

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 27 sierpnia 2007 r.

Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 2002 r. Nr 21, poz. 206, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

DZIAŁ I

Przepisy wstępne

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) wewnętrzną organizację i porządek funkcjonowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury;
- 2) zadania Wydziałów Budżetowo-Administracyjnych w prokuraturach apelacyjnych w zakresie obsługi finansowo-administracyjnej wydziałów zamiejscowych biur Prokuratury Krajowej;

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 213, poz. 1802, z 2003 r. Nr 228, poz. 2256, z 2005 r. Nr 130, poz. 1085, Nr 167, poz. 1398 i Nr 169, poz. 1410 i 1417, z 2006 r. Nr 144, poz. 1044 i Nr 218, poz. 1592 oraz z 2007 r. Nr 25, poz. 162, Nr 64, poz. 431, 432 i 433, Nr 73, poz. 484, Nr 85, poz. 571 i Nr 136, poz. 959.

- 3) organizację pracy i sposób kierowania pracą;
- 4) formy i tryb sprawowania nadzoru służbowego przez prokuratorów przełożonych i prokuratorów bezpośrednio przełożonych;
- 5) tryb załatwiania spraw osobowych;
- 6) organizację pracy organów kolegialnych;
- 7) szczegółowy porządek wykonywania przez prokuratora czynności w sprawach karnych;
- 8) sposób realizacji zadań związanych z udziałem prokuratora w sprawach cywilnych, rodzinnych, opiekuńczych oraz ze stosunku pracy;
- 9) szczegółowy porządek wykonywania przez prokuratora czynności w postępowaniu administracyjnym i przed sądami administracyjnymi;
- 10) tryb działań podejmowanych przez prokuratora w celu zapobieżenia naruszeniom prawa;
- 11) tryb postępowania w sprawach skarg i wniosków.

§ 2. Właściwość prokuratora bez bliższego określenia oznacza zakres jego czynności w jednostce organizacyjnej prokuratury, do której został powołany.

§ 3. Zadania związane ze współpracą powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury ze środkami masowego przekazu wykonują:

- 1) w Prokuraturze Krajowej — rzecznik prasowy Prokuratora Generalnego lub naczelnik wydziału zamiejscowego Biura do Spraw Przeszłości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej, w zakresie spraw prowadzonych w wydziale;
- 2) w prokuraturach apelacyjnych i okręgowych — kierownicy tych prokuratur i rzecznicy prasowi;
- 3) w prokuraturach rejonowych — prokurator rejonowy lub jego zastępca.

§ 4. Odpowiedzi na krytykę prasową oraz sprostowania publikowanych wiadomości nieprawdziwych lub nieścisłych kierują do prasy rzecznicy prasowi.

§ 5. Informację publiczną, o której mowa w art. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198, z późn. zm.²⁾), udostępnia się przez ogłoszenie na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej, przez zainstalowanie w miejscu ogólnie dostępnym urzędzenia umożliwiającego zapoznanie się z jej treścią oraz w wniosek.

Rozdział 2

Nazwy, tablice i pieczęcie urzędowe prokuratur

§ 6. Nazwę prokuratury apelacyjnej, okręgowej i rejonowej ustala się zgodnie z nazwą miejscowości stanowiącej jej siedzibę.

§ 7. 1. Na zewnątrz budynku prokuratury umieszcza się w widocznym miejscu tablicę z nazwą prokuratury oraz godłem państwowym.

2. Wewnątrz budynku umieszcza się tablicę informacyjną, wskazującą pełne nazwy komórek organizacyjnych prokuratury, ich rozmieszczenie oraz dni i godziny przyjęć interesantów, a także godziny przyjęć kierowników jednostek organizacyjnych prokuratury wyższego stopnia w sprawach skarg i wniosków.

§ 8. 1. Prokuratura Krajowa, prokuratury apelacyjne, okręgowe i rejonowe używają pieczęci urzędowych z nazwą prokuratury i wizerunkiem orła określonym w ustawie z dnia 31 stycznia 1980 r. o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych (Dz. U. z 2005 r. Nr 235, poz. 2000 oraz z 2006 r. Nr 220, poz. 1600).

2. Odpowiedzialność za prawidłowość postępowania się pieczęciami i ich przechowywania spoczywa na kierownikach sekretariatów.

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, z 2004 r. Nr 240, poz. 2407 oraz z 2005 r. Nr 64, poz. 565 i Nr 132, poz. 1110.

DZIAŁ II

Organizacja prokuratury

Rozdział 1

Wewnętrzna organizacja powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury

Oddział 1

Przepisy ogólne

§ 9. 1. Wewnętrzną strukturę organizacyjną powszechnej jednostki organizacyjnej prokuratury, zwanej dalej „jednostką”, ustala kierownik tej jednostki według zasad określonych w niniejszym rozporządzeniu.

2. Kierownik jednostki ustalając wewnętrzną strukturę organizacyjną jednostki określa, ze wskazaniem zakresu i rodzaju wykonywanych zadań, komórki organizacyjne oraz zakres sprawowanego nad nimi nadzoru przez przełożonego i zwierzchników.

3. Wewnętrzną strukturę organizacyjną jednostki ustala się w uzgodnieniu z kierownikiem jednostki nadrzędnej.

§ 10. 1. Prokuratorzy wykonują samodzielnie zleczone im czynności na stanowiskach pracy lub samodzielnych stanowiskach pracy, których zakres ustala się rzeczowo lub terytorialnie.

2. Łączenie stanowisk pracy w komórki organizacyjne jest wskazane wtedy, gdy liczba wpływających spraw przekracza możliwości sprawowania bezpośredniego nadzoru nad poszczególnymi stanowiskami pracy przez kierownika jednostki i jego zastępcę.

3. Komórki organizacyjne jednostki tworzy się wtedy, gdy liczba spraw przewidywanych do załatwienia uzasadnia zatrudnienie w niej co najmniej trzech prokuratorów, w przypadku wydziału w prokuraturze apelacyjnej i okręgowej — czterech prokuratorów, a w odniesieniu do funkcjonalnych komórek organizacyjnych — odpowiednio trzech lub czterech pracowników.

§ 11. Odpis zarządzenia określającego wewnętrzną strukturę organizacyjną jednostki przesyła do wiadomości:

- 1) prokurator apelacyjny zarządzenia o strukturze organizacyjnej prokuratury apelacyjnej i podległych prokuratur okręgowych — Prokuraturze Krajowej;
- 2) prokurator okręgowy — prokuratorowi apelacyjnemu;
- 3) prokurator rejonowy — prokuratorowi okręgowemu.

Oddział 2

Struktura organizacyjna Prokuratury Krajowej

§ 12. W skład Prokuratury Krajowej wchodzi następujące komórki organizacyjne:

- 1) Biuro Prezydzialne;
- 2) Biuro Spraw Konstytucyjnych;

- 3) Biuro Postępowania Przygotowawczego;
- 4) Biuro do Spraw Przeszłości Zorganizowanej;
- 5) Biuro Postępowania Sądowego;
- 6) Biuro Obrotu Prawnego z Zagranicą.

§ 13. 1. Do podstawowych zadań Biura Prezydialnego należą:

- 1) opracowywanie programów dotyczących podstawowych kierunków działania prokuratury oraz sprawozdań i informacji z ich wykonania;
- 2) przygotowywanie informacji o charakterze ogólnym dla Sejmu, Senatu, Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Rady Ministrów i innych organów w zakresie działania prokuratury, przy uwzględnieniu materiałów przedstawionych przez inne biura;
- 3) współdziałanie z organami państwowymi, państwowymi jednostkami organizacyjnymi i organizacjami społecznymi w zapobieganiu przestępności oraz innym naruszeniom prawa;
- 4) koordynowanie działalności w zakresie realizacji zadań wspólnych dla biur Prokuratury Krajowej oraz wynikających z informatyzacji prokuratury;
- 5) opracowywanie materiałów analitycznych i uogólniających dotyczących stanu przestępności i praktyki jednostek;
- 6) prowadzenie działalności wizytacyjno-lustracyjnej w jednostkach;
- 7) organizowanie posiedzeń Rady Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym;
- 8) współdziałanie z Departamentem Centrum Ogólnopolskich Rejestrów Sądowych i Informatyzacji Resortu w zakresie:
  - a) inicjowania i wdrażania nowych technik informatycznych w prokuraturach,
  - b) wdrażania systemu informatycznego prokuratury,
  - c) projektowania aktów normatywnych związanych z funkcjonowaniem ogólnopolskich systemów informatycznych w prokuraturach, a także współpracy z instytucjami zewnętrznymi w zakresie dostępu prokuratur do prowadzonych i projektowanych baz danych;
- 9) wykonywanie zadań związanych z administrowaniem przez Prokuratora Krajowego danymi przetwarzanymi w ogólnopolskich systemach informatycznych prokuratur, w tym określanie zasad użytkowania systemów oraz prowadzenie odpowiednich rejestrów i dokonywanie analiz;
- 10) wykonywanie zadań określonych w przepisach o odpowiedzialności dyscyplinarnej prokuratorów;
- 11) wykonywanie czynności związanych z realizacją zadań Prokuratora Krajowego;
- 12) udostępnianie informacji publicznej w zakresie właściwości Biura Prezydialnego, opracowywanie projektów decyzji w tym przedmiocie oraz projektów decyzji odwoławczych;
- 13) dokonywanie analiz obciążenia pracą prokuratorów i pracowników administracyjnych oraz równomierności ich rozmieszczenia i wykorzystania w poszczególnych jednostkach, opracowywanie

propozycji limitów zatrudnienia prokuratorów oraz wielkości zatrudnienia w innych grupach zawodowych pracowników jednostek w powiązaniu z planowanymi zadaniami rzeczowymi do projektu budżetu resortu sprawiedliwości na dany rok;

- 14) realizacja zadań związanych z zatrudnianiem urzędników Prokuratury Krajowej, ich uposażeniami, uposażeniami rodzinnymi i innymi świadczeniami;
- 15) prowadzenie spraw osobowych urzędników Prokuratury Krajowej, w tym prowadzenie dokumentacji osobowej;
- 16) nadzór nad biurowością i pracą sekretariatu Prokuratury Krajowej.

2. W skład Biura Prezydialnego wchodzi:

- 1) Wydział do Spraw Informatyzacji i Analiz;
- 2) Zespół Organizacyjno-Wizytacyjny;
- 3) Zespół do Spraw Kadrowych Urzędników Prokuratury Krajowej;
- 4) Rzecznik Dyscyplinarne Prokuratora Generalnego;
- 5) Rzecznik Prasowy Prokuratora Generalnego.

§ 14. Do podstawowych zadań Biura Spraw Konstytucyjnych należą:

- 1) prowadzenie spraw związanych z wykonywaniem przez Prokuratora Generalnego jego konstytucyjnych uprawnień do inicjowania kontroli konstytucyjności aktów normatywnych, w tym:
  - a) rozpatrywanie i załatwianie próśb obywateli oraz instytucji o wystąpienie do Trybunału Konstytucyjnego w sprawie zbadania konstytucyjności danego aktu normatywnego albo konkretnego przepisu,
  - b) przygotowywanie projektów wniosków Prokuratora Generalnego do Trybunału Konstytucyjnego w przedmiocie konstytucyjności aktów normatywnych w sprawach zgłaszanych przez obywateli lub inne podmioty zewnętrzne albo z własnej inicjatywy (na podstawie analizy obowiązujących aktów normatywnych);
- 2) podejmowanie działań związanych z wykonywaniem wynikających z ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 102, poz. 643, z późn. zm.³⁾) obowiązków i uprawnień procesowych Prokuratora Generalnego jako uczestnika postępowania we wszystkich sprawach rozpoznawanych przez Trybunał Konstytucyjny, w tym:
  - a) przygotowywanie projektów stanowisk Prokuratora Generalnego do Trybunału Konstytucyjnego w sprawach konstytucyjności aktów normatywnych wszczętych na wnioski lub w związku z pytaniem prawnym innego podmiotu oraz w sprawach skarg konstytucyjnych,
  - b) przygotowywanie projektów stanowisk Prokuratora Generalnego w sprawach sporów kompetencyjnych pomiędzy centralnymi konstytucyjnymi organami państwa;

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 48, poz. 552 i Nr 53, poz. 638, z 2001 r. Nr 98, poz. 1070 oraz z 2005 r. Nr 169, poz. 1417.

- 3) zapewnienie udziału prokuratorów Prokuratury Krajowej w rozprawach przed Trybunałem Konstytucyjnym, w których, z mocy odrębnych przepisów nie jest wymagany osobisty udział Prokuratora Generalnego lub jego zastępcy;
- 4) analiza wydawanych przez Trybunał Konstytucyjny orzeczeń oraz przedstawianie Prokuratorowi Generalnemu informacji w tym zakresie i wniosków wypływających z orzecznictwa Trybunału dla pracy resortu sprawiedliwości;
- 5) przygotowywanie dla potrzeb członków kierownictwa Ministerstwa Sprawiedliwości opinii oraz innych opracowań dotyczących problematyki konstytucyjności aktów normatywnych innych aktów prawnych, a także problematyki funkcjonowania Trybunału Konstytucyjnego i konstytucyjnych aspektów funkcjonowania resortu sprawiedliwości;
- 6) przygotowywanie opinii dotyczących konstytucyjności projektowanych aktów normatywnych, skierowanych do Prokuratury Krajowej w razie zgłoszenia wątpliwości lub sformułowania zastrzeżeń przez inne komórki organizacyjne Ministerstwa Sprawiedliwości.

§ 15. Do podstawowych zadań Biura Postępowania Przygotowawczego, z wyłączeniem spraw dotyczących zwalczania przestępczości zorganizowanej, należy:

- 1) sprawowanie nadzoru procesowego związanego z realizacją uprawnień Prokuratora Generalnego w postępowaniu przygotowawczym;
- 2) koordynowanie nadzoru służbowego nad postępowaniem przygotowawczym, sprawowanego przez prokuratury apelacyjne i okręgowe oraz sprawowanie zwierzchniego nadzoru służbowego nad wybranymi postępowaniami przygotowawczymi prowadzonymi przez jednostki;
- 3) koordynowanie działalności w zakresie ścigania przestępstw, prowadzonej przez inne organy państwowe;
- 4) kształtowanie praktyki w zakresie zwalczania przestępczości na podstawie badań akt, analiz informacji przekazywanych przez prokuratury apelacyjne i okręgowe oraz innych ustaleń Biura Postępowania Przygotowawczego;
- 5) administrowanie lokalnymi systemami informacyjnymi Biura Postępowania Przygotowawczego wspomagającymi zwalczanie przestępczości oraz prowadzenie analiz z wykorzystaniem danych zawartych w systemach ogólnopolskich w zakresie posiadanych uprawnień.

§ 16. 1. Do podstawowych zadań Biura do Spraw Przestępczości Zorganizowanej należy:

- 1) prowadzenie i nadzorowanie postępowań przygotowawczych w sprawach o przestępstwa:
  - a) o charakterze terrorystycznym,
  - b) noszące cechy zorganizowanej przestępczości,
  - c) łapownictwa w organach władzy ustawodawczej, organach administracji rządowej, samorządowej, wymiaru sprawiedliwości, ścigania i kontroli,

d) inne, które ze względu na wagę sprawy, na podstawie polecenia Prokuratora Krajowego, zostały przekazane do prowadzenia przez Biuro do Spraw Przestępczości Zorganizowanej;

- 2) udział prokuratorów w postępowaniu sądowym w sprawach wymienionych w pkt 1, rozstrzyganych w pierwszej i drugiej instancji oraz w toku czynności sądowych w postępowaniu przygotowawczym;
- 3) zbieranie i analizowanie informacji oraz materiałów dotyczących przestępczości zorganizowanej, a także opracowywanie na ich podstawie ocen dotyczących kierunków i dynamiki tej przestępczości;
- 4) koordynowanie działalności prokuratury i innych organów państwowych w zakresie ścigania przestępczości zorganizowanej i zwalczania terroryzmu, ścigania przestępczości zorganizowanej, korupcji, prania pieniędzy, handlu ludźmi, produkcji oraz obrotu środkami odurzającymi i psychotropowymi;
- 5) współpraca międzynarodowa w zakresie opracowywania strategii zwalczania międzynarodowej przestępczości zorganizowanej oraz ścigania jej sprawców, współdziałanie z polskim przedstawicielem w Eurojust w zakresie działań prokuratury oraz z przedstawicielami innych organizacji międzynarodowych i ponadnarodowych działających na podstawie umów międzynarodowych ratyfikowanych przez Rzeczpospolitą Polską w zakresie zwalczania przestępczości zorganizowanej i terroryzmu;
- 6) koordynowanie postępowań przygotowawczych prowadzonych przez wydziały zamiejscowe Biura do Spraw Przestępczości Zorganizowanej;
- 7) sprawowanie zwierzchniego nadzoru służbowego w sprawach wskazanych przez Prokuratora Generalnego lub Prokuratora Krajowego;
- 8) wykonywanie czynności związanych z realizacją nadzoru procesowego przez Prokuratora Generalnego w postępowaniu przygotowawczym;
- 9) administrowanie lokalnymi systemami informacyjnymi prokuratury wspomagającymi zwalczanie terroryzmu, przestępczości zorganizowanej, korupcji, prania pieniędzy, handlu ludźmi, produkcji oraz obrotu środkami odurzającymi i psychotropowymi;
- 10) analiza kryminalna w sprawach należących do zakresu działania Biura do Spraw Przestępczości Zorganizowanej;
- 11) kształtowanie praktyki ścigania na podstawie prowadzonych analiz i badań w zakresie właściwości Biura do Spraw Przestępczości Zorganizowanej;
- 12) opiniowanie wniosków kierowanych do Prokuratora Krajowego o wyrażenie zgody na wystąpienie do sądu o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka koronnego;
- 13) wykonywanie zadań na podstawie odrębnych przepisów dotyczących realizacji kompetencji Prokuratora Generalnego w zakresie kontroli operacyjnej i innych czynności operacyjno-rozpoznawczych dokonywanych przez uprawnione organy;
- 14) obrót prawny z zagranicą w zakresie spraw prowadzonych w wydziałach zamiejscowych Biura do Spraw Przestępczości Zorganizowanej.

2. Zadania określone w ust. 1 pkt 1, 2 i 14 realizują prokuratorzy w wydziałach, a zadania określone w ust. 1 pkt 3—13 realizują prokuratorzy w zespołach Biura do Spraw Przeszłości Zorganizowanej.

3. W skład Biura do Spraw Przeszłości Zorganizowanej wchodzi:

- 1) Wydział I Zamiejscowy w Białymstoku;
- 2) Wydział II Zamiejscowy w Gdańsku;
- 3) Wydział III Zamiejscowy w Katowicach;
- 4) Wydział IV Zamiejscowy w Krakowie;
- 5) Wydział V Zamiejscowy w Lublinie;
- 6) Wydział VI Zamiejscowy w Łodzi;
- 7) Wydział VII Zamiejscowy w Poznaniu;
- 8) Wydział VIII Zamiejscowy w Rzeszowie;
- 9) Wydział IX Zamiejscowy w Szczecinie;
- 10) Wydział X w Warszawie;
- 11) Wydział XI Zamiejscowy we Wrocławiu;
- 12) Zespół Koordynacji Postępowań Przygotowawczych, Analiz i Informatyki;
- 13) Zespół Współpracy Międzynarodowej;
- 14) Zespół Kontroli Działań Operacyjnych Organów Ścigania.

§ 17. 1. Do podstawowych zadań Biura Postępowania Sądowego należy:

- 1) oddziaływanie na praktykę oskarżycielską jednostek w szczególności przez opracowywanie wyników badań problematyki kasacyjnej i kierowanie pism instrukcyjnych do prokuratur apelacyjnych;
- 2) opracowywanie opinii prawnych w zakresie postępowania sądowego;
- 3) udział w postępowaniu przed Sądem Najwyższym, udział w posiedzeniu składu siedmiu sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego, udział w posiedzeniu Naczelnego Sądu Administracyjnego w sprawie, w której skargę kasacyjną wniósł prokurator Prokuratury Krajowej lub strona, jeżeli w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji brał udział prokurator oraz udział w postępowaniu przed wojewódzkim sądem administracyjnym w sprawie, w której skargę wniósł prokurator Prokuratury Krajowej oraz w sprawie dotyczącej decyzji wydanej w postępowaniu administracyjnym, w którym udział zgłosił prokurator Prokuratury Krajowej;
- 4) opracowywanie projektów wniosków Prokuratora Generalnego do Sądu Najwyższego i do Naczelnego Sądu Administracyjnego o podejmowanie uchwał mających na celu wyjaśnienie przepisów prawnych, których stosowanie wywołało rozbieżności w orzecznictwie oraz opracowywanie wniosków zawierających propozycje rozstrzygnięć

zagadnień prawnych w sprawach nadestanych przez Sąd Najwyższy i Naczelny Sąd Administracyjny;

- 5) opracowywanie projektów stanowisk w sprawach cywilnych, w których Sąd Najwyższy zobowiązał Prokuratora Generalnego do zajęcia na piśmie stanowiska co do skargi kasacyjnej wniesionej przez stronę i odpowiedzi na skargę;
- 6) rozpoznawanie wniosków prokuratorów o wniesienie kasacji w sprawach karnych i opracowywanie w tych sprawach projektów kasacji Prokuratora Generalnego lub pism uzasadniających decyzje o odmowie wniesienia kasacji;
- 7) udział w posiedzeniach Sądu Najwyższego w składach zwykłych i powiększonych dotyczących zagadnień prawnych w sprawach karnych i cywilnych oraz w posiedzeniach Naczelnego Sądu Administracyjnego rozpoznającego zagadnienia prawne;
- 8) opracowywanie projektów sprzeciwów od decyzji wydanych przez ministrów, skarg do wojewódzkiego sądu administracyjnego na decyzje nieuwzględniające sprzeciwu Prokuratora Generalnego, skarg kasacyjnych do Naczelnego Sądu Administracyjnego od orzeczeń wojewódzkiego sądu administracyjnego w tej kategorii spraw oraz innych środków prawnych zastrzeżonych do kompetencji Prokuratora Generalnego;
- 9) rozpatrywanie skarg kwestionujących stanowisko prokuratur apelacyjnych zajmowane w sprawach przed sądami administracyjnymi i związanych z udziałem prokuratora w postępowaniu administracyjnym;
- 10) udzielanie pomocy instruktazowej prokuratorom apelacyjnym;
- 11) prowadzenie spraw związanych z postępowaniem o utaskawienie;
- 12) opracowywanie projektów kasacji od orzeczeń sądów powszechnych w sprawach karnych i nieletnich rozpoznawanych na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. — Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.⁴⁾), zwanego dalej „kpk”;
- 13) koordynowanie spraw związanych z udziałem prokuratora w postępowaniu wykonawczym;

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 50, poz. 580, Nr 62, poz. 717, Nr 73, poz. 852 i Nr 93, poz. 1027, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 i Nr 106, poz. 1149, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, z 2003 r. Nr 17, poz. 155, Nr 111, poz. 1061 i Nr 130, poz. 1188, z 2004 r. Nr 51, poz. 514, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889, Nr 240, poz. 2405 i Nr 264, poz. 2641, z 2005 r. Nr 10, poz. 70, Nr 48, poz. 461, Nr 77, poz. 680, Nr 96, poz. 821, Nr 141, poz. 1181, Nr 143, poz. 1203, Nr 163, poz. 1363, Nr 169, poz. 1416 i Nr 178, poz. 1479, z 2006 r. Nr 15, poz. 118, Nr 66, poz. 467, Nr 95, poz. 659, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 141, poz. 1009 i 1013, Nr 167, poz. 1192 i Nr 226, poz. 1647 i 1648 oraz z 2007 r. Nr 20, poz. 116, Nr 64, poz. 432, Nr 80, poz. 539, Nr 89, poz. 589, Nr 99, poz. 664, Nr 112, poz. 766, Nr 123, poz. 849 i Nr 128, poz. 903.

- 14) współdziałanie z Centralnym Zarządem Służby Więziennej i innymi właściwymi organami w zakresie udziału prokuratora w postępowaniu wykonawczym;
- 15) rozpatrywanie skarg i wniosków związanych z postępowaniem sądowym w zakresie kompetencji Biura Postępowania Sądowego;
- 16) administrowanie lokalnymi systemami informatycznymi biura oraz prowadzenie analiz z wykorzystaniem danych zawartych w systemach ogólnopolskich w zakresie posiadanych uprawnień.

2. W skład Biura Postępowania Sądowego wchodzi:

- 1) Wydział do Spraw Ułaskawień;
- 2) Zespół Postępowania Sądowego w Sprawach Karnych;
- 3) Zespół Kasacji;
- 4) Zespół do Spraw Cywilnych i Administracyjnych.

§ 18. 1. Do podstawowych zadań Biura Obrót Prawnego z Zagranicą należy:

- 1) analiza formalna, ekspedycja i nadzorowanie realizacji kierowanych za granicę wniosków o pomoc prawną w sprawach karnych prowadzonych w jednostkach i w innych uprawnionych organach;
- 2) nadzorowanie i koordynacja realizacji wniosków o pomoc prawną kierowanych bezpośrednio do organów państw obcych i nadzór nad realizacją wniosków o pomoc prawną nadsyłanych do Rzeczypospolitej Polskiej z zagranicy;
- 3) nadzorowanie i koordynacja działań podejmowanych przez jednostki w zakresie realizacji i wdrażania procedur związanych z europejskimi nakazami aresztowania;
- 4) nadzorowanie postępowań ekstradycyjnych realizowanych w Rzeczypospolitej Polskiej, przygotowywanie projektów decyzji ekstradycyjnych Ministra Sprawiedliwości oraz ekspediowanie wniosków ekstradycyjnych i monitorowanie postępowań wszczynanych w tych sprawach za granicą;
- 5) współpraca z organami Rady Europy i Unii Europejskiej w zakresie zwalczania przestępczości, w tym sporządzanie opinii, sprawozdań i innych opracowań w związku z inicjatywą legislacyjną tych organów;
- 6) koordynacja i nadzór formalnoprawny czynności związanych z tworzeniem i funkcjonowaniem międzynarodowych zespołów śledczych;
- 7) współpraca z Europejskim Urzędem do Zwalczania Przestępstw Finansowych na szkodę Unii Europejskiej (OLAF), z wyłączeniem zwalczania przestępczości zorganizowanej.

2. W skład Biura Obrót Prawnego z Zagranicą wchodzi:

- 1) Zespół Koordynacji Obrót Prawnego z Zagranicą;
- 2) Zespół Koordynacji Obrót Prawnego z Zagranicą w Sprawach Przestępczości Zorganizowanej;

- 3) Samodzielne Stanowisko do Spraw Protokolarnych;
- 4) Samodzielne Stanowisko do Spraw Kontaktów z Organami Rady Europy i Unii Europejskiej.

Oddział 3

Struktura organizacyjna prokuratury apelacyjnej i prokuratury okręgowej

§ 19. W skład prokuratury apelacyjnej mogą wchodzić następujące komórki organizacyjne:

- 1) Wydział I Organizacyjny;
- 2) Wydział II Postępowania Sądowego;
- 3) Wydział III Budżetowo-Administracyjny;
- 4) Wydział IV lub Samodzielny Dział do Spraw Informatyzacji i Analiz;
- 5) Samodzielny Dział do Spraw Ochrony Informacji Niejawnych.

§ 20. 1. Do podstawowych zadań Wydziału I Organizacyjnego należą sprawy:

- 1) organizacyjne i kadrowe;
- 2) przygotowywania posiedzeń zgromadzenia prokuratorów i kolegium prokuratury apelacyjnej;
- 3) wizytacji i lustracji prokuratorów okręgowych i rejonowych oraz koordynacji działań w tym zakresie, a także innych o charakterze kontrolnym i analitycznym w sferze postępowania karnego i działalności pozakarnej w okręgu prokuratury apelacyjnej;
- 4) szkoleń prokuratorów, aplikantów i urzędników;
- 5) działalności rzecznika dyscyplinarnego;
- 6) sprawozdawczości i statystyki;
- 7) skarg i wniosków;
- 8) kontaktów z prasą;
- 9) udostępniania informacji publicznej;
- 10) nadzoru nad biurowością i pracą sekretariatu.

2. Do zadań Wydziału I Organizacyjnego należy również:

- 1) sprawowanie zwierzchniego nadzoru służbowego zleconego przez prokuratora apelacyjnego nad śledztwami i dochodzeniami prowadzonymi w prokuraturach okręgowych;
- 2) sprawowanie, w szczególności uzasadnionych przypadkach zwierzchniego nadzoru służbowego nad śledztwami i dochodzeniami prowadzonymi w prokuraturach rejonowych;
- 3) sprawowanie nadzoru instancyjnego w zakresie środków odwoławczych rozpoznawanych przez prokuratora nadrzędnego;
- 4) rozstrzyganie sporów kompetencyjnych.

3. W ramach Wydziału I Organizacyjnego może być utworzony dział nadzoru do realizacji zadań, o których mowa w ust. 2.

§ 21. Do podstawowych zadań Wydziału II Postępowania Sądowego należą sprawy:

- 1) udziału prokuratorów w postępowaniu odwoławczym przed sądem apelacyjnym w sprawach karnych;
- 2) udziału prokuratorów w postępowaniu odwoławczym przed sądem apelacyjnym w sprawach cywilnych, ze stosunku pracy, ubezpieczeń społecznych i gospodarczych;
- 3) udziału prokuratorów w postępowaniu przed sądami administracyjnymi;
- 4) nadzoru nad udziałem prokuratorów prokuratur okręgowych i rejonowych w postępowaniu przed sądem i innymi organami;
- 5) prowadzenia kartoteki orzecznictwa sądu apelacyjnego.

§ 22. 1. Do zadań Wydziału III Budżetowo-Administracyjnego należą sprawy związane z wykonywaniem budżetu prokuratury apelacyjnej i podległych jej w tym zakresie jednostek, w tym:

- 1) finansowo-księgowo;
- 2) zamówień publicznych;
- 3) administracyjno-gospodarcze;
- 4) socjalno-bytowe.

2. Do zadań Wydziału III Budżetowo-Administracyjnego należy również obsługa finansowo-administracyjna właściwego wydziału Biura do Spraw Przeszłości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej, w tym:

- 1) opracowywanie, w porozumieniu z naczelnikiem tego wydziału, projektu planu finansowego oraz planu finansowego tego wydziału na dany rok budżetowy na podstawie informacji dysponenta głównego o kwotach dochodów i wydatków, w terminach określonych w ustawie z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.⁵⁾) i aktach wykonawczych wydanych na jej podstawie, a także włączeniu go do projektu planu finansowego i do planu finansowego prokuratury apelacyjnej;
- 2) przedstawienie naczelnikowi tego wydziału do akceptacji projektowanych zmian w planie finansowym tego wydziału;
- 3) pokrywanie wydatków związanych z funkcjonowaniem wydziału Biura do Spraw Przeszłości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej ujętych w planie finansowym wydziału, po uprzedniej akceptacji operacji (zdarzenia) przez naczelnika tego wydziału;
- 4) dokonywanie w porozumieniu z naczelnikiem tego wydziału, w oparciu o przyjęty plan finansowy zakupów towarów i usług na potrzeby wydziału, z zachowaniem przepisów ustawy z dnia 30 czerw-

ca 2005 r. o finansach publicznych i ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. — Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2006 r. Nr 164, poz. 1163, z późn. zm.⁶⁾);

- 5) wyodrębnienie w ewidencji księgowej prokuratury apelacyjnej, w ewidencji szczegółowej, na kontach pomocniczych, operacji (zdarzeń) dotyczących zrealizowanych dochodów i wydatków oraz kosztów wydziału Biura do Spraw Przeszłości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej;
- 6) sporządzanie miesięcznych informacji z wykonania planu wydatków wydziału Biura do Spraw Przeszłości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej, w terminach określonych dla sprawozdawczości budżetowej w przepisach wydanych na podstawie ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych oraz przekazywanie ich naczelnikowi tego wydziału i Departamentowi Budżetu i Majątku Skarbu Państwa w Ministerstwie Sprawiedliwości.

3. Wydziałem kieruje dyrektor finansowo-administracyjny. Funkcji dyrektora finansowo-administracyjnego nie może pełnić, pozostający w strukturze tego wydziału, główny księgowy.

§ 23. Do zadań Wydziału IV lub Samodzielnego Działu do Spraw Informatyzacji i Analiz należy:

- 1) wykonywanie zadań związanych z administrowaniem przez prokuratora apelacyjnego danymi w systemach informatycznych;
- 2) koordynowanie wprowadzania do praktyki w prokuraturach okręgowych ogólnopolskich oraz lokalnych systemów informatycznych;
- 3) prowadzenie stanowiska dostępowego do Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych;
- 4) zapewnienie technicznej obsługi czynności związanych z zastosowaniem w postępowaniu karnym technik informatycznych;
- 5) kontrolowanie przestrzegania zasad bezpieczeństwa systemów informatycznych oraz ochrony danych osobowych w prokuraturze apelacyjnej i prokuraturach okręgowych;
- 6) wykonywanie analizy kryminalnej;
- 7) koordynowanie szkoleń w zakresie informatyzacji na terenie okręgu apelacji;
- 8) prowadzenie strony internetowej prokuratury apelacyjnej;
- 9) obsługa Biuletynu Informacji Publicznej;
- 10) wykonywanie innych zadań związanych z informatyzacją prokuratur.

§ 24. W skład prokuratury okręgowej mogą wchodzić następujące komórki organizacyjne:

- 1) Wydział I Organizacyjny;
- 2) Wydział II Postępowania Sądowego;
- 3) Wydział III Budżetowo-Administracyjny;

⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 169, poz. 1420, z 2006 r. Nr 45, poz. 319, Nr 104, poz. 708, Nr 170, poz. 1217 i 1218, Nr 187, poz. 1381 i Nr 249, poz. 1832 oraz z 2007 r. Nr 82, poz. 560, Nr 88, poz. 587, Nr 115, poz. 791 i Nr 140, poz. 984.

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 170, poz. 1217 i Nr 227, poz. 1658 oraz z 2007 r. Nr 64, poz. 427 i Nr 82, poz. 560.

- 4) Wydział IV lub Samodzielny Dział do Spraw Informatyzacji i Analiz;
- 5) Wydział V Śledczy;
- 6) Wydział VI do Spraw Przeszłości Gospodarczej;
- 7) Samodzielny Dział do Spraw Ochrony Informacji Niejawnych.

§ 25. 1. Do podstawowych zadań Wydziału I Organizacyjnego należą sprawy:

- 1) organizacyjne i kadrowe;
- 2) szkoleń prokuratorów i urzędników oraz aplikantów w prokuraturach okręgowych, którym powierzono prowadzenie zajęć seminaryjnych dla aplikantów prokuratorów;
- 3) przeprowadzanie, w uzgodnieniu z jednostką nadrzędną, wizytacji, lustracji i analiz w sferze postępowania karnego i działalności pozakarnej prokuratur rejonowych;
- 4) skarg i wniosków;
- 5) sprawozdawczości i statystyki;
- 6) kontaktów z prasą;
- 7) udostępniania informacji publicznej;
- 8) nadzoru nad biurowością i pracą sekretariatu.

2. Do zadań Wydziału I Organizacyjnego należy również:

- 1) sprawowanie zwierzchniego nadzoru służbowego zleconego przez prokuratora okręgowego nad śledztwami i dochodzeniami prowadzonymi w prokuraturach rejonowych;
- 2) sprawowanie nadzoru instancyjnego w zakresie środków odwoławczych rozpoznawanych przez prokuratora nadrzędnego;
- 3) rozstrzyganie sporów kompetencyjnych;
- 4) obrót prawny z zagranicą;
- 5) prowadzenie śledztw i występowanie w tych sprawach przed sądem I instancji.

3. W ramach Wydziału I Organizacyjnego może być utworzony dział nadzoru do realizacji zadań, o których mowa w ust. 2.

§ 26. Do zadań Wydziału II Postępowania Sądowego należą:

- 1) udział prokuratorów w postępowaniu przed sądem okręgowym w sprawach karnych, cywilnych, ze stosunku pracy, ubezpieczeń społecznych, gospodarczych oraz w sprawach o wykroczenia;
- 2) nadzór nad udziałem prokuratorów prokuratur rejonowych w postępowaniu przed sądem;
- 3) udział prokuratorów w postępowaniu administracyjnym, przed sądami administracyjnymi oraz w innych postępowaniach;
- 4) udział prokuratorów przed sądem w postępowaniu wykonawczym i w postępowaniu o ułaskawienie.

§ 27. 1. Do zadań Wydziału III Budżetowo-Administracyjnego należą sprawy związane z wykonywaniem budżetu prokuratury okręgowej i podległych jej jednostek, w tym:

- 1) finansowo-księgowo;
- 2) zamówień publicznych;
- 3) administracyjno-gospodarcze;
- 4) socjalno-bytowe.

2. W ewidencji księgowej prokuratury okręgowej wyodrębnia się w ewidencji szczegółowej, na kontach pomocniczych, operacje (zdarzenia) dotyczące zrealizowanych dochodów i wydatków oraz kosztów podległych prokuratur rejonowych.

3. Wydziałem kieruje dyrektor finansowo-administracyjny. Funkcji dyrektora finansowo-administracyjnego nie może pełnić, pozostający w strukturze tego wydziału, główny księgowy.

§ 28. Do zadań Wydziału IV lub Samodzielnego Działu do Spraw Informatyzacji i Analiz należy:

- 1) wykonywanie zadań związanych z administrowaniem przez prokuratora okręgowego danymi w systemach informatycznych;
- 2) koordynowanie wprowadzania do praktyki w prokuraturach okręgowych ogólnopolskich oraz lokalnych systemów informatycznych;
- 3) prowadzenie stanowiska dostępowego do Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych oraz Punktu Informacyjnego Krajowego Rejestru Karnego;
- 4) zapewnienia technicznej obsługi czynności związanych z zastosowaniem w postępowaniu karnym technik informatycznych;
- 5) kontrolowanie przestrzegania zasad bezpieczeństwa systemów informatycznych oraz ochrony danych osobowych w prokuraturze okręgowej i prokuraturach rejonowych;
- 6) wykonywanie analizy kryminalnej;
- 7) prowadzenie szkoleń w zakresie informatyzacji;
- 8) prowadzenie strony internetowej prokuratury okręgowej;
- 9) obsługa Biuletynu Informacji Publicznej;
- 10) wykonywanie innych zadań związanych z informatyzacją prokuratur.

§ 29. Do zadań Wydziału V Śledczego należy:

- 1) prowadzenie śledztw własnych i nadzorowanie śledztw powierzonych innym organom w sprawach o poważne przestępstwa o charakterze kryminalnym;
- 2) udział prokuratorów w postępowaniu sądowym w tych sprawach rozstrzyganych w pierwszej instancji oraz w toku czynności sądowych w postępowaniu przygotowawczym.

§ 30. 1. Do zadań Wydziału VI do Spraw Przeszłości Gospodarczej należy:

- 1) prowadzenie śledztw własnych i nadzorowanie śledztw powierzonych innym organom w sprawach o poważne przestępstwa przeciwko obrotności gospodarczej, przestępstwa skarbowe i inne przestępstwa o charakterze gospodarczym;
- 2) udział prokuratorów w postępowaniu sądowym w tych sprawach rozstrzyganych w pierwszej instancji oraz w toku czynności sądowych w postępowaniu przygotowawczym.

2. W prokuraturze okręgowej, w której utworzono Wydział Śledczy lub Wydział do Spraw Przeszłości Gospodarczej, odpowiedniej zmianie ulega zakres działania Wydziału I Organizacyjnego.

§ 31. 1. W prokuraturach apelacyjnych i okręgowych mogą być utworzone Samodzielne Działy do Spraw Ochrony Informacji Niejawnych obejmujące zakresem swego działania ochronę wytwarzanych, przetwarzanych, przekazywanych lub przechowywanych informacji niejawnych.

2. W skład samodzielnego działu, o którym mowa w ust. 1, wchodzi również kancelaria tajna. W razie potrzeby w prokuraturze rejonowej można utworzyć oddział kancelarii tajnej prokuratury okręgowej.

3. Samodzielnym działem, o którym mowa w ust. 1, kieruje pełnomocnik do spraw ochrony informacji niejawnych, podlegający bezpośrednio kierownikowi jednostki organizacyjnej prokuratury.

4. Pełnomocnik do spraw ochrony informacji niejawnych prokuratury okręgowej obejmuje zakresem swego działania prokuratury rejonowe wchodzące w skład prokuratury okręgowej.

§ 32. W prokuraturach apelacyjnych i okręgowych wykonywanie zadań w zakresie obronności państwa, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 241, poz. 2416, z późn. zm.⁷⁾) i innych ustaw oraz wydanych na ich podstawie aktów wykonawczych, należy do starszego inspektora do spraw obronnych, który podlega bezpośrednio kierownikowi jednostki.

§ 33. 1. W prokuraturze apelacyjnej i okręgowej, w której nie utworzono wydziałów lub utworzono niektóre z nich, zadania przewidziane dla wydziałów wykonywane są w działach samodzielnych albo wchodzących w skład wydziałów lub przez prokuratorów (pracowników) zatrudnionych na samodzielnych stanowiskach pracy.

2. W prokuraturach apelacyjnych i okręgowych do zakresu działania komórek wykonujących zadania z zakresu organizacji pracy należą także zadania, które nie są objęte właściwością innych komórek organizacyjnych tych jednostek.

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 277, poz. 2742, z 2005 r. Nr 180, poz. 1496, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 220, poz. 1600 oraz z 2007 r. Nr 107, poz. 732.

§ 34. W prokuraturze okręgowej, w której utworzono ośrodek zamiejskowy, funkcję kierownika ośrodka pełni zastępca prokuratora okręgowego.

Oddział 4

Struktura organizacyjna prokuratury rejonowej

§ 35. Jeżeli terytorialny zakres działania prokuratury obejmuje obszar właściwości należący do dwóch lub więcej sądów rejonowych, działy terytorialne lub stanowiska pracy tworzy się dla spraw karnych oddzielnie z obszaru właściwości każdego z tych sądów.

§ 36. W działach o obsadzie kadrowej przekraczającej 12 prokuratorów mogą być tworzone sekcje do prowadzenia określonego rodzaju spraw lub dla spraw w obrębie obszaru właściwej gminy.

§ 37. 1. W prokuraturze rejonowej o obsadzie kadrowej przekraczającej 10 prokuratorów wydziela się stanowisko pracy albo tworzy sekcję lub dział do prowadzenia śledztw.

2. W prokuraturach rejonowych o mniejszej obsadzie kadrowej, niż określona w ust. 1, wydzielenie stanowiska pracy do prowadzenia śledztw jest uzależnione od liczby wpływających spraw karnych wymagających prowadzenia ich w formie śledztwa.

§ 38. Wydzielenie stanowiska pracy lub utworzenie działu do spraw cywilnych, ze stosunku pracy i ubezpieczeń społecznych oraz administracyjnych może nastąpić, gdy uzasadnia to liczba wpływających wniosków w tych sprawach, wymagających podjęcia czynności przez prokuratora.

§ 39. Kierownik ośrodka zamiejskowego prokuratury rejonowej pełni jednocześnie funkcję zastępcy prokuratora rejonowego.

Rozdział 2

Organizacja pracy i sposób kierowania pracą

Oddział 1

Organizacja pracy

§ 40. 1. Prokurator, wykonując samodzielnie czynności określone w ustawach, jest odpowiedzialny za prawidłowość i terminowość tych czynności, a zwłaszcza za treść i formę postanowień, zarządzeń i innych pism procesowych oraz rzetelność ustnych sprawozdań i ścisłość informacji.

2. Prokurator podpisuje sporządzone przez siebie pisma w ramach prowadzonych spraw, jeżeli przepisy regulaminu lub wewnętrznego podziału czynności nie stanowią inaczej. Każde pismo i adnotacja sporządzone przez prokuratora powinny zawierać jego imię i nazwisko, stanowisko służbowe oraz datę.

§ 41. 1. Prokurator może zgłosić prokuratorowi przełożonemu żądanie:

- 1) uzasadnienia pisemnego polecenia dotyczącego treści czynności procesowej, o którym mowa

w art. 8 ust. 2 zdanie drugie ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze, zwanej dalej „ustawą”, w terminie 3 dni od dnia otrzymania pisemnego polecenia;

- 2) zmiany polecenia dotyczącego treści czynności procesowej lub wyłączenia go od wykonania czynności albo od udziału w sprawie, o którym mowa w art. 8 ust. 3 zdanie pierwsze ustawy, w terminie 3 dni od dnia otrzymania uzasadnienia polecenia dotyczącego treści czynności procesowej.

2. Prokurator przełożony zajmuje stanowisko w sprawie żądania zmiany polecenia lub wyłączenia prokuratora od wykonania czynności albo od udziału w sprawie w terminie 3 dni od dnia otrzymania żądania.

§ 42. Prokurator przełożony, który nie uwzględnił żądania prokuratora zmiany polecenia lub wyłączenia go od wykonania czynności albo od udziału w sprawie, przejmuje odpowiedzialność za wykonaną czynność; prokurator występujący z żądaniem jest obowiązany wykonać polecenie.

§ 43. 1. Prokurator przełożony, wydając polecenie, powinien zachować drogę służbową. Zachowanie takiej drogi obowiązuje również w korespondencji z prokuratorem przełożonym.

2. Jeżeli polecenie zostało wydane z pominięciem drogi służbowej, prokurator wykonujący je zawiadamia o tym swojego zwierzchnika służbowego.

§ 44. Jeżeli po wydaniu polecenia, a przed jego wykonaniem lub podczas wykonywania nastąpi istotna zmiana ustaleń faktycznych, uzasadniająca potrzebę wydania odmiennego polecenia, prokurator wykonujący polecenie niezwłocznie informuje o tym prokuratora bezpośrednio przełożonego lub zwierzchnika służbowego, a gdy nie jest to możliwe wykonuje polecenie z uwzględnieniem powstałej zmiany lub odstępuje od wykonania, informując o tym niezwłocznie wydającego polecenie.

§ 45. 1. Kierownik jednostki określa podział czynności podległych prokuratorów oraz zasady zastępowania się prokuratorów przy ich realizacji.

2. Odstąpienie od ustalonych przez kierownika jednostki zasad zastępowania wymaga zgody zwierzchnika służbowego, a w przypadkach niecierpiących zwłoki niezwłocznego powiadomienia zwierzchnika służbowego, po wykonaniu czynności.

§ 46. W przypadku przekazania sprawy według właściwości innej jednostce, jednostka, która sprawę przekazuje podejmuje czynności niecierpiące zwłoki.

§ 47. 1. W razie potrzeby dokonania czynności w okręgu działania innego prokuratora, prokurator prowadzący postępowanie może zwrócić się do niego o udzielenie pomocy prawnej.

2. W pisemnym wniosku o udzielenie pomocy prawnej należy wskazać okoliczności wymagające wyjaśnienia oraz określić czynności, jakie mają być dokonane. Do wniosku powinny być dołączone niezbędne

odpisy akt sprawy. Akta lub odpowiednią ich część przesyła się tylko w razie istotnej potrzeby, mając na uwadze, aby nie hamowało to toku postępowania.

3. Prokurator wezwany do udzielenia pomocy prawnej powinien niezwłocznie dokonać wnioskowanych czynności, tak aby nie zachodziła konieczność ich powtarzania lub uzupełniania.

4. W uzasadnionych przypadkach prokurator wezwany do udzielenia pomocy prawnej jest uprawniony do powierzenia dokonania wnioskowanych czynności organom Policji lub innym organom uprawnionym do prowadzenia postępowań.

5. Jeżeli w toku realizacji wniosku o pomoc prawną wyłoni się potrzeba dokonania innych czynności, prokurator wezwany powinien niezwłocznie je wykonać oraz poinformować o tym prokuratora wnioskującego.

6. Jeżeli wykonanie czynności w ramach pomocy prawnej w terminie 14 dni jest niemożliwe, należy prokuratora wnioskującego o pomoc prawną niezwłocznie zawiadomić o przyczynie zwłoki, z podaniem terminu wykonania czynności.

§ 48. 1. Zawiadomienie o odmowie lub częściowej odmowie uwzględnienia pisma lub wniosku należy wysłać zainteresowanemu niezwłocznie, wraz z uzasadnieniem i pouczeniem o przysługujących mu uprawnieniach.

2. Jeżeli pismo lub wniosek pochodzi od osoby niebędącej w stanie dochodzić swych praw, prokurator, gdy nie jest obowiązany do podjęcia działania z urzędu, powinien rozważyć możliwość udzielenia tej osobie pomocy prawnej lub zainteresować właściwą instytucję potrzebą udzielenia takiej pomocy.

§ 49. 1. Korespondencję między jednostkami organizacyjnymi prokuratury podpisują:

- 1) prokurator apelacyjny — pisma kierowane do Prokuratora Generalnego, do dyrektora biura Prokuratury Krajowej oraz do dyrektora departamentu (gabinetu, biura) Ministerstwa Sprawiedliwości; inne pisma kierowane do Ministerstwa Sprawiedliwości może podpisywać naczelnik wydziału prokuratury apelacyjnej;
- 2) prokurator okręgowy — pisma kierowane do prokuratora apelacyjnego oraz naczelnika wydziału prokuratury apelacyjnej; inne pisma do prokuratury apelacyjnej może podpisywać naczelnik wydziału prokuratury okręgowej;
- 3) prokurator rejonowy — pisma kierowane do prokuratora okręgowego oraz naczelnika wydziału prokuratury okręgowej; inne pisma do prokuratury okręgowej może podpisywać kierownik działu lub sekcji prokuratury rejonowej, jeżeli prokurator rejonowy go do tego upoważni;
- 4) prokurator apelacyjny lub prokurator nadrzędny działający w zakresie zleconych mu czynności — pisma kierowane z prokuratury apelacyjnej do prokuratora okręgowego.

2. Przepis ust. 1 pkt 4 stosuje się odpowiednio do korespondencji prokuratury apelacyjnej i okręgowej z prokuratorem rejonowym.

3. Prokurator okręgowy może na żądanie dyrektora biura Prokuratury Krajowej, dyrektora departamentu (gabinetu, biura) Ministerstwa Sprawiedliwości przekazać korespondencję bez pośrednictwa prokuratora apelacyjnego. Przepis § 43 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

4. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio do korespondencji prokuratury rejonowej z prokuratorem apelacyjną i Ministerstwem Sprawiedliwości.

§ 50. 1. Pisma do organów administracji państwowej oraz do przedstawicielstw dyplomatycznych i urzędów konsularnych państw obcych przesyła się za pośrednictwem odpowiednich biur Prokuratury Krajowej i departamentów (gabinetu, biura) Ministerstwa Sprawiedliwości, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do przysyłania pism procesowych.

§ 51. Prokurator apelacyjny ustala rozkład czasu pracy w prokuraturze apelacyjnej uwzględniając rozkład czasu pracy urzędów administracji rządowej, o których mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 2006 r. o służbie cywilnej (Dz. U. Nr 170, poz. 1218, z późn. zm.⁸⁾), oraz w art. 1 ust. 1 pkt 12 i 14 oraz ust. 2 ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 86, poz. 953, z późn. zm.⁹⁾).

§ 52. 1. Prokurator przełożony może zarządzić pełnienie przez prokuratorów dyżurów po godzinach pracy lub w dni wolne od pracy.

2. W razie niepełnienia dyżurów, o których mowa w ust. 1, należy zapewnić możliwość kontaktu służbowego z wyznaczonym prokuratorem po godzinach pracy w celu załatwienia pilnych spraw.

3. W związku z rozpoznawaniem spraw w postępowaniu przyspieszonym prokurator przełożony zarządza pełnienie dyżurów przez prokuratorów w godzinach pełnienia dyżurów we właściwych sądach rejonowych.

4. Prokurator przełożony w przypadku, o którym mowa w ust. 3, ustala z właściwym prezesem sądu rejonowego sposób nawiązania kontaktu z wyznaczonym prokuratorem.

5. Dla zapewnienia dostępu do danych zgromadzonych w Krajowym Rejestrze Karnym, w związku z rozpoznawaniem spraw w postępowaniu przyspieszonym, prokurator przełożony w prokuraturze, przy której działa Punkt Informacyjny Krajowego Rejestru Karnego, może zarządzić odpowiednio dłuższe godziny urzędowania Punktu.

6. O wydaniu zarządzeń, o których mowa w ust. 5, prokurator przełożony informuje niezwłocznie Dyrektora Biura Informacyjnego Krajowego Rejestru Karnego.

7. Prokurator przełożony może zarządzić przebywanie wyznaczonego prokuratora i pracownika prokuratury w soboty i dni wolne od pracy oraz w określonych godzinach w dni robocze, poza siedzibą prokuratury, w warunkach stałego kontaktu telefonicznego.

§ 53. 1. Prokurator rejonowy zapewnia odpowiednie warunki kadrowe, techniczne i organizacyjne niezbędne do udziału prokuratora w dyżurze w postępowaniu przyspieszonym.

2. Informację o warunkach pełnienia dyżuru prokurator rejonowy przekazuje właściwemu komendantowi Policji, wskazując sposób bezpośredniego kontaktowania się z prokuratorem pełniącym dyżur.

3. Prokurator rejonowy ustala wykaz prokuratorów wyznaczonych do pełnienia dyżurów, zarządzonych w związku z rozpoznawaniem spraw w postępowaniu przyspieszonym; wykaz przekazuje się niezwłocznie prezesowi właściwego sądu rejonowego oraz właściwemu komendantowi Policji.

§ 54. 1. W jednostkach prokuratury interesantów przyjmują prokurator apelacyjny, okręgowy i rejonowy, ich zastępcy, inni wyznaczeni prokuratorzy i pracownicy sekretariatów.

2. Godziny przyjęć interesantów ustalają kierownicy jednostek, przy czym przynajmniej raz w tygodniu przyjęcia powinny się odbywać w ustalonym dniu po godzinach pracy.

3. Czas przyjęć interesantów przez pracowników sekretariatów nie może być krótszy niż połowa czasu urzędowania jednostki.

Oddział 2

Kierowanie pracą prokuratur

§ 55. Prokuratorzy pełniący funkcje kierownicze zapewniają prawidłową i sprawną realizację zadań służbowych w powierzonych im jednostkach i komórkach organizacyjnych prokuratury oraz właściwą organizację pracy, a w szczególności:

- 1) dobór odpowiednich kadr;
- 2) usprawnianie organizacji i techniki pracy prokuratury;
- 3) dbałość o sprawność postępowania i należyłą kulturę pracy w podległej jednostce;
- 4) bieżącą współpracę z podmiotami uprawnionymi do prowadzenia postępowań przygotowawczych;
- 5) sprawują nadzór nad szkoleniem prokuratorów i innych pracowników prokuratury;
- 6) kierują wykonaniem budżetu;
- 7) wykonują zarząd i zapewniają oszczędne gospodarowanie mieniem prokuratury;
- 8) czuwają nad przestrzeganiem zasad ochrony i bezpieczeństwa obiektów prokuratury stosownie do przepisów aktualnego ramowego wewnętrznego regulaminu w sprawie zapewnienia bezpieczeństwa i porządku w jednostkach;

⁸⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 218, poz. 1592 i Nr 249, poz. 1832 oraz z 2007 r. Nr 25, poz. 162 i Nr 123, poz. 847.

⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 98, poz. 1071, Nr 123, poz. 1353 i Nr 128, poz. 1403, z 2002 r. Nr 1, poz. 18, Nr 153, poz. 1271 i Nr 240, poz. 2052, z 2003 r. Nr 228, poz. 2256, z 2005 r. Nr 10, poz. 71 i Nr 169, poz. 1417, z 2006 r. Nr 45, poz. 319, Nr 170, poz. 1218, Nr 218, poz. 1592 i Nr 220, poz. 1600 oraz z 2007 r. Nr 89, poz. 589.

- 9) rzetelną i terminową sprawozdawczość statystyczną;
- 10) ochronę informacji niejawnych;
- 11) ochronę danych osobowych.

§ 56. W celu realizacji zadań służbowych kierownicy jednostek mogą wydawać wytyczne i polecenia służbowe.

§ 57. Kierownicy jednostek reprezentują prokuraturę wobec organów państwowych i samorządowych działających na obszarze ich właściwości oraz współdziałają z nimi w zakresie przewidzianym w ustawach.

§ 58. Współdziałanie, o którym mowa w § 57, nie może powodować naruszenia niezależności prokuratora, a zwłaszcza pozaprawnego wpływania na jego decyzje i czynności.

§ 59. 1. Kierownicy jednostek dokonują podziału czynności podległych im prokuratorów, określając zakres i rodzaj wykonywanych przez nich zadań, z jednoczesnym wskazaniem czynności zastrzeżonych dla siebie oraz form i zakresu wewnętrznego nadzoru służbowego, sporządzają plany pracy obejmujące ważniejsze działania, w razie potrzeby zwołują odprawy, narady i konferencje oraz podejmują inne niezbędne czynności dla prawidłowego i sprawnego kierowania jednostką.

2. Przy podziale czynności należy w miarę możliwości uwzględnić kwalifikacje, uzdolnienia i doświadczenie zawodowe poszczególnych pracowników, a także przestrzegać zasady równomiernego obciążenia ich pracą.

3. Podziału czynności dokonuje się w formie zarządzenia, którego treść podaje się do wiadomości wszystkich pracowników, czyniąc o tym adnotację z datą i podpisem zainteresowanych.

§ 60. Prokurator jest obowiązany:

- 1) na polecenie przełożonego wykonywać również czynności, które nie należą do jego obowiązków określonych podziałem czynności;
- 2) z ważnych względów służbowych, zwłaszcza w przypadkach niecierpiących zwłoki albo na polecenie przełożonego, wykonywać swe obowiązki także poza ustalonym czasem urzędowania;
- 3) powiadomić niezwłocznie przełożonego o przeszkodzie uniemożliwiającej pełnienie obowiązków.

§ 61. 1. Przełożeni i zwierzchnicy służbowi, niezależnie od sprawowania funkcji kierowniczych, powinni także wykonywać czynności bezpośrednio związane z realizacją zadań ustawowych prokuratury.

2. Prokuratorzy powołani do pełnienia funkcji wzytatora, rzecznika prasowego, rzecznika dyscyplinarnego, kierownika szkolenia wykonują także inne zleczone im zadania, niewchodzące w zakres pełnionej funkcji.

Oddział 3

Formy i tryb sprawowania nadzoru służbowego

§ 62. 1. Prokurator przełożony i zwierzchnik służbowy sprawują nadzór służbowy nad czynnościami podległych prokuratorów.

2. Nadzór służbowy jest realizowany jako wewnętrzny nadzór służbowy w ramach tej samej jednostki lub jako zwierzchni nadzór służbowy realizowany przez jednostkę wyższego stopnia.

§ 63. 1. Wewnętrzny nadzór służbowy prokurator przełożony sprawuje przez:

- 1) kontrolę obciążenia i wydajności pracy podległych prokuratorów;
- 2) żądanie relacji o przebiegu czynności w poszczególnych sprawach i w razie potrzeby wydawanie poleceń co do kierunków postępowania;
- 3) zapoznawanie się z aktami prowadzonych postępowań;
- 4) sprawdzanie przygotowania i poziomu wystąpień prokuratorskich przed sądem;
- 5) kontrolę poziomu pracy podległych prokuratorów;
- 6) przeprowadzanie analiz prawidłowości realizacji zadań służbowych.

2. Wewnętrzny nadzór służbowy jest sprawowany również przez aprobatę.

§ 64. Aprobatą polegającą na akceptacji projektu decyzji podległego prokuratora albo asesora, należy do prokuratora bezpośrednio przełożonego lub jego zastępcy.

§ 65. 1. Udzielenie aprobaty lub odmowa jej udzielenia następuje przez zamieszczenie na rękopisie albo odpisie pisma procesowego odpowiedniej adnotacji, daty i podpisu oraz odcisnięcie pieczęci służbowej.

2. W razie odmowy aprobaty, informuje się pisemnie prokuratora o powodach tej decyzji i udziela mu wskazówek co do sposobu załatwienia sprawy lub usunięcia stwierdzonych uchybień.

§ 66. Jeżeli uzyskanie aprobaty przed podjęciem określonej decyzji jest niemożliwe lub w znacznym stopniu utrudnione, a okoliczności sprawy wymagają niezwłocznego działania, prokurator decyduje samodzielnie, zawiadamiając bezzwłocznie przełożonego lub zwierzchnika o zajętych stanowisku.

§ 67. Postanowienia o zawieszeniu postępowania, postanowienia kończące postępowanie przygotowawcze, akty oskarżenia oraz środki odwoławcze sporządzone przez asesora podlegają aprobacie.

§ 68. 1. Prokurator bezpośrednio przełożony może zarządzić na czas określony nie dłuższy niż 6 miesięcy, objęcie aprobatą wszystkich lub niektórych pism procesowych, wymienionych w § 67, oraz wniosków

składanych przed sądem, sporządzonych przez podległego mu prokuratora. W razie potrzeby okres objęcia aprobatą może zostać przedłużony na dalszy czas określony, nie dłuższy niż 12 miesięcy.

2. Zarządzenie o objęciu aprobatą uchyla się po ustaniu przyczyny powodującej jego wydanie.

§ 69. O wszczęciu śledztwa w sprawach dużej wagi, ze względu na ich rodzaj, charakter i skutki, prokurator jest obowiązany bezzwłocznie informować prokuratora nadrzędnego. Z własnej inicjatywy prokurator powinien informować prokuratora nadrzędnego o sprawach zawitych, zwłaszcza gdy sprawa wymaga konsultacji.

§ 70. 1. Wykonywanie zwierzchniego nadzoru służbowego polega w szczególności na udzielaniu bezpośrednich konsultacji prokuratorowi prowadzącemu lub nadzorującemu postępowanie przygotowawcze, w szczególności w zakresie kierunków prowadzonego postępowania i efektywnego wykonywania czynności procesowych. Przepis § 198 stosuje się odpowiednio.

2. Zwierzchni nadzór służbowy jest sprawowany z poszanowaniem zasady niezależności prokuratora prowadzącego lub nadzorującego postępowanie przygotowawcze.

3. Prokurator przełożony może, z własnej inicjatywy albo na wniosek prokuratora nadrzędnego, prokuratora prowadzącego lub nadzorującego postępowanie przygotowawcze (przekazany drogą służbową) albo na wniosek prokuratora bezpośrednio przełożonego w stosunku do prokuratora prowadzącego lub nadzorującego postępowanie przygotowawcze objąć sprawę zwierzchnim nadzorem służbowym.

4. Prokurator apelacyjny może, z własnej inicjatywy lub na wniosek podległego prokuratora okręgowego, objąć zwierzchnim nadzorem służbowym postępowanie przygotowawcze prowadzone lub nadzorowane przez prokuratora podległej prokuratury rejonowej.

5. Do sprawowania zwierzchniego nadzoru służbowego prokurator podejmujący decyzję o objęciu sprawy tym nadzorem wyznacza prokuratora kierowanej przez siebie jednostki oraz zawiadamia o tym kierownika jednostki, w której jest prowadzone lub nadzorowane postępowanie przygotowawcze objęte zwierzchnim nadzorem służbowym.

6. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, ze względu na wagę lub zawitość sprawy, Prokurator Generalny lub Prokurator Krajowy może powierzyć sprawowanie zwierzchniego nadzoru służbowego prokuratorowi wykonującemu czynności służbowe w biurze Prokuratury Krajowej.

7. Prokurator prowadzący lub nadzorujący postępowanie przygotowawcze jest obowiązany przedstawić prokuratorowi sprawującemu zwierzchni nadzór służbowy, na żądanie sprawującego nadzór akta sprawy w oryginale lub w kserokopiach albo w formie zapisów na nośnikach elektronicznych. Przedstawienie akt nie może tamować postępowania przygotowawczego.

8. Prokurator sprawujący zwierzchni nadzór służbowy nie ma prawa wydawania prokuratorowi prowadzącemu lub nadzorującemu postępowanie przygotowawcze poleceń dotyczących prowadzenia postępowania. Jeżeli prokurator sprawujący zwierzchni nadzór służbowy stwierdzi potrzebę wydania takiego polecenia, występuje z pisemnym wnioskiem o jego wydanie do prokuratora bezpośrednio przełożonego nad prokuratorem prowadzącym lub nadzorującym postępowanie przygotowawcze, a w razie potrzeby — do prokuratora nadrzędnego nad prokuratorem prowadzącym lub nadzorującym postępowanie przygotowawcze.

9. Prokurator sprawujący zwierzchni nadzór służbowy może, w formie pisemnej, wystąpić o przejęcie nadzorowanej sprawy do prowadzenia przez innego prokuratora albo prokuratora nadrzędnego nad prokuratorem prowadzącym lub nadzorującym postępowanie przygotowawcze.

10. Prokurator sprawujący zwierzchni nadzór służbowy nad postępowaniem prowadzonym w prokuraturze niższego stopnia, nie może rozstrzygać zażaleń na powzięte w toku tego postępowania, na jego polecenie lub za jego zgodą, postanowienia i inne decyzje podlegające zaskarżeniu. Do rozstrzygnięcia takiego zażalenia wyznacza się innego prokuratora.

§ 71. O stwierdzonych w toku zwierzchniego nadzoru służbowego przypadkach oczywistej i rażącej obrazy przepisów prawa przez prokuratora zawiadamia się przełożonego dyscyplinarnego tego prokuratora.

§ 72. Funkcje nadzorcze są realizowane także poprzez wizytacje i lustracje.

Oddział 4

Wizytacja i lustracja

§ 73. 1. Wizytację i lustrację przeprowadza się stosownie do potrzeb, w szczególności gdy pojawiają się sygnały o istotnych nieprawidłowościach w działalności danej prokuratury. Wizytację należy przeprowadzać nie rzadziej niż co 5 lat. Lustrację przeprowadza się w celu kontroli prawidłowości praktyki na wybranych odcinkach pracy lub gdy zachodzi potrzeba zbadania przyczyn uchybień w pracy albo nieprawidłowości w działaniu jednostki.

2. Wizytacja i lustracja obejmuje:

- 1) kontrolę realizacji ustawowych zadań przez jednostki, a zwłaszcza badanie prawidłowości i poziomu pracy;
- 2) ocenę wypełniania obowiązków służbowych przez prokuratorów i pracowników sekretariatu oraz ich kwalifikacji zawodowych i kultury pracy;
- 3) ocenę sposobu kierowania jednostką, organizacji pracy i podziału czynności.

3. W toku wizytacji i lustracji udziela się instruktażu niezbędnego dla usprawnienia działania kontrolowanych jednostek i pomocy w rozwiązywaniu bieżących problemów.

4. Wizytacja nie powinna trwać dłużej niż 14 kolejnych dni kalendarzowych.

§ 74. Zarządzenie o przeprowadzeniu wizytacji lub lustracji wydziału zamiejscowego Biura do Spraw Przeszłości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej oraz wizytacji lub lustracji prokuratury apelacyjnej wydaje Prokurator Generalny, prokuratury okręgowej i rejonowej — prokurator apelacyjny.

§ 75. 1. W zarządzeniu określa się zadania, zakres, termin oraz skład zespołu wizytacyjnego lub lustracyjnego, ze wskazaniem prokuratora — przewodniczącego zespołu.

2. O zamierzonej wizytacji zawiadamia się kierownika prokuratury w terminie umożliwiającym przygotowanie żądanych materiałów i akt. Termin ten nie może być krótszy niż 14 dni.

§ 76. 1. Wizytacje i lustracje wydziałów zamiejscowych Biura do Spraw Przeszłości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej przeprowadzają wizytatorzy i inni prokuratorzy Prokuratury Krajowej.

2. Wizytacje i lustracje prokuratur apelacyjnych, okręgowych i rejonowych przeprowadzają odpowiednio wizytatorzy i inni prokuratorzy jednostek nadrzędnych nad jednostką kontrolowaną.

3. W skład zespołu przeprowadzającego wizytacje lub lustracje, o których mowa w ust. 2, prokurator apelacyjny może w uzasadnionych przypadkach powołać odpowiednio prokuratorów równorzędnych jednostek. Nie mogą oni jednak przewodniczyć zespołom.

4. W skład zespołu przeprowadzającego wizytacje lub lustracje prokuratury okręgowej albo rejonowej prokurator apelacyjny może powołać wizytatorów, prokuratorów oraz inspektorów do spraw biurowości z innych podległych mu prokuratur okręgowych.

5. W wizytacjach i lustracjach udział biorą również inspektorzy do spraw biurowości lub pracownicy sekretariatu jednostki nadrzędnej nad jednostką wymienioną w ust. 2.

6. W wizytacjach i lustracjach wydziałów zamiejscowych, o których mowa w ust. 1, bierze udział inspektor do spraw biurowości lub inny pracownik sekretariatu Prokuratury Krajowej.

§ 77. Poczynione w toku wizytacji (lustracji) ustalenia omawia się z zainteresowanymi prokuratorami i innymi pracownikami, wysłuchując ich wyjaśnień. O istotniejszych spostrzeżeniach, wskazujących na potrzebę bezzwłocznego usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, informuje się kierownika jednostki.

§ 78. 1. Z przebiegu wizytacji i lustracji sporządza się sprawozdanie.

2. Sprawozdanie z wizytacji powinno zawierać:

1) określenie zakresu wizytacji;

2) poczynione ustalenia oraz, w razie potrzeby, zalecany sposób usunięcia przyczyn stwierdzonych nieprawidłowości;

3) oceny badanych działów pracy i ogólną ocenę kontrolowanej jednostki oraz określenie poziomu pracy prokuratorów i pracowników administracyjnych, a także osobną ocenę pracy kierownika jednostki;

4) wnioski końcowe.

3. Sprawozdanie z lustracji powinno zawierać dane dotyczące zakresu poczynionych ustaleń, ujawnionych uchybień i ich przyczyn oraz wskazanie podjętych w toku lustracji środków i wynikające z niej wnioski.

4. W sprawozdaniu z wizytacji i lustracji należy wskazać zakres badań dokonywanych przez poszczególnych członków zespołu wizytacyjnego lub lustracyjnego, a w załączniku do sprawozdania — wykaz zbadanych spraw.

§ 79. 1. Przy formułowaniu ocen bierze się pod uwagę ustalenia dotyczące zwłaszcza:

1) prawidłowości czynności procesowych;

2) sprawności i poziomu prowadzonych albo nadzorowanych postępowań;

3) wszechstronności oraz dokładności w zakresie ustaleń faktycznych;

4) przestrzegania terminów procesowych;

5) trafności podejmowanych decyzji oraz poziomu sporządzanych orzeczeń i innych pism procesowych;

6) aktywności i poziomu wystąpień prokuratorów w postępowaniu sądowym;

7) prawidłowości oceny orzeczeń sądowych i praktyki odwoławczej.

2. Za oczywiście rażące uchybienia w pracy uważa się zwłaszcza:

1) znaczną i zawinioną przewlekłość postępowania;

2) bezpodstawny wniosek o zastosowanie przez sąd tymczasowego aresztowania lub podjęcie przez prokuratora innej bezpodstawnej decyzji w przedmiocie tymczasowego aresztowania;

3) bezpodstawne postanowienie kończące postępowanie przygotowawcze;

4) nieuzasadniony akt oskarżenia;

5) oczywiście niestuszny wniosek w zakresie wymiaru kary;

6) niezaskarżenie oczywiście niestusznego orzeczenia sądowego;

7) zawinione niewykonanie polecenia przełożonego co do treści czynności lub niezachowanie terminu zawitego.

3. Przy formułowaniu ogólnej oceny kontrolowanej jednostki uwzględnia się ponadto:

1) stan kadrowy i warunki pracy prokuratury objętej kontrolą;

- 2) stopień obciążenia sprawami jednego pracownika;
- 3) odsetek skomplikowanych spraw;
- 4) liczbę oraz zasadność skarg na prokuratorów i pracowników sekretariatu prokuratury.

4. Przy ustalaniu wyników wizytacji ocenia się poszczególne działy pracy oraz całokształt funkcjonowania kontrolowanej prokuratury, określając, czy i w jakim stopniu wywiązuje się ona z ustawowych zadań, z uwzględnieniem wyników poprzedniej kontroli.

§ 80. 1. Sprawozdanie z wizytacji w terminie 30 dni od dnia jej zakończenia przesyła się kierownikowi kontrolowanej jednostki, który ma prawo zgłosić uwagi do sprawozdania w terminie 14 dni od dnia jego otrzymania. W razie potrzeby do uwag tych ustosunkowuje się zespół wizytacyjny.

2. Przedstawioną przez zespół wizytacyjny ocenę pracy prokuratury zatwierdza, po rozpatrzeniu ewentualnych uwag kierownika kontrolowanej jednostki, prokurator przełożony zarządzający wizytacją, który podpisuje również zalecenia powizytacyjne.

§ 81. 1. Wyniki wizytacji omawia się na naradzie prokuratorów kontrolowanej jednostki w terminie 14 dni od dnia przekazania uwag do sprawozdania z wizytacji.

2. Omówienie wyników wizytacji w wydziałach zamiejscowych Biura do Spraw Przystępności Organizowanej Prokuratury Krajowej oraz wizytacji w prokuraturze apelacyjnej odbywa się z udziałem Prokuratora Generalnego, w prokuraturze okręgowej — prokuratora apelacyjnego, a w prokuraturze rejonowej — prokuratora okręgowego.

§ 82. W razie stwierdzenia oczywiste rażących uchybień przeprowadza się, po upływie wyznaczonego terminu, sprawdzenie wykonania zaleceń powizytacyjnych.

§ 83. 1. Sprawozdanie z lustracji, w terminie 14 dni od dnia jej zakończenia, przesyła się kierownikowi kontrolowanej jednostki, który w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania może zgłosić uwagi.

2. Po rozpatrzeniu zgłoszonych uwag zarządzający lustrację bez zbędnej zwłoki zatwierdza zalecenia polustracyjne, które przekazuje się kierownikowi kontrolowanej jednostki, określając termin ich wykonania.

§ 84. Przepisy niniejszego oddziału nie mają zastosowania do doraźnych lustracji toczących się lub zakończonych postępowań przygotowawczych i sprawdzających, dokonywanych na polecenie Prokuratora Generalnego lub jego zastępców. Z dokonanych w toku tych lustracji ustaleń sporządza się sprawozdanie, które przedstawia się organowi zlecającemu badanie w terminie określonym przez ten organ.

Oddział 5

Sprawy osobowe

§ 85. Prokurator rejonowy przedstawia prokuratorowi okręgowemu pisemne wnioski w sprawach ze stosunku pracy podległych pracowników.

§ 86. 1. Prokurator okręgowy:

- 1) dokonuje podziału etatów prokuratorskich, urzędniczych i innych pracowników prokuratury na prokuratury rejonowe i komórki organizacyjne prokuratury okręgowej;
- 2) występuje z wnioskami o powołanie i odwołanie prokuratorów oraz mianowanie i zwolnienie asesora prokuratury, powołanie do pełnienia funkcji i odwołanie z pełnienia funkcji prokuratora rejonowego, naczelnika wydziału, kierownika samodzielnego działu w prokuraturze okręgowej oraz kierownika ośrodka zamiejscowego prokuratury okręgowej, a także w innych sprawach zastrzeżonych do decyzji Prokuratora Generalnego;
- 3) wyznacza patronów aplikantów po rozpatrzeniu wniosków prokuratorów rejonowych;
- 4) w granicach posiadanego funduszu, z zachowaniem przepisów o wynagrodzeniu, przyznaje podległym urzędnikom i innym pracownikom prokuratury kolejne wyższe stawki wynagrodzenia zasadniczego i dodatków;
- 5) ze względów służbowych deleguje podległych pracowników do innej jednostki w tej samej lub innej miejscowości;
- 6) wyraża zgodę na zamieszkanie prokuratora poza miejscowością będącą siedzibą prokuratury, w której pełni służbę;
- 7) na podstawie przepisów szczególnych udziela urlopów wychowawczych oraz urlopów bezpłatnych aplikantom, urzędnikom i innym pracownikom;
- 8) podejmuje decyzje we wszystkich innych sprawach dotyczących pracowników, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

2. Uprawnienie do podejmowania decyzji w prokuraturach rejonowych w sprawach ze stosunku pracy innych pracowników prokuratury prokurator okręgowy może przekazać prokuratorom rejonowym.

§ 87. W stosunku do prokuratorów, urzędników oraz innych pracowników prokuratury apelacyjnej uprawnienia przewidziane w § 86 ust. 1 pkt 1, 2 i 4—8 przysługują prokuratorowi apelacyjnemu.

§ 88. 1. Prokurator apelacyjny i okręgowy wydaje decyzje i składa wnioski w sprawach odpowiedzialności dyscyplinarnej:

- 1) prokuratorów — w ramach ustawowych uprawnień przełożonego dyscyplinarnego;
- 2) mianowanych pracowników administracyjnych i aplikantów — w ramach określonych przepisami prawa uprawnień kierownika urzędu.

2. Przełożony dyscyplinarny w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, rozważa potrzebę zawieszenia prokuratora w czynnościach.

§ 89. 1. Kierownik jednostki ustala roczny plan urlopów prokuratorów i pozostałych pracowników.

2. Prokurator apelacyjny ustala także plan urlopów prokuratorów okręgowych, a prokurator okręgowy — plan urlopów prokuratorów rejonowych.

3. Kierownicy jednostek, zgodnie z ustalonym planem, udzielają urlopów wypoczynkowych oraz decydują o konieczności odwołania z urlopu wypoczynkowego podległych im prokuratorów i pozostałych pracowników.

§ 90. 1. Opinia o prokuratorach i pozostałych pracownikach jednostek w związku z rozwiązaniem lub wygaśnięciem stosunku pracy może być wydana wyłączenie na ich prośbę.

2. Opinie o prokuratorach i pozostałych pracownikach prokuratur okręgowych i rejonowych wydaje prokurator okręgowy, opinie o prokuratorach i pozostałych pracownikach prokuratur apelacyjnych — prokurator apelacyjny, a o prokuratorach Prokuratury Krajowej oraz prokuratorach delegowanych do Ministerstwa Sprawiedliwości — Prokurator Generalny.

3. Przepisy ust. 1 i 2 nie dotyczą opinii wydawanych o aplikantach i asesorach oraz innych opinii służbowych sporządzonych w czasie trwania stosunku służbowego (stosunku pracy) prokuratorów i pracowników prokuratury.

§ 91. Opinia może być udostępniona do wglądu tylko pracownikowi, którego dotyczy, jego zwierzchnikom i przełożonym, oraz osobom prowadzącym postępowanie służbowe lub dyscyplinarne wobec danego pracownika.

Rozdział 3

Organizacja pracy organów kolejalnych

§ 92. 1. Rada Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym, zwana dalej „Radą Prokuratorów”, działa na posiedzeniach plenarnych, którym przewodniczy Prokurator Generalny.

2. W razie potrzeby wyrażenia przez Radę Prokuratorów opinii w trybie pilnym można zarządzić rozpatrzenie projektów dokumentów w drodze korespondencyjnego uzgodnienia stanowisk przez członków Rady Prokuratorów (tryb obiegowy).

3. W posiedzeniach Rady Prokuratorów mogą uczestniczyć, bez prawa udziału w podejmowaniu rozstrzygnięć, osoby zaproszone przez Przewodniczącego Rady, jeżeli uzna on ich udział w posiedzeniach za niezbędny do wykonywania powierzonych jej zadań.

§ 93. Prokurator apelacyjny ustala projekt porządku dziennego posiedzenia zgromadzenia prokuratorów oraz kolegium prokuratury apelacyjnej, a prokurator okręgowy projekt porządku dziennego posiedzenia kolegium prokuratury okręgowej.

§ 94. Na posiedzenie zgromadzenia prokuratorów oraz kolegium prokuratury apelacyjnej i kolegium prokuratury okręgowej mogą być zaproszeni prokuratorzy okręgowi i rejonowi, kierownicy komórek organizacyjnych prokuratury apelacyjnej i okręgowej oraz przedstawiciele związku zawodowego działającego w prokuraturze. W razie potrzeby udział w całym posiedzeniu lub jego części mogą brać inni zaproszeni pracownicy prokuratury lub zaproszone osoby spoza prokuratury.

§ 95. 1. Rada Prokuratorów, zgromadzenie prokuratorów oraz kolegium prokuratury apelacyjnej i kolegium prokuratury okręgowej wyrażają opinię lub zajmują inne stanowisko w formie uchwały, której treść zamieszcza się w protokole posiedzenia.

2. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów członków Rady Prokuratorów, zgromadzenia prokuratorów oraz kolegium prokuratury apelacyjnej i kolegium prokuratury okręgowej obecnych na posiedzeniu.

3. Z przebiegu posiedzenia Rady Prokuratorów, zgromadzenia prokuratorów oraz kolegium prokuratury apelacyjnej i kolegium prokuratury okręgowej sporządza się protokół, który powinien zawierać streszczenie dyskusji oraz treść powziętych uchwał.

4. Protokół podpisują odpowiednio: przewodniczący posiedzenia Rady Prokuratorów i Sekretarz Rady, prokurator apelacyjny albo okręgowy i protokolant.

DZIAŁ III

Postępowanie przygotowawcze

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 96. Śledztwo lub dochodzenie wszczęte w sprawie prowadzi się w stosunku do wszystkich czynów ujawnionych w jego toku.

§ 97. Jednym postępowaniem przygotowawczym obejmuje się wszystkie czyny pozostające w związku podmiotowym lub przedmiotowym z czynem stanowiącym podstawę jego wszczęcia, chyba że zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 34 § 3 kpk.

§ 98. 1. W przypadku łączenia spraw w jedno postępowanie przygotowawcze, postępowanie wszczęte później włącza się do postępowania wcześniej wszczętego.

2. Niezależnie od dnia wszczęcia równocześnie prowadzonych postępowań dołącza się materiały dochodzenia do akt śledztwa, materiały innych postępowań do akt śledztwa, akta innych spraw do sprawy, w której zastosowano tymczasowe aresztowanie.

3. W przypadku połączenia spraw, czas trwania postępowania przygotowawczego liczy się od dnia postępowania najwcześniejszej wszczętego.

§ 99. 1. W przypadku wyłączenia do odrębnego postępowania przygotowawczego materiałów dotyczących niektórych osób lub czynów będących przedmiotem postępowania wydaje się postanowienie o wyłączeniu materiałów do odrębnego postępowania, w którym wskazuje się materiały podlegające wyłączeniu przez określenie numerów kart akt i oznaczenia dowodów.

2. Czas trwania wyłączonego postępowania przygotowawczego liczy się od dnia wszczęcia postępowania pierwotnego tylko wtedy, gdy w zakresie wyłączonego materiałów dotyczących niektórych osób lub czynów będących przedmiotem postępowania były dokonywane czynności procesowe. W takim przypadku

wyłącza się do odrębnego postępowania przygotowawczego odpis postanowienia o wszczęciu śledztwa lub dochodzenia. W pozostałych przypadkach wydaje się postanowienie o wszczęciu śledztwa lub dochodzenia, na podstawie wyłączonych materiałów dotyczących niektórych osób lub czynów będących przedmiotem postępowania.

§ 100. 1. Jeżeli zachodzi potrzeba pociągnięcia prokuratora do odpowiedzialności karnej, prokurator prowadzący śledztwo, po dokonaniu niezbędnych czynności dowodowych, występuje do prokuratora przełożonego o skierowanie do sądu dyscyplinarnego wniosku o zezwolenie na ściganie.

2. W razie przekazania sprawy innej jednostce na podstawie § 105 ust. 4, z wnioskiem o zezwolenie na ściganie występuje prokurator przełożony prokuratora prowadzącego śledztwo, właściwy ze względu na miejsce prowadzenia postępowania; o skierowaniu wniosku o zezwolenie na ściganie należy poinformować przełożonego dyscyplinarnego prokuratora, którego dotyczy ten wniosek.

§ 101. 1. W razie stwierdzenia w toku postępowania, że przestępstwo jest ścigane na wniosek, należy uzyskać oświadczenie pokrzywdzonego, czy żąda ścigania.

2. Prokurator wyraża zgodę na cofnięcie wniosku o ściganie lub odmawia jej w drodze zarządzenia.

§ 102. Prokurator, który wszczął lub nadzoruje postępowanie przygotowawcze w sprawie o przestępstwo popełnione na obszarze właściwości kilku prokuratorów, prowadzi je lub nadzoruje do zakończenia, także po wyłączeniu materiałów do odrębnego postępowania, chyba że przekazanie sprawy innemu prokuratorowi, właściwemu miejscowo, będzie miało istotny wpływ na przebieg i wyniki postępowania.

§ 103. 1. W sprawach o przestępstwo określone w art. 209 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. — Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.¹⁰⁾), zwanego dalej „kk”, postępowanie przygotowawcze prowadzi się w okręgu, w którym zamieszkuje pokrzywdzony.

2. W sprawach o przestępstwa popełnione za pośrednictwem sieci teleinformatycznej i telekomunikacyjnej postępowanie przygotowawcze prowadzi się w okręgu, w którym sprawca działał.

§ 104. 1. Prokurator, który został zawiadomiony o dokonaniu przestępstwa, co do którego nie jest właściwy miejscowo, jest obowiązany zapewnić niezwłoczne dokonanie czynności niezbędnych dla

zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa, a następnie przekazać sprawę według właściwości.

2. W sprawach o kradzież w transporcie lądowym, wodnym i powietrznym oraz o przestępstwa dokonane na szkodę pasażerów korzystających z tego transportu, w razie niemożności ustalenia miejsca popełnienia przestępstwa, właściwy do prowadzenia albo nadzorowania postępowania przygotowawczego jest prokurator, w którego okręgu działania przestępstwo zostało ujawnione.

3. W razie niemożności określenia miejsca ujawnienia przestępstwa, o którym mowa w ust. 2, właściwy jest prokurator, który przyjął lub w którego okręgu działania przyjęto zawiadomienie o przestępstwie.

§ 105. 1. Właściwość miejscową prokuratorów określają:

- 1) przepisy wydane na podstawie art. 17 ust. 5 i 6 ustawy;
- 2) przepisy § 102—104 regulaminu.

2. Decyzja o przekazaniu sprawy według właściwości miejscowej innej prokuraturze nie wymaga formy postanowienia i nie podlega zaskarżeniu.

3. Spór o właściwość miejscową między jednostkami równorzędnymi rozstrzyga kierownik prokuratury nadrzędnej nad prokuraturą, która decyzję o przekazaniu jej sprawy uznała za nietrafną i wystąpiła o rozstrzygnięcie sporu.

4. Kierownik prokuratury nadrzędnej może, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, przekazać podległej jednostce do prowadzenia lub nadzorowania sprawę z wyłączeniem zasad wynikających z przepisów, o których mowa w ust. 1.

5. Przepis ust. 4 stosuje odpowiednio dyrektor Biura do Spraw Przestępczości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej wyznaczając właściwy wydział zamiejscowy do prowadzenia postępowania w danej sprawie.

§ 106. W razie stwierdzenia, że sprawca przestępstwa podlegającego orzecznictwu sądów powszechnych popełnił także przestępstwo podlegające orzecznictwu sądów wojskowych lub wspólnie z osobą podlegającą orzecznictwu tych sądów, prokurator, po dokonaniu czynności niezbędnych dla zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa, wydaje postanowienie o przekazaniu sprawy właściwemu prokuratorowi wojskowemu.

§ 107. Zarządzenie prokuratora w prowadzonym lub nadzorowanym przez niego postępowaniu przygotowawczym może być wydane ustnie, jeżeli nie przysługuje na nie zażalenie. O wydaniu takiego zarządzenia prokurator sporządza w aktach podręcznych adnotację.

Rozdział 2

Wszczęcie śledztwa i dochodzenia

§ 108. 1. Prokurator w każdym przypadku przyjmuje zgłoszone ustnie zawiadomienie o przestępstwie i sporządza protokół z uwzględnieniem art. 304a kpk.

¹⁰⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 128, poz. 840, z 1999 r. Nr 64, poz. 729 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 48, poz. 548, Nr 93, poz. 1027 i Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 121, poz. 1142, Nr 179, poz. 1750, Nr 199, poz. 1935 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 25, poz. 219, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889 i Nr 243, poz. 2426, z 2005 r. Nr 86, poz. 732, Nr 90, poz. 757, Nr 132, poz. 1109, Nr 163, poz. 1363, Nr 178, poz. 1479 i Nr 180, poz. 1493, z 2006 r. Nr 190, poz. 1409, Nr 218, poz. 1592 i Nr 226, poz. 1648 oraz z 2007 r. Nr 89, poz. 589, Nr 123, poz. 850 i Nr 124, poz. 859.

2. Jeżeli okoliczności przytoczone w zawiadomieniu o przestępstwie nie wymagają bezzwłocznego podjęcia czynności, prokurator jest obowiązany nadać bieg sprawie najpóźniej w terminie 7 dni od dnia sporządzenia protokołu lub otrzymania pisemnego zawiadomienia o przestępstwie.

§ 109. Czynności, o których mowa w art. 307 § 1 kpk, mogą polegać w szczególności na:

- 1) zażądaniu przedstawienia dodatkowych dokumentów niezbędnych dla prawidłowej oceny zdarzenia, którego dotyczy zawiadomienie;
- 2) żądaniu przeprowadzenia kontroli w określonym zakresie;
- 3) przyjęciu uzupełniających informacji od przedstawiciela pokrzywdzonej instytucji lub organu kontroli;
- 4) żądaniu nadesłania dokumentacji lekarskiej dotyczącej osoby pokrzywdzonej.

§ 110. Wszczęcie śledztwa albo dochodzenia na skutek anonimowego zawiadomienia może nastąpić po uprzednim sprawdzeniu przytoczonych w nim okoliczności. Zawiadomienie takie prokurator może przekazać Policji lub organom kontroli w celu sprawdzenia przytoczonych w zawiadomieniu okoliczności albo pozostawia je bez biegu.

§ 111. Zatwierdzenie postanowienia Policji o odmowie wszczęcia śledztwa lub dochodzenia wymaga zbadania przez prokuratora, czy istotnie jest brak podstaw do wszczęcia postępowania i czy rozważono wszystkie okoliczności podniesione w zawiadomieniu o przestępstwie.

§ 112. Prokurator powinien zapewnić niezwłoczne uzyskiwanie bieżących informacji od Policji o najważniejszych zdarzeniach, z którymi jest związane uzasadnione podejrzenie zaistnienia przestępstwa; dotyczy to zwłaszcza przypadków gwałtownej śmierci, uzasadniającej podejrzenie popełnienia zabójstwa, katastrof, poważnych wypadków drogowych i groźnych pożarów.

§ 113. 1. Jeżeli zachodzi potrzeba dokonania czynności procesowych, o których mowa w art. 308 § 1 i 2 kpk, prokurator, jeżeli jest obecny na miejscu zdarzenia, dokonuje tych czynności osobiście lub kieruje ich przebiegiem.

2. Prokurator, który był obecny przy dokonywaniu czynności procesowych przez Policję lub dokonywał ich osobiście, podejmuje decyzję w przedmiocie wszczęcia śledztwa lub dochodzenia, przekazując jednocześnie funkcjonariuszowi Policji dokonującemu czynności lub uczestniczącemu w ich dokonaniu ustne polecenia i wytyczne. Na wniosek funkcjonariusza Policji, polecenia i wytyczne prokurator potwierdza w odrębnej notatce urzędowej.

3. Jeżeli zachodzi konieczność kontynuowania postępowania przygotowawczego w formie śledztwa, prokurator po otrzymaniu akt sprawy z Policji lub innego organu uprawnionego do prowadzenia postępowania przygotowawczego niezwłocznie wydaje postanowienie o jego wszczęciu.

4. W przypadku zaistnienia podstaw do umorzenia postępowania przygotowawczego, wydaje się postanowienie o umorzeniu śledztwa albo dochodzenia bez uprzedniego wydania postanowienia o wszczęciu śledztwa lub dochodzenia.

§ 114. 1. W postanowieniu o wszczęciu śledztwa lub dochodzenia określa się czyn przez zwięzłe wskazanie okoliczności faktycznych należących do znamion przestępstwa, czasu i miejsca jego popełnienia oraz osoby pokrzywdzonej.

2. Wskazanie sprawcy w opisie czynu określonego w postanowieniu, o którym mowa w ust. 1, może nastąpić, gdy jest to niezbędne dla jego poprawnego określenia, a jednocześnie zachodzą warunki do bezzwłocznego sporządzenia postanowienia o przedstawieniu zarzutów.

Rozdział 3

Przebieg śledztwa

§ 115. 1. Niezwłocznie po wszczęciu śledztwa sporządza się, w miarę potrzeby, plan śledztwa (czynności śledczych), zwłaszcza w sprawach zawiłych i o poważne przestępstwa. Plan śledztwa (czynności śledczych) należy aktualizować stosownie do ujawnionych nowych okoliczności.

2. Plany śledztw (czynności śledczych) przechowuje się w aktach podręcznych sprawy.

§ 116. 1. Powierzenie Policji lub innemu organowi przeprowadzenia śledztwa w całości może nastąpić w szczególności wtedy, gdy zachodzi konieczność korzystania w szerokim zakresie ze znajdujących się w ich dyspozycji środków operacyjno-technicznych.

2. Powierzenie Policji lub innemu organowi przeprowadzenia śledztwa w całości lub w określonym zakresie albo dokonania poszczególnych czynności śledztwa następuje w formie zarządzenia.

§ 117. 1. Wniosek o przedłużenie okresu śledztwa powinien wyjaśniać powody, dla których nie można go zakończyć i wskazywać kierunki dalszego postępowania.

2. Wniosek o przedłużenie okresu śledztwa na czas powyżej 3 miesięcy do roku składa się prokuratorowi nadzorującemu śledztwo lub prokuratorowi bezpośrednio przełożonemu wobec prokuratora, który prowadzi śledztwo nie później niż na 7 dni przed upływem terminu zakończenia śledztwa.

3. Wniosek o przedłużenie okresu śledztwa na czas powyżej roku składa się właściwemu prokuratorowi bezpośrednio przełożonemu wobec prokuratora, który prowadzi śledztwo nie później niż na 14 dni przed upływem terminu zakończenia śledztwa.

4. Z wnioskiem, o którym mowa w ust. 3, występuje prokurator, który prowadzi lub nadzoruje śledztwo.

Rozdział 4

Przedstawienie zarzutów

§ 118. 1. Potwierdzenie ogłoszenia postanowienia o przedstawieniu zarzutów oraz pouczenia podejrz-

nego o prawie żądania podania ustnie podstaw zarzutów, a także o prawie żądania sporządzenia uzasadnienia tego postanowienia, stanowi podpis podejrzanego. O odmowie złożenia podpisu lub przeszkodzie w jego złożeniu należy sporządzić adnotację.

2. Na postanowieniu o przedstawieniu zarzutów zamieszcza się wzmiankę o zgłoszeniu przez podejrzanego lub jego obrońcę żądań, o których mowa w ust. 1.

3. Fakt podania ustnie podstaw zarzutów należy udokumentować w protokole przesłuchania podejrzanego lub w notatce urzędowej.

4. W uzasadnieniu postanowienia o przedstawieniu zarzutów przytacza się w sposób zwięzły okoliczności faktyczne stanowiące podstawę przedstawienia zarzutów.

5. Przepisy ust. 1—4 stosuje się odpowiednio do postanowienia o uzupełnieniu lub o zmianie przedstawionych zarzutów.

§ 119. Mimo niemożności ogłoszenia postanowienia o przedstawieniu zarzutów należy je sporządzić, jeżeli zachodzi konieczność zawieszenia postępowania przygotowawczego z przyczyn leżących po stronie osoby podejrzaney.

Rozdział 5

Postępowanie dowodowe

Oddział 1

Przesłuchanie

§ 120. 1. Przed przesłuchaniem sprawdza się dane osobowe przesłuchiwanego na podstawie dowodu osobistego lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość, czyniąc o tym stosowną wzmiankę w protokole przesłuchania. Brak dowodu tożsamości należy notować w protokole.

2. W przypadku zatrzymania na gorącym uczynku popełnienia przestępstwa osoby, której tożsamość budzi wątpliwość, należy podjąć czynności zmierzające do jej ustalenia. W razie niemożności ustalenia tożsamości osoby, należy, w chwili dokonywania czynności procesowej posłużyć się danymi uzyskanymi od podejrzanego, a następnie zastosować tryb ustalenia tożsamości określony w ustawie z dnia 29 września 1986 r. — Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2004 r. Nr 161, poz. 1688 oraz z 2007 r. Nr 21, poz. 125) oraz w ustawie z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 993 i Nr 144, poz. 1043 oraz z 2007 r. Nr 21, poz. 125).

§ 121. 1. Pouczenie, przed pierwszym przesłuchaniem, pokrzywdzonego o przysługujących mu uprawnieniach oraz ciążących na nim obowiązkach i konsekwencjach ich niedopełnienia doręcza się na piśmie. Kopię podpisanego przez pokrzywdzonego pouczenia włącza się do akt sprawy.

2. Jeżeli pokrzywdzonym jest osoba niewładająca w wystarczającym stopniu językiem polskim, należy do wszystkich czynności procesowych z jego udziałem wezwać tłumacza.

§ 122. W sprawach, o których mowa w art. 185a § 1 kpk, z wnioskiem do sądu o przesłuchanie pokrzywdzonego, który w chwili czynu nie ukończył 15 lat, występuje prokurator prowadzący lub nadzorujący postępowanie i bierze udział w tej czynności. W razie potrzeby ponownego przesłuchania pokrzywdzonego stosuje się tryb określony w art. 185a kpk.

§ 123. 1. Pouczenie podejrzanego o przysługujących mu uprawnieniach oraz ciążących na nim obowiązkach i konsekwencjach ich niedopełnienia doręcza się na piśmie. Kopię podpisanego przez podejrzanego pouczenia włącza się do akt sprawy.

2. Podejrzanego w miarę potrzeby poucza się także o uprawnieniach i obowiązkach innych niż wymienione w art. 300 kpk, w szczególności o możliwości złożenia wyjaśnień na piśmie. O zakresie udzielonych pouczeń zamieszcza się stosowną wzmiankę w początkowej części protokołu przesłuchania podejrzanego.

3. Odmowę zgody na złożenie przez podejrzanego wyjaśnień na piśmie przesłuchujący odnotowuje, wraz z podaniem powodów odmowy, w protokole przesłuchania podejrzanego.

§ 124. W protokole przesłuchania należy przyjąć jako formę gramatyczną relacji przesłuchiwanego osobę pierwszą czasu przeszłego i zamieszczać możliwie dokładnie charakterystyczne określenia lub zwroty użyte przez osobę przesłuchiwaną oraz wzmianki dotyczące szczególnego zachowania się tej osoby. Każdą stronę protokołu przesłuchania podpisują wszystkie osoby biorące udział w czynności.

§ 125. Przebieg czynności utrwalony za pomocą urządzenia rejestrującego obraz lub dźwięk, jak również przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie przesłuchania świadka na odległość, na żądanie osoby w niej uczestniczącej należy odtworzyć bezpośrednio po jej dokonaniu i fakt ten odnotować w protokole czynności.

Oddział 2

Biegli

§ 126. Biegłego należy powoływać bezzwłocznie po zebraniu materiału dowodowego potrzebnego do wydania opinii.

§ 127. 1. Prokurator kieruje tokiem prac biegłego, zaznajamia go z wynikami prowadzonego przez siebie śledztwa lub dochodzenia, niezbędnymi do wydania opinii, a w razie potrzeby, stosownie do wyników badań, może zmienić zakres opinii lub postawionych pytań.

2. Po otrzymaniu opinii prokurator bezzwłocznie zapoznaje się z jej treścią i w miarę potrzeby zleca jej uzupełnienie.

Oddział 3

Zatrzymanie rzeczy. Przeszukanie. Dowody rzeczowe

§ 128. Zatrzymaniu w drodze dobrowolnego wydania lub odebrania albo po uprzednim przeszukaniu podlegają rzeczy mogące stanowić dowód w sprawie, które:

- 1) służyły lub były przeznaczone do popełnienia przestępstwa;
- 2) zachowały na sobie ślady przestępstwa;
- 3) pochodzą bezpośrednio lub pośrednio z przestępstwa;
- 4) mogą służyć jako środek dowodowy do wykrycia sprawcy czynu lub ustalenia przyczyn okoliczności przestępstwa albo których posiadanie bez zezwolenia jest zabronione.

§ 129. Podejmując decyzję w przedmiocie zatwierdzenia zatrzymania rzeczy lub przeszukania, prokurator ustala, czy dokonanie przeszukania i zatrzymania rzeczy na podstawie nakazu kierownika właściwej jednostki Policji lub legitymacji służbowej jej funkcjonariusza było uzasadnione oraz czy postanowienie prokuratora o zarządzeniu przeszukania nie mogło być uprzednio wydane, a także czy czynności te zostały przeprowadzone i udokumentowane zgodnie z przepisami kpk.

§ 130. W postanowieniu o przeszukaniu lub zatrzymaniu rzeczy należy podać cel tych czynności, ze wskazaniem osób, które mają być wykryte lub ujęte, albo przedmiotów, które mają być znalezione lub zatrzymane, jak również imię, nazwisko i adres osoby (nazwę i adres instytucji), u której czynności te mają być przeprowadzone, oraz organ wykonujący czynność.

§ 131. Prokurator kontroluje prawidłowość postępowania z dowodami rzeczowymi, nie dopuszczając zwłaszcza do:

- 1) przechowywania ich w prokuraturze bez uprzedniego zarejestrowania;
- 2) przechowywania w aktach sprawy dowodów rzeczowych w postaci pieniędzy polskich i zagranicznych, książeczek oszczędnościowych i czekowych, kart płatniczych oraz papierów wartościowych;
- 3) przechowywania wartościowych dowodów rzeczowych (pieniędzy polskich i zagranicznych, kruszców, biżuterii i innych) przez organy dochodzeniowe;
- 4) zwrotu osobie uprawnionej dowodu rzeczowego bez należytego udokumentowania;
- 5) przekazania sądowi aktu oskarżenia bez dowodów rzeczowych.

§ 132. Prokurator w toku prowadzonego przez siebie postępowania przygotowawczego, uznając określone przedmioty zatrzymane w trybie, o którym mowa w § 128, za dowody rzeczowe, niezwłocznie wydaje w tym przedmiocie postanowienie, w którym wskazuje także miejsce i sposób ich przechowywania.

§ 133. W sprawie, w której dokonano pobrania lub utrwalenia materiału, o którym mowa w art. 192a § 1 kpk, prokurator po wykorzystaniu go wydaje niezwłocznie zarządzenie o usunięciu z akt sprawy i zniszczeniu pobranego lub utrwalonego materiału, zbędnego dla postępowania. Z czynności tych sporządza się protokół, który załącza się do akt sprawy.

Oddział 4

Zebrań danych o osobie podejrzanego

§ 134. 1. Dane o osobie podejrzanego, o których mowa w art. 213 § 1 i 2 kpk, należy uzyskać niezwłocznie po sporządzeniu postanowienia o przedstawieniu zarzutów. W przypadku rozstrzygnięcia kwestii zastosowania środka zapobiegawczego uzyskanie danych, o których mowa w art. 213 § 1 kpk, powinno nastąpić przed podjęciem decyzji w tym przedmiocie.

2. Danych o karalności podejrzanego pochodzących sprzed 6 miesięcy należy zażądać ponownie.

§ 135. Jeżeli podejrzanym jest nieletni albo jeżeli karalność czynu zależy od wieku pokrzywdzonego, do akt sprawy załącza się wyciąg z aktu urodzenia podejrzanego lub pokrzywdzonego.

Oddział 5

Udział stron, ich obrońców i pełnomocników

§ 136. 1. Prokurator prowadzący lub nadzorujący postępowanie przygotowawcze niezwłocznie rozpatruje wnioski stron, ich obrońców i pełnomocników o przeprowadzenie określonych dowodów, dopuszczenie ich do udziału w czynnościach procesowych oraz udzielenie zezwolenia na przeglądanie akt i powiadamianie o podjętej decyzji.

2. Jeżeli wniosek, o którym mowa w art. 316 § 3 kpk, został złożony w prokuraturze lub w siedzibie innego organu prowadzącego postępowanie, prokurator przekazuje go sądowi wraz z własnym stanowiskiem.

§ 137. 1. Jeżeli w żądaniu dopuszczenia do udziału w czynnościach określonych w art. 317 § 1 kpk nie sprecyzowano, o jakie czynności chodzi, prokurator wzywa składającego żądanie do wskazania w jakich czynnościach postępowania przygotowawczego chce uczestniczyć.

2. O treści postanowienia o odmowie dopuszczenia do udziału w czynnościach postępowania przygotowawczego zawiadamia się składającego żądanie.

§ 138. 1. Jeżeli z okoliczności sprawy wynika, że podejrzanym nie jest w stanie ponieść kosztów obrony, prokurator powinien pouczyć go o prawie wystąpienia z żądaniem wyznaczenia obrońcy z urzędu.

2. Po stwierdzeniu okoliczności uzasadniających wyznaczenie obrońcy z urzędu w myśl art. 79 § 1 kpk lub art. 49 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2002 r. Nr 11, poz. 109, z późn. zm.¹¹⁾), prokurator niezwłocznie występuje z odpowiednim wnioskiem do prezesa właściwego sądu.

¹¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 58, poz. 542, z 2003 r. Nr 137, poz. 1304 i Nr 223, poz. 2217, z 2005 r. Nr 169, poz. 1413, z 2006 r. Nr 220, poz. 1600 oraz z 2007 r. Nr 112, poz. 766.

3. Jeżeli biegli lekarze psychiatry stwierdzą, że po czytalność podejrzanego, o której mowa w art. 79 § 4 kpk, nie budzi wątpliwości, prokurator występuje do prezesa sądu z wnioskiem o cofnięcie wyznaczenia obrońcy z urzędu.

§ 139. W postępowaniu przygotowawczym odmowa udostępnienia akt następuje w formie zarządzenia i wymaga uzasadnienia.

Oddział 6

Udział prokuratora w czynnościach dowodowych

§ 140. W poważniejszych sprawach prokurator osobiście kieruje oględzinami miejsca zdarzenia oraz w razie potrzeby dokonuje odtworzenia jego przebiegu. Dotyczy to zwłaszcza spraw o zabójstwo, katastrofę komunikacyjną i budowlaną oraz wypadek przy pracy ze skutkiem śmiertelnym.

§ 141. W miarę potrzeby prokurator, poza czynnościami zastrzeżonymi dla niego, osobiście przeprowadza w śledztwie najistotniejsze dla sprawy czynności, a zwłaszcza przesłuchuje:

- 1) jedyne go bezpośredniego świadka zdarzenia;
- 2) świadków, o których mowa w art. 192 § 2 kpk, oraz małoletnich;
- 3) pokrzywdzonych, przede wszystkim w sprawach o przestępstwa określone w art. 156 § 1, art. 197 i art. 280—282 kk;
- 4) biegłych;
- 5) podejrzanego, który odmówił złożenia wyjaśnień w postępowaniu prowadzonym przez Policję, jeżeli zachodzą warunki do skierowania wniosku o zastosowanie tymczasowego aresztowania przez sąd.

§ 142. Prokurator powinien osobiście dokonywać czynności zmierzających do usunięcia niejasności w opinii biegłych oraz sprzeczności w zeznaniach lub wyjaśnieniach osób przesłuchiwanym w śledztwie powierzonym.

§ 143. W razie złożenia w postępowaniu przygotowawczym wniosku o wydanie postanowienia o zachowaniu w tajemnicy okoliczności umożliwiających ujawnienie tożsamości świadka, w tym danych osobowych, prokurator niezwłocznie przesłuchuje świadka na okoliczności sprawy, dążąc również do ustalenia, czy zachodzą przesłanki uzasadniające wydanie postanowienia w tym zakresie.

§ 144. 1. Po przyjęciu od podejrzanego do protokołu zobowiązania, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1997 r. o świadku koronnym (Dz. U. z 2007 r. Nr 36, poz. 232), prokurator prowadzący lub nadzorujący postępowanie przygotowawcze niezwłocznie przesłuchuje podejrzanego co do okoliczności warunkujących wydanie przez sąd postanowienia w przedmiocie dopuszczenia dowodu z zeznań świadka koronnego oraz wykonuje inne niezbędne czynności.

2. Prokurator prowadzący lub nadzorujący postępowanie przygotowawcze przed skierowaniem do Prokuratora Krajowego wniosku o wyrażenie zgody na wystąpienie do sądu o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka koronnego, przedstawia podejrzanemu zarzuty popełnienia wszystkich przestępstw, których ten podejrzany dopuścił się i które ujawnił składając wyjaśnienie w trybie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 25 czerwca 1997 r. o świadku koronnym, a następnie w miarę potrzeby uzupełniająco go przesłuchuje.

3. W celu uzyskania zgody Prokuratora Krajowego na wystąpienie do sądu o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka koronnego, prokurator prowadzący lub nadzorujący śledztwo przesyła akta sprawy wraz z uzasadnionym wnioskiem Dyrektorowi Biura do Spraw Przystępczości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej, za pośrednictwem prokuratora apelacyjnego, który dołącza swoją opinię w kwestii zasadności dopuszczenia dowodu. Naczelnik wydziału Biura do Spraw Przystępczości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej przedstawia Dyrektorowi Biura akta sprawy wraz z uzasadnionym wnioskiem.

4. Po uprawomocnieniu się postanowienia sądu o dopuszczalności dowodu z zeznań świadka koronnego i wyłączeniu wobec podejrzanego materiałów do odrębnego postępowania, w sprawie przeciwko pozostałym sprawcom prokurator niezwłocznie przesłuchuje osobę wskazaną w postanowieniu sądu w charakterze świadka, z uwzględnieniem treści art. 8 ustawy z dnia 25 czerwca 1997 r. o świadku koronnym.

5. O przesłuchaniu podejrzanego, od którego przyjęto zobowiązanie, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1997 r. o świadku koronnym i o wydaniu postanowienia o odmowie wystąpienia z wnioskiem o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka koronnego oraz o dopuszczeniu lub odmowie dopuszczenia przez sąd dowodu z zeznań świadka koronnego prokurator prowadzący lub nadzorujący postępowanie przygotowawcze zawiadamia drogą służbową, z uwzględnieniem przepisów o ochronie tajemnicy państwowej, Dyrektora Biura do Spraw Przystępczości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej.

6. Wszystkie czynności dowodowe z udziałem podejrzanego, od którego przyjęto zobowiązanie określone w ust. 1 oraz świadka koronnego, wykonuje osobiście prokurator.

§ 145. 1. Przesłuchanie dokonywane osobiście przez prokuratora powinno, w miarę możliwości, odbywać się w siedzibie prokuratury. Przy przesłuchaniu tym nie może być obecny funkcjonariusz organu, który prowadzi postępowanie przygotowawcze, chyba że zachodzi niebezpieczeństwo autoagresji lub ucieczki podejrzanego, a także konieczność zapewnienia bezpieczeństwa prokuratorowi.

2. Obecność przy przesłuchaniu funkcjonariusza, o którym mowa w ust. 1, jest dopuszczalna również wtedy gdy przemawia za tym względem na dobro postępowania przygotowawczego chyba, że mogłoby to spowodować ograniczenie lub wyłączenie swobody

wypowiedzi osoby przesłuchiwanej lub sprzeciwia się temu inny ważny interes prawny osoby przesłuchiwanej.

Rozdział 6

Środki zapobiegawcze

§ 146. Wniosek Policji lub innego organu o zastosowanie środka zapobiegawczego powinien mieć formę pisemną i zawierać uzasadnienie niezbędności tego środka.

§ 147. Jeżeli zachodzą wątpliwości co do podstawy faktycznej zastosowania środka zapobiegawczego, określonej w art. 249 § 1 kpk, prokurator zleca Policji dokonanie niezbędnych czynności dowodowych bądź dokonuje ich sam.

§ 148. 1. Wniosek prokuratora do sądu o zastosowanie tymczasowego aresztowania powinien mieć formę pisemną i zawierać uzasadnienie.

2. Z chwilą skierowania wniosku, o którym mowa w ust. 1, oraz zarządzenia doprowadzenia podejrzanego do sądu, podejrzany przechodzi do dyspozycji sądu i pozostaje w niej do czasu rozpoznania wniosku.

§ 149. 1. Jeżeli podejrzany powołuje się na zły stan zdrowia lub doznane obrażenia ciała, prokurator zarządza zbadanie go przez lekarza, a wyniki badania dołącza do wniosku o zastosowanie tymczasowego aresztowania.

2. Jeżeli sąd stosując tymczasowe aresztowanie umieścił podejrzanego w odpowiednim zakładzie leczniczym, prokurator po otrzymaniu świadectwa lekarskiego ocenia zasadność utrzymania tymczasowego aresztowania i przekazania tymczasowo aresztowanego do aresztu śledczego lub wykonywania tymczasowego aresztowania poza aresztem śledczym we wskazanym zakładzie leczniczym określając jednocześnie warunki umieszczenia w nim tymczasowo aresztowanego.

3. W przypadku otrzymania w toku śledztwa informacji o złym stanie zdrowia tymczasowo aresztowanego prokurator zarządza zbadanie go przez lekarza w zakładzie karnym lub areszcie śledczym.

4. Po wydaniu przez sąd postanowienia o tymczasowym aresztowaniu prokurator przesyła do aresztu śledczego, jeżeli wynika to z akt śledztwa lub dochodzenia, informacje o podejrzanym mające na celu zabezpieczenie prawidłowego toku postępowania karnego lub zapewnienie bezpieczeństwa w areszcie. W przypadku gdy zachodzi konieczność izolowania podejrzanego od innych tymczasowo aresztowanych, informacja powinna zawierać w szczególności ich dane osobowe. Prokurator powiadamia również areszt śledczy o odstąpieniu od dalszego izolowania podejrzanego od innych tymczasowo aresztowanych.

§ 150. Decyzję co do uchylenia tymczasowego aresztowania ze względów wskazanych w art. 259 kpk podejmuje się niezwłocznie po ich sprawdzeniu.

§ 151. Jeżeli istnieją podstawy, o których mowa w art. 258 § 1 kpk, wniosek o zastosowanie tymczasowego aresztowania można skierować do sądu także wtedy, gdy podejrzany jest pozbawiony wolności w innej sprawie.

§ 152. 1. W przypadku stosowania tymczasowego aresztowania z powodu obawy ukrywania się podejrzanego lub obawy matactwa, prokurator we wniosku o zastosowanie tymczasowego aresztowania powinien wskazać dane, na których opiera swoje stanowisko.

2. Jeżeli istnieje kilka podstaw tymczasowego aresztowania, należy je wymienić we wniosku.

§ 153. O uchyleniu tymczasowego aresztowania prokurator niezwłocznie zawiadamia sąd, który wydał postanowienie o tymczasowym aresztowaniu; odpis postanowienia o uchyleniu tymczasowego aresztowania wraz z nakazem zwolnienia niezwłocznie przekazuje do administracji zakładu karnego lub aresztu śledczego, w którym tymczasowo aresztowany przebywa.

§ 154. 1. Tymczasowo aresztowany w postępowaniu przygotowawczym pozostaje do dyspozycji prokuratora, na którego wniosek środek ten został zastosowany.

2. Jeżeli sąd lub inny uprawniony organ zwraca się o wydanie z aresztu śledczego tymczasowo aresztowanego w celu uczestniczenia w czynnościach procesowych w innej sprawie lub o udzielenie zgody na przeprowadzenie czynności procesowych z udziałem podejrzanego na terenie aresztu śledczego, a dobro postępowania nie stoi temu na przeszkodzie, prokurator udziela zgody na doprowadzenie lub na udział w czynnościach na terenie aresztu śledczego.

3. O udzieleniu zgody zawiadamia się pisemnie na 7 dni przed mającym nastąpić wydaniem lub przeprowadzeniem czynności, administrację aresztu śledczego w którym podejrzany przebywa. W przypadku nieudzielenia zgody powiadamia się o tym organ żądający, ze wskazaniem, kiedy doprowadzenie lub przeprowadzenie czynności będzie mogło nastąpić.

§ 155. 1. W przypadku konieczności przetransportowania tymczasowo aresztowanego do zakładu karnego lub aresztu śledczego właściwego ze względu na miejsce przeprowadzenia czynności, prokurator wydaje zarządzenie o:

- 1) wystaniu do właściwej jednostki Policji nakazu doprowadzenia wraz z pisemnym poleceniem przetransportowania tymczasowo aresztowanego do zakładu karnego lub aresztu śledczego;
- 2) wystaniu nakazu wydania do administracji zakładu karnego lub aresztu śledczego, z którego podejrzany będzie doprowadzony do miejsca przeprowadzenia czynności, z podaniem informacji o mającym nastąpić przetransportowaniu.

2. Zarządzenie, o którym mowa w ust. 1, prokurator wydaje również wtedy gdy zachodzi konieczność

dokonania czynności poza zakładem karnym z udziałem odbywającego prawomocnie orzeczoną karę pozbawienia wolności. O wyznaczonym terminie wykonania czynności z udziałem skazanego na terenie zakładu karnego prokurator pisemnie zawiadamia administrację zakładu karnego, w którym skazany odbywa karę.

3. O zakończeniu czynności z udziałem podejrzanego należy niezwłocznie zawiadomić administrację zakładu karnego lub aresztu śledczego, a następnie wydać polecenie przetransportowania tymczasowo aresztowanego do aresztu śledczego, w którym poprzednio przebywał, chyba że prokurator przeprowadzający czynności postanowi inaczej.

4. W przypadku konieczności wykonania czynności procesowych z tymczasowo aresztowanym pozostającym do dyspozycji innego organu, prokurator pisemnie zwraca się do tego organu o udzielenie zgody na dokonanie czynności w określonym czasie na terenie zakładu karnego lub aresztu śledczego, a w przypadku konieczności przeprowadzenia czynności poza jednostką penitencjarną, w której tymczasowo aresztowany przebywa, występuje również o udzielenie zgody na przetransportowanie go do wskazanego aresztu śledczego lub innego miejsca przeprowadzania czynności. Jeżeli tymczasowo aresztowany pozostaje w dyspozycji innego prokuratora, zarządzenie o którym mowa w ust. 1, wydaje ten prokurator.

5. Jeżeli tymczasowo aresztowany pozostaje do dyspozycji kilku organów uprawnionych, przetransportowanie uzgadnia się ze wszystkimi uprawnionymi organami.

6. Jeżeli nie sprzeciwia się temu dobro postępowania przygotowawczego, niektóre czynności procesowe z udziałem osób pozbawionych wolności, w tym zwłaszcza końcowe zaznajomienie z materiałami postępowania, należy, w miarę możliwości, dokonywać na terenie aresztu śledczego (zakładu karnego).

§ 156. 1. Prokurator udziela zgody na widzenie z tymczasowo aresztowanym w drodze zarządzenia. O odmowie udzielenia zezwolenia na widzenie zawiadamia się osobę ubiegającą się o widzenie.

2. Zarządzenie o zgodzie na widzenie, poza danymi określonymi w art. 94 kpk, powinno zawierać:

- 1) imię i nazwisko oraz adres osoby odwiedzającej;
- 2) numer dokumentu tożsamości;
- 3) termin jego ważności;
- 4) wskazanie stopnia pokrewieństwa z tymczasowo aresztowanym;
- 5) określenie sposobu kontaktu z tymczasowo aresztowanym w trakcie widzenia;
- 6) podpis prokuratora.

3. Oryginał zarządzenia o zgodzie na widzenie dołącza się osobie odwiedzającej natomiast jego kopię pozostawia w aktach podręcznych.

4. Cenzurowania korespondencji podejrzanych tymczasowo aresztowanych innej niż wymieniona w art. 8 § 3, art. 102 pkt 11 i art. 103 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. — Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 90, poz. 557, z późn. zm.¹²⁾) dokonuje prokurator, który prowadzi bądź nadzoruje postępowanie. Ocenzuwana korespondencja podlega oznakowaniu pieczęcią o treści: „Ocenzurowano, data ... podpis ...”. Pieczęć przystawia się na korespondencji.

5. Jeżeli korespondencja aresztowanego zawiera wiadomości mogące utrudnić postępowanie przygotowawcze, prokurator zarządza załączenie jej do akt sprawy, o czym zawiadamia nadawcę; nie dotyczy to korespondencji, którą można doręczyć adresatowi po usunięciu z niej takich wiadomości.

6. Korespondencję tymczasowo aresztowanych z organami powołanymi na podstawie ratyfikowanych przez Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych dotyczących ochrony praw człowieka, Rzecznikiem Praw Obywatelskich, organami państwowymi i samorządowymi, obrońcą lub pełnomocnikiem będącym adwokatem lub radcą prawnym przesyła się niezwłocznie do adresata bez jej cenzurowania, umieszczając na kopercie adnotację „Bez cenzury” opatrzoną datą i podpisem.

§ 157. 1. W przypadku istnienia przesłanek do poszukiwania podejrzanego listem gończym, prokurator występuje do sądu o zastosowanie tymczasowego aresztowania na okres 14 dni od dnia zatrzymania podejrzanego.

2. Do listu gończego dołącza się odpis postanowienia o tymczasowym aresztowaniu oraz nakaz przyjęcia podejrzanego do najbliższego, według miejsca jego zatrzymania, aresztu śledczego.

3. Po doprowadzeniu podejrzanego prokurator przesłuchuje go i w razie potrzeby występuje do sądu z wnioskiem o przedłużenie tymczasowego aresztowania. Jeżeli prokurator z takim wnioskiem nie wystąpi, to niezwłocznie uchyla uprzednio wydane postanowienie o tymczasowym aresztowaniu oraz odwołuje list gończy.

4. Odpisy postanowień, o których mowa w ust. 1 i 3, przesyła się Komendzie Głównej Straży Granicznej.

§ 158. 1. W przypadku zwrotu sprawy przez sąd do uzupełnienia postępowania przygotowawczego przeciwko osobie uprzednio tymczasowo aresztowanej, czas trwania tymczasowego aresztowania w postępowaniu przygotowawczym liczy się od daty wpływu akt

¹²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 160, poz. 1083, z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 60, poz. 701, Nr 120, poz. 1268 i Nr 122, poz. 1318, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071, Nr 111, poz. 1194 i Nr 151, poz. 1686, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 121, poz. 1033 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 142, poz. 1380 i Nr 179, poz. 1750, z 2004 r. Nr 93, poz. 889, Nr 210, poz. 2135, Nr 240, poz. 2405, Nr 243, poz. 2426 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 163, poz. 1363 i Nr 178, poz. 1479, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i Nr 226, poz. 1648 oraz z 2007 r. Nr 123, poz. 849.

do prokuratury po uprawomocnieniu się postanowienia o zwrocie sprawy, przy czym okresy tymczasowego aresztowania w postępowaniu przygotowawczym sumuje się.

2. Jeżeli sprawę przeciwko osobie tymczasowo aresztowanej przekazano do dalszego prowadzenia innej jednostce, o przekazaniu tymczasowo aresztowanego do dyspozycji tej jednostki powiadamia się administrację zakładu karnego lub aresztu śledczego, w którym podejrzany przebywa.

§ 159. Z wnioskiem o zastosowanie tymczasowego aresztowania w postępowaniu przygotowawczym wobec podejrzanego pozostającego na wolności, który w tej samej sprawie był przedtem aresztowany, prokurator występuje do sądu właściwego do dalszego stosowania lub przedłużenia tego środka.

§ 160. 1. Jeżeli sąd wyda postanowienie o zwrocie sprawy prokuratorowi na podstawie art. 345 § 1 kpk, a w sprawie tej nadal istnieją podstawy do utrzymania tymczasowego aresztowania, właściwy prokurator niezwłocznie po uprawomocnieniu się tego postanowienia, a jeszcze przed zwrotem sprawy do prokuratury, występuje do sądu, przed którym toczy się postępowanie, z wnioskiem o przedłużenie stosowania tego środka nieprzekraczającego okresu, o którym mowa w art. 263 § 3 kpk.

2. Jeżeli oczekiwanie na uprawomocnienie się postanowienia o zwrocie sprawy powodowałoby zagrożenie upływu oznaczonego terminu tymczasowego aresztowania bądź niezachowanie terminu określonego w art. 263 § 6 kpk, prokurator uczestniczący w rozprawie lub posiedzeniu, na którym zapadła decyzja o zwrocie sprawy, wnosi o przedłużenie tymczasowego aresztowania przez sąd, przed którym toczy się postępowanie, bądź też o wystąpienie przez ten sąd z wnioskiem o jego przedłużenie na podstawie art. 263 § 4 kpk.

§ 161. O każdym przypadku tymczasowego aresztowania, którego czas trwania przekroczył 9 miesięcy, prokurator okręgowy zawiadamia prokuratora apelacyjnego, a naczelnik wydziału zamiejscowego Biura do Spraw Przeszłości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej — Prokuratora Krajowego, podając jednocześnie przewidywany termin zakończenia postępowania przygotowawczego.

§ 162. O każdym przypadku przedłużenia tymczasowego aresztowania na okres powyżej roku prokurator apelacyjny lub naczelnik wydziału zamiejscowego Biura do Spraw Przeszłości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej zawiadamia Prokuratora Krajowego.

§ 163. 1. Odpis postanowienia o uchyleniu tymczasowego aresztowania wraz z nakazem zwolnienia przesyła się do zakładu karnego lub aresztu śledczego, w którym przebywa tymczasowo aresztowany, odpowiednio wcześniej, tak aby jednostka ta otrzymała go najpóźniej na 3 dni przed upływem terminu, do którego aresztowanie miało trwać. W razie stwierdzenia, że administracja zakładu karnego lub aresztu śledczego nie otrzymała dokumentu w tym terminie prokurator

powoduje niezwłoczne doręczenie odpisu postanowienia i innych niezbędnych dokumentów administracji zakładu karnego lub aresztu śledczego.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do zawiadomienia o przekazaniu tymczasowo aresztowanego do dyspozycji innego organu.

3. Administrację zakładu karnego lub aresztu śledczego należy również zawiadomić najpóźniej na 3 dni przed upływem terminu, do którego aresztowanie ma trwać, że prokurator nie będzie występował o jego przedłużenie. Zawiadomienie powinno mieć formę pisemną.

4. O uchyleniu tymczasowego aresztowania wobec osób podlegających obowiązkowi służby wojskowej powiadamia się odpowiednio właściwą wojskową komendę uzupełnień bądź wójta lub burmistrza (prezydenta miasta).

§ 164. 1. Jeżeli zakaz opuszczania przez oskarżonego kraju jest połączony z zatrzymaniem paszportu lub innego dokumentu uprawniającego do przekroczenia granicy albo z zakazem wydania takiego dokumentu, odpis postanowienia w tym przedmiocie przesyła się organowi, który wydał paszport lub inny dokument, bądź jest uprawniony do ich wydania.

2. Zatrzymany paszport lub inny dokument przekazuje się organowi, który wydał ten dokument.

3. Odpis postanowienia dotyczącego cudzoziemców przesyła się wraz z zatrzymanym dokumentem urzędowi konsularnemu państwa obcego, którego obywatelem jest cudzoziemiec.

4. Odpisy postanowień, o których mowa w ust. 1 i 3, przesyła się Komendzie Głównej Straży Granicznej.

5. Odpisy postanowień o uchyleniu środka zapobiegawczego, o którym mowa w ust. 1, bądź jego zmianie przesyła się organom wymienionym w ust. 1, 3 i 4.

§ 165. W przypadku zastosowania środka zapobiegawczego określonego w art. 276 kpk, odpis postanowienia o zawieszeniu podejrzanego w czynnościach służbowych lub w wykonywaniu zawodu albo zawierającego nakaz powstrzymania się od określonej działalności doręcza się pracodawcy lub właściwemu organowi samorządu zawodowego albo instytucji, a odpis postanowienia o nakazaniu powstrzymania się od prowadzenia określonego rodzaju pojazdów Komendzie Głównej Policji.

Rozdział 7

Zabezpieczenie majątkowe

§ 166. W sprawach, o których mowa w art. 291 kpk, należy już w początkowym stadium postępowania przygotowawczego zbierać informacje o stanie majątkowym osoby podejrzanej oraz o rzeczach i prawach majątkowych podlegających zabezpieczeniu, a będących we władaniu innych osób.

§ 167. W razie potrzeby, przed wydaniem postanowienia o zabezpieczeniu majątkowym, prokurator przesłuchuje podejrzanego i inne osoby na okoliczności dotyczące zajętego mienia.

§ 168. 1. W postanowieniu o zabezpieczeniu majątkowym wymienia się wszystkie tytuły zabezpieczenia mające zastosowanie w sprawie.

2. Zakres zabezpieczenia na poczet grożącej grzywny powinien odpowiadać przewidywanemu wymiarowi tej kary.

§ 169. 1. Prokurator po wydaniu postanowienia o zabezpieczeniu majątkowym występuje z wnioskiem do sądu właściwego do rozpoznania zażalenia na to postanowienie o nadanie postanowieniu klauzuli wykonaldności, o ile przepis szczególny tak stanowi.

2. Odpis postanowienia o zabezpieczeniu majątkowym doręcza się podejrzanemu za zwrotnym pokwitowaniem odbioru, które załącza się do akt postępowania przygotowawczego. Podejrzanemu, wobec którego zastosowano tymczasowe aresztowanie, odpis postanowienia doręcza się podczas przesłuchania lub za pośrednictwem administracji aresztu śledczego, natomiast podejrzanemu przebywającemu na wolności za pośrednictwem organu egzekucyjnego.

3. Przesyłając organowi egzekucyjnemu postanowienie o zabezpieczeniu majątkowym do wykonania, prokurator w piśmie przewodnim wskazuje mienie podejrzanego ujawnione w toku postępowania przygotowawczego i miejsce, w którym ono znajduje się.

4. W sprawach, w których Policja dokonała tymczasowego zajęcia, jeden egzemplarz protokołu zajęcia dołącza się do akt postępowania przygotowawczego, a drugi przesyła wraz z postanowieniem o zabezpieczeniu organowi egzekucyjnemu, czyniąc o tym w piśmie przewodnim wzmiankę.

§ 170. Zajęte ruchomości, z wyjątkiem kosztowności, książeczek oszczędnościowych, kart płatniczych, pieniędzy i innych papierów wartościowych, można pozostawić u podejrzanego lub jego rodziny albo oddać na przechowanie osobie godnej zaufania. Dotyczy to zwłaszcza pojazdów samochodowych, maszyn i urządzeń technicznych wymagających niezbędnej konserwacji.

§ 171. 1. O wydaniu postanowienia o zabezpieczeniu w sprawie, w której dokonano tymczasowego zajęcia, zawiadamia się za zwrotnym poświadczeniem odbioru osobę, której oddano pod dozór zajęte ruchomości.

2. Jeżeli w sprawie, o której mowa w ust. 1, prokurator odstąpił od wydania postanowienia o zabezpieczeniu, o upadku tymczasowego zajęcia należy zawiadomić podejrzanego i osobę, której oddano pod dozór zajęte ruchomości.

§ 172. O uchyleniu postanowienia o zabezpieczeniu zawiadamia się podejrzanego i organ egzekucyjny, któremu postanowienie przestano do wykonania.

§ 173. Nadesłany przez organ egzekucyjny protokół dokonanego zajęcia mienia składa się do akt postępowania przygotowawczego, a w odpisie — do akt

podręcznych. Jeżeli akta sprawy znajdują się już w sądzie, jeden egzemplarz protokołu należy przestać sądowi w celu dołączenia do właściwych akt.

Rozdział 8

Zawieszenie postępowania

§ 174. 1. Jeżeli do czasu zakończenia śledztwa lub dochodzenia prowadzonego przeciwko kilku podejrzanym wobec jednego z nich zachodzi przeszkoda, o której mowa w art. 22 § 1 kpk, przed sporządzeniem aktu oskarżenia należy wyłączyć sprawę tego podejrzanego do odrębnego postępowania.

2. W przypadku gdy wobec podejrzanych działających wspólnie odrębne postępowanie ograniczyłoby w sposób znaczny możliwość wszechstronnego wyjaśnienia okoliczności sprawy, przeszkoda po stronie jednego z podejrzanych, może być podstawą zawieszenia postępowania w całości.

§ 175. 1. Przed zatwierdzeniem postanowienia o zawieszeniu postępowania prokurator bada, czy zostały zebrane i zabezpieczone w sprawie wszystkie dostępne materiały dowodowe i czy podjęto niezbędne czynności w celu wykrycia i ujęcia podejrzanego.

2. Jeżeli prokurator uzna zawieszenie postępowania za przedwczesne, poleca uzupełnienie postępowania we wskazanym przez siebie kierunku.

§ 176. Zawieszając postępowanie z powodu nieujęcia podejrzanego, prokurator, w celu ustalenia miejsca jego pobytu, zarządza poszukiwania za pośrednictwem Policji.

§ 177. Jeżeli poszukiwany popełnił przestępstwo większej wagi, a poszukiwania podejrzanego przez Policję okazały się bezskuteczne, prokurator występuje do sądu z wnioskiem o zastosowanie tymczasowego aresztowania oraz wydaje postanowienie o poszukiwaniu listem gończym.

§ 178. Pismo zarządzające poszukiwania lub postanowienie o poszukiwaniu listem gończym przesyła się do jednostki organizacyjnej Policji właściwej ze względu na miejsce ostatniego zamieszkania podejrzanego.

§ 179. W czasie zawieszenia postępowania przygotowawczego należy okresowo, nie rzadziej niż raz w ciągu 6 miesięcy, sprawdzać, czy przyczyny zawieszenia trwają nadal.

§ 180. 1. Po ustaniu przyczyn zawieszenia postępowania prokurator wydaje postanowienie o jego podjęciu.

2. Jeżeli ustały przyczyny, które spowodowały zarządzenie poszukiwania lub wydanie postanowienia o poszukiwaniu listem gończym, należy niezwłocznie odwołać poszukiwanie i zawiadomić o tym właściwą jednostkę organizacyjną Policji, podając powód odwołania.

3. W przypadku uchylenia postanowienia o zastosowaniu tymczasowego aresztowania, należy także uchylić w stosunku do tej samej osoby postanowienie o poszukiwaniu listem gończym oraz odwołać list gończy.

Rozdział 9

Zakończenie postępowania przygotowawczego

§ 181. Umarzając śledztwo lub dochodzenie na podstawie art. 322 kpk jako przyczynę umorzenia można dodatkowo wskazać:

- 1) niewykrycie sprawcy przestępstwa;
- 2) okoliczność, że podejrzany nie popełnił zarzucanego mu przestępstwa.

§ 182. 1. Śledztwo lub dochodzenie może być umorzony w całości lub w części. Umorzenie w części może dotyczyć osób, zarzuconych czynów lub zdarzeń objętych tym postępowaniem.

2. Jeżeli stwierdzono, że podejrzany nie popełnił zarzucanego mu przestępstwa, a jednocześnie nie wykryto sprawcy, w postanowieniu wymienia się obie przyczyny umorzenia postępowania.

§ 183. W uzasadnieniu postanowienia o umorzeniu śledztwa lub dochodzenia należy wymienić osoby, przeciwko którym toczyło się postępowanie, oraz zarzuty albo zdarzenia będące jego przedmiotem, związane przedstawić czynności, jakich dokonano i poczynione ustalenia, ocenić zebrane dowody oraz wskazać powody faktyczne i prawne, które zadecydowały o umorzeniu i przyjętej podstawie tego umorzenia.

§ 184. Jeżeli w wyniku śledztwa lub dochodzenia prowadzonego przeciwko kilku podejrzany zachodzą podstawy do warunkowego umorzenia postępowania w stosunku do jednego lub niektórych z nich, a co do innych należy sporządzić akt oskarżenia, prokurator wyłącza postanowieniem sprawę w odpowiedniej części do odrębnego prowadzenia.

Rozdział 10

Terminy i zażalenia

§ 185. Do okresu postępowania przygotowawczego nie wlicza się czasu, jaki upływa:

- 1) od dnia wydania postanowienia o zamknięciu śledztwa, a w dochodzeniu — od wniesienia aktu oskarżenia, w przypadkach określonych w art. 325g § 1 kpk — od dnia wydania postanowienia o zamknięciu dochodzenia do dnia wpływu akt sprawy z sądu na skutek zwrotu sprawy na podstawie art. 345 § 1 kpk;
- 2) od dnia wydania postanowienia o zawieszeniu postępowania do dnia jego podjęcia;
- 3) od dnia skierowania sprawy do postępowania mediacyjnego do dnia wpływu sprawy po zakończeniu tego postępowania;
- 4) od dnia wydania postanowienia o umorzeniu postępowania do dnia wpływu akt sprawy z sądu po uchyleniu postanowienia o umorzeniu na skutek uwzględnienia zażalenia albo na podstawie art. 328 kpk, a także do dnia wydania postanowienia o podjęciu na nowo lub wznowieniu umorzonego postępowania na podstawie art. 327 kpk.

§ 186. W postanowieniu o skierowaniu sprawy do postępowania mediacyjnego prokurator określa termin zakończenia tego postępowania.

§ 187. Jeżeli z treści zażalenia nie wynika, jakiego postanowienia lub zarządzenia ono dotyczy, prokurator wzywa wnoszącego do uzupełnienia zażalenia.

§ 188. Po otrzymaniu zażalenia na postanowienie w przedmiocie środka zapobiegawczego oraz w przedmiocie zabezpieczenia majątkowego prokurator, nie dostrzegając możliwości uchylenia lub zmiany tych postanowień, niezwłocznie przesyła zażalenie wraz z aktami sądowi, który wydał zaskarżone orzeczenie bądź jest właściwy do rozpoznania zażalenia i przedstawia uzasadniony wniosek o podjęcie stosownego rozstrzygnięcia.

§ 189. 1. Uznając, że nie ma podstaw do uwzględnienia zażalenia na postanowienie kończące postępowanie, prokurator jest obowiązany przedstawić je niezwłocznie właściwemu sądowi wraz z aktami sprawy i wnioskiem zawierającym jego stanowisko co do zasadności zażalenia.

2. Przed dokonaniem czynności, o których mowa w ust. 1, prokurator może osobiście przedsięwziąć lub zlecić Policji sprawdzenie nowych istotnych faktów i dowodów, na które powołuje się wnoszący zażalenie.

Rozdział 11

Podjęcie na nowo i wznowienie umorzonego postępowania; podjęcie postępowania sprawdzającego

§ 190. Postanowienie o podjęciu na nowo umorzonego śledztwa, dochodzenia lub postępowania sprawdzającego należy wydać niezwłocznie po ujawnieniu okoliczności wskazującej, że umorzenie postępowania było niezasadne albo że postępowanie sprawdzające wymaga uzupełnienia.

§ 191. 1. W uzasadnieniu postanowienia o podjęciu na nowo lub wznowieniu umorzonego postępowania należy wskazać okoliczności stanowiące podstawę jego wydania.

2. O podjęciu na nowo i o wznowieniu umorzonego postępowania oraz podjęciu postępowania sprawdzającego zawiadamia się pokrzywdzonego oraz instytucję państwową, samorządową lub społeczną, która złożyła zawiadomienie o przestępstwie, a o wznowieniu również podejrzanego.

§ 192. Po podjęciu na nowo umorzonego postępowania albo jego wznowieniu bądź uchyleniu prawomocnego postanowienia o umorzeniu dochodzenia wydaje się postanowienie o wszczęciu śledztwa lub dochodzenia, jeżeli nie było uprzednio wydane.

§ 193. 1. Pismo zawierające żądanie wszczęcia lub kontynuacji postępowania przygotowawczego w sprawie, w której uprawomocniło się postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa lub dochodzenia albo o jego umorzeniu, o ile nie uzasadnia wszczęcia

lub podjęcia na nowo postępowania, pozostawia się w aktach sprawy. Odpowiedzi składającemu pismo udziela kierownik jednostki, w której wydano lub zatwierdzono postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa lub dochodzenia albo o jego umorzeniu. Odpowiedź powinna zawierać informację o możliwości pozostawienia bez biegu następnym pism w tej samej sprawie, jeżeli nie zostaną przedstawione nowe okoliczności uzasadniające wszczęcie lub kontynuację prawomocnie umorzonych postępowania przygotowawczego.

2. Pismo kwestionujące zasadność prawomocnego postanowienia o umorzeniu postępowania przygotowawczego przeciwko osobie, będące co do istoty wnioskiem o wznowienie postępowania, przekazuje się do rozpoznania prokuratorowi nadrzędnemu nad prokuratorem, który wydał lub zatwierdził to postanowienie. Pismo informujące o braku podstaw do wydania postanowienia w trybie art. 327 § 2 kpk powinno zawierać także informację o możliwości pozostawienia bez biegu następnym pism w tej sprawie, jeżeli nie zostaną przedstawione w nich nowe okoliczności uzasadniające wznowienie postępowania.

3. Jeżeli pismo zawiera wniosek o wydanie postanowienia przewidzianego w art. 328 kpk lub potrzeba taka wyłoni się w toku badania sprawy, pismo wraz z aktami i stosownym wnioskiem prokuratora apelacyjnego przekazuje się Prokuraturze Krajowej. Pismo informujące o braku podstaw do wydania postanowienia na podstawie art. 328 kpk podpisuje dyrektor (zastępca) biura Prokuratury Krajowej.

4. Pismo z wnioskiem, o którym mowa w ust. 3, naczelnik właściwego wydziału Biura do Spraw Prześiępczości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej przekazuje Dyrektorowi Biura.

Rozdział 12

Nadzór prokuratora nad postępowaniem przygotowawczym prowadzonym przez inne uprawnione organy

§ 194. 1. Obowiązkiem prokuratora sprawującego nadzór nad postępowaniem przygotowawczym jest zapewnienie sprawnego i zgodnego z przepisami procedury karnej oraz niniejszego regulaminu przebiegu tego postępowania.

2. Ze szczególną starannością prokurator nadzoruje postępowanie przygotowawcze przeciwko osobie tymczasowo aresztowanej.

§ 195. 1. Powierzając Policji lub innym organom przeprowadzenie śledztwa w całości lub określonym zakresie, prokurator udziela wytycznych oraz określa termin do przedstawienia planu śledztwa, jeżeli zachodzi potrzeba jego sporządzenia, albo planu czynności śledczych. Plan ten podlega kontroli prokuratora, który w razie potrzeby dokonuje w nim zmian i uzupełnień oraz wskazuje czynności procesowe, których dokonania sam lub w których chce uczestniczyć.

2. W szczególnie uzasadnionych przypadkach gdy nie zachodzą przesłanki z art. 315 § 2 kpk, prokurator może zastrzec, że dopuszczenie stron do udziału w czynnościach śledczych wymaga jego zgody.

§ 196. Prokurator sprawując nadzór w sprawach, w których organ dochodzeniowy wszczął dochodzenie z własnej inicjatywy, ocenia prawidłowość przebiegu postępowania przy rozpoznawaniu wniosków o przedłużenie czasu trwania dochodzenia.

§ 197. 1. Jeżeli zachodzi potrzeba przedłużenia czasu trwania dochodzenia, prokurator powinien spowodować przedłożenie mu wniosku o przedłużenie czasu trwania dochodzenia, wraz z aktami sprawy, nie później niż na 7 dni przed upływem terminu dochodzenia.

2. Jeżeli zachodzi potrzeba przedłużenia tymczasowego aresztowania, wniosek organu prowadzącego postępowanie przygotowawcze wraz z aktami sprawy powinien wpłynąć do prokuratora nie później niż na 14 dni przed upływem terminu tymczasowego aresztowania.

§ 198. Zapoznając się z aktami sprawy i oceniając przebieg postępowania, prokurator zwraca uwagę na realizację celów i zadań postępowania przygotowawczego, w szczególności na:

- 1) prawidłową realizację kierunku postępowania;
- 2) prawidłowość przeprowadzenia i udokumentowania dowodów;
- 3) szybkość postępowania, a zwłaszcza koncentrację czynności;
- 4) prawidłowość przeprowadzenia czynności związanych z przedstawieniem zarzutów;
- 5) procesową potrzebę stosowania środków zapobiegawczych i zabezpieczenia majątkowego;
- 6) zakres przedmiotowy i podmiotowy postępowania;
- 7) należyte wyjaśnienie okoliczności sprawy;
- 8) realizację uprawnień procesowych uczestników postępowania;
- 9) sprawdzenie wyjaśnień podejrzanych;
- 10) ujawnienie okoliczności sprzyjających popełnieniu przestępstwa;
- 11) dostosowanie do potrzeb konkretnej sprawy ilościowego zgromadzenia dowodów, przeprowadzenie ich w odpowiednim momencie i w odpowiedniej kolejności;
- 12) techniczną stronę akt sprawy, a w szczególności przejrzystość ułożenia materiałów, numerację kart i szatę graficzną.

§ 199. 1. W razie potrzeby prokurator nadzorujący zastrzega swój udział w czynnościach procesowych, osobiste ich przeprowadzenie bądź przejęcie sprawy do swego prowadzenia.

2. Jeżeli dobro śledztwa lub dochodzenia wymaga zmiany prowadzącego postępowanie przygotowawcze, prokurator zwraca się o to do jego przełożonego służbowego.

3. W przypadku uznania, że dany organ nie daje gwarancji prawidłowego przeprowadzenia postępowania, prokurator przejmuje śledztwo lub dochodzenie do swego prowadzenia.

§ 200. W razie potrzeby uzupełnienia zamkniętego śledztwa lub dochodzenia, prokurator wydaje postanowienie o uchyleniu postanowienia o zamknięciu śledztwa lub dochodzenia i określa czynności wymagające dokonania.

§ 201. Zatwierdzenie postanowienia o odmowie wszczęcia oraz o zawieszeniu śledztwa lub dochodzenia bądź o jego umorzeniu, a także aktu oskarżenia sporządzonego przez Policję w dochodzeniu następuje na oryginale i odpisie dokumentu, ze wskazaniem imienia, nazwiska i stanowiska służbowego prokuratora oraz daty. Odpis zatwierdzonego dokumentu załącza się do akt podręcznych.

§ 202. Jeżeli postanowienie o odmowie wszczęcia albo o umorzeniu śledztwa lub dochodzenia wymaga zmian i poprawek, prokurator zwraca je organowi prowadzącemu postępowanie w celu ich dokonania lub sam sporządza postanowienie.

§ 203. Jeżeli akt oskarżenia sporządzony przez Policję w dochodzeniu nie odpowiada wymaganiom ustawowym, prokurator poleca poprawić go lub sam go sporządza albo wydaje postanowienie, o którym mowa w art. 331 § 1 kpk.

§ 204. W ramach nadzoru, o którym mowa w art. 326 § 1 kpk, prokurator sprawdza w szczególności:

- 1) szybkość i trafność podejmowania pierwszych czynności po otrzymaniu zawiadomienia o przestępstwie;
- 2) sposób dokumentowania ustnych zawiadomień o przestępstwie oraz zasadność wszczynania dochodzeń;
- 3) prawidłowość decyzji o zatrzymaniu osób podejrzanych oraz zawiadomienia prokuratora o tych decyzjach;
- 4) przestrzeganie terminów śledztw i dochodzeń oraz postępowań sprawdzających.

§ 205. Spostrzeżenia i uwagi dotyczące pracy dochodzeniowo-śledczej, wynikające z nadzoru, prokurator przekazuje kierownikowi właściwej jednostki organizacyjnej Policji, a w rażących przypadkach niewykonania polecenia prokuratora w postępowaniu przygotowawczym, występuje do przełożonego funkcjonariusza z żądaniem wszczęcia przeciwko niemu postępowania służbowego lub dyscyplinarnego.

§ 206. Zasady sprawowania nadzoru nad pracą dochodzeniową Policji mają odpowiednie zastosowanie do nadzoru prokuratora nad pracą innych organów uprawnionych do prowadzenia dochodzeń.

§ 207. Prokurator rejonowy lub prokurator przez niego wyznaczony co najmniej raz w roku dokonuje kontroli dochodzeń prowadzonych przez organy państwowe posiadające uprawnienia oskarżycieli publicznych i w razie potrzeby udziela tym organom niezbędnych instruktaży w zakresie czynności w postępowaniu przygotowawczym.

Rozdział 13

Akt oskarżenia

§ 208. W akcie oskarżenia, oprócz tytułu i daty pisma oraz danych wymienionych w art. 119 § 1 i art. 332 § 1 i 2 kpk, należy:

- 1) w nagłówku podać imię i nazwisko osoby objętej oskarżeniem, ze wskazaniem kwalifikacji prawnej zarzucanego jej czynu, z uwzględnieniem wymogów określonych w art. 11 kk;
- 2) podać dane dotyczące zatrzymania, zastosowania tymczasowego aresztowania albo innego środka zapobiegawczego;
- 3) w przypadku objęcia oskarżeniem kilku osób, wymienić w kolejności sprawców, podżegaczy, pomocników i inne osoby, których przestępstwo pozostaje w ścisłym związku z przestępstwem sprawcy, zamieszczając po danych o osobie każdego z nich stawiane im zarzuty w zasadzie w porządku chronologicznym, z tym jednak aby czyny zagrożone oczywiście surowszymi karami poprzedzały inne zarzuty;
- 4) w przypadku sporządzenia osobnych konkluzji w odniesieniu do poszczególnych oskarżonych wymienić w każdej z nich imiona i nazwiska wszystkich współsprawców objętych aktem oskarżenia; jeżeli jednak przeciwko współsprawcy toczy się odrębne postępowanie, jego nazwiska nie zamieszcza się w konkluzji, podając je tylko w uzasadnieniu.

§ 209. 1. Wskazanie sądu właściwego do rozpoznania sprawy następuje przez wymienienie nazwy sądu i jego siedziby oraz powołanie przepisów uzasadniających właściwość rzeczową i miejscową.

2. W sprawach o przestępstwa skarbowe w akcie oskarżenia należy wskazać organ finansowy uprawniony do działania, obok prokuratora, w charakterze oskarżyciela publicznego.

§ 210. 1. W uzasadnieniu aktu oskarżenia należy wskazać, co do których oskarżonych wydano postanowienie o zabezpieczeniu majątkowym oraz w jakiej części wyłączono materiały do odrębnego postępowania lub postępowanie umorzono.

2. Na marginesie uzasadnienia, a także listy, wykazu i wniosku, wymienionych w art. 333 kpk, należy podać właściwe numery kart akt sprawy dotyczące powołanego dowodu lub osoby.

§ 211. 1. Akt oskarżenia przesyła do sądu naczelnik właściwego wydziału Biura do Spraw Przystępczości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej, prokurator okręgowy lub rejonowy.

2. W piśmie do sądu należy zamieścić:

- 1) wzmiankę o wysłaniu zawiadomień, o których mowa w art. 334 § 2 kpk, z podaniem ich daty;
- 2) wzmiankę o przekazaniu tymczasowo aresztowanego do dyspozycji sądu;

3) informację o miejscu przechowywania i o przekazaniu do dyspozycji sądu dowodów rzeczowych, których nie dołączono do akt sprawy, oraz o dokonanym zabezpieczeniu majątkowym;

4) wniosek o rozpoznanie wytoczonego równocześnie powództwa cywilnego lub wzmiankę o zgłoszeniu powództwa w toku postępowania przygotowawczego albo wystąpieniu z wnioskiem, o którym mowa w art. 49a kpk.

3. Do akt sprawy należy dołączyć po jednym odpisie aktu oskarżenia dla każdego z oskarżonych, a jeżeli oskarżony pozbawiony wolności ma obrońcę, również dla obrońcy.

4. Zwrotne pokwitowanie odbioru zawiadomień, o których mowa w art. 334 § 2 kpk, przesyła się niezwłocznie po ich otrzymaniu do sądu w ślad za aktem oskarżenia.

5. W przypadku umieszczenia w akcie oskarżenia wniosku o skazanie bez przeprowadzenia rozprawy, dokonane uprzednio przez prokuratora z oskarżonym uzgodnienie co do orzeczenia kary lub środka karnego powinno być zawarte w protokole jego wyjaśnień bądź wyrażone w odrębnym dokumencie.

§ 212. Z aktem oskarżenia przesyła się do wiadomości sądu, oprócz listy ujawnionych pokrzywdzonych z podaniem ich adresów, wykaz adresów innych osób wzywanych do sądu; nie dotyczy to adresu oskarżonego.

§ 213. 1. Przekazanie tymczasowo aresztowanego do dyspozycji sądu następuje równocześnie z przestaniem aktu oskarżenia. O przestaniu aktu oskarżenia i przekazaniu tymczasowo aresztowanego do dyspozycji sądu powiadamia się dyrektora zakładu karnego lub aresztu śledczego, w którym tymczasowo aresztowany przebywa.

2. W przypadku zastosowania w postępowaniu przygotowawczym poręczenia lub dozoru Policji, o przestaniu do sądu aktu oskarżenia należy zawiadomić poręczającego lub jednostkę organizacyjną Policji sprawującą dozór nad podejrzanym.

§ 214. 1. Prokurator może jednocześnie z wniesieniem aktu oskarżenia wytoczyć powództwo cywilne, jeżeli według jego oceny wymaga tego interes społeczny, a dowody zebrane w postępowaniu przygotowawczym są wystarczające do uwzględnienia powództwa; w przypadku wytoczenia powództwa, do akt sprawy należy dołączyć wymaganą liczbę odpisów pozwu.

2. Na wniosek pokrzywdzonej osoby fizycznej lub po uzyskaniu jej zgody prokurator powinien wytoczyć powództwo cywilne, zwłaszcza jeżeli pokrzywdzony na skutek ułomności, niezaradności lub z innej przyczyny ma ograniczoną możliwość samodzielnego dochodzenia przysługujących mu roszczeń lub przemawia za tym wzgląd na zasady współzycia społecznego i wychowawczą rolę postępowania karnego.

Rozdział 14

Postępowanie przyspieszone

§ 215. W postępowaniu przyspieszonym prokurator przesłuchuje podejrzanego lub osobę podejrzaną w charakterze podejrzanego i zatwierdza wniosek o rozpoznanie sprawy w postępowaniu przyspieszonym, kierując go wraz z materiałami sprawy i dowodami rzeczowymi do sądu lub odmawia jego zatwierdzenia.

§ 216. Prokurator podejmując decyzję o zatwierdzeniu wniosku o rozpoznanie sprawy w postępowaniu przyspieszonym, rozstrzyga o dowodach rzeczowych, w razie konieczności wydaje postanowienie w przedmiocie zabezpieczenia majątkowego, oraz wykonuje inne czynności niezbędne do skierowania do sądu wniosku o rozpoznanie sprawy w tym postępowaniu.

§ 217. Jeżeli brak jest podstaw do zatwierdzenia wniosku o rozpoznanie sprawy w postępowaniu przyspieszonym lub w przypadku przekazania sprawy przez sąd celem przeprowadzenia postępowania przygotowawczego, prokurator podejmuje decyzję co do dalszego biegu sprawy.

Rozdział 15

Postępowanie w sprawach z oskarżenia prywatnego

§ 218. 1. Jeżeli zawiadomienie o przestępstwie ściganym z oskarżenia prywatnego nie daje podstaw do wszczęcia postępowania z urzędu, prokurator przekazuje doniesienie właściwemu sądowi, powiadamiając o tym pokrzywdzonego.

2. W sprawie, w której dokonywano czynności przewidziane w art. 307 kpk, prokurator, nie znajdując podstaw do wszczęcia postępowania z urzędu, wydaje postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania. Pokrzywdzonego poucza się o prawie do złożenia aktu oskarżenia, ze wzmianką, że w przypadku wniesienia przez niego prywatnego aktu oskarżenia materiały sprawy zostaną na jego żądanie przesłane sądowi.

§ 219. Jeżeli dowody zebrane w toku postępowania przygotowawczego nie potwierdzają oceny, o której mowa w art. 60 § 1 kpk, prokurator wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania z uwagi na brak interesu społecznego w kontynuowaniu ścigania z urzędu. Przepis § 218 ust. 2 zdanie drugie stosuje się odpowiednio.

§ 220. Jeżeli w toku postępowania przygotowawczego wszczętego o przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego okaże się, że czyn będący przedmiotem postępowania jest przestępstwem ściganym z oskarżenia prywatnego, a interes społeczny nie wymaga objęcia oskarżenia, prokurator wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania. W uzasadnieniu postanowienia należy wykazać brak w czynie znamion przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego oraz brak interesu społecznego w kontynuowaniu ścigania z urzędu. Przepis § 218 ust. 2 zdanie drugie stosuje się odpowiednio.

DZIAŁ IV

**Postępowanie karne
w stosunkach międzynarodowych**

Rozdział 1

Pomoc prawna

§ 221. Wniosek o udzielenie pomocy w sprawie karnej sporządza się wtedy, gdy zachodzi konieczność dokonania za granicą czynności procesowych lub uzyskania niezbędnego materiału dowodowego.

§ 222. 1. Wniosek o udzielenie pomocy prawnej w sprawie karnej powinien być sporządzony w języku polskim, podpisany przez naczelnika właściwego wydziału Biura do Spraw Przystępczości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej lub prokuratora okręgowego oraz opatrzony pieczęcią urzędową prokuratury.

2. We wniosku należy przytoczyć w miarę możliwości dane personalne oraz adresy osoby podejrzanej i świadków, określić zwięźle stan faktyczny sprawy, ze wskazaniem kwalifikacji prawnej czynu zarzucanego podejrzanemu, wskazać czynności, które mają być przeprowadzone, a w miarę potrzeby dołączyć materiały pozwalające na zidentyfikowanie osób, których czynności mają dotyczyć.

§ 223. 1. Jeżeli umowa o obrocie prawnym nie przewiduje bezpośredniej wymiany wniosków o pomoc prawną pomiędzy właściwymi prokuratorami, wnioski te przesyła się w dwóch egzemplarzach bez wskazania adresata do Prokuratury Krajowej, która przesyła je do właściwego organu obcego państwa.

2. Wniosek kierowany za granicę bezpośrednio przez właściwego prokuratora powinien powoływać się na postanowienia umowy o obrocie prawnym.

§ 224. Wniosek o przesłuchanie obywatela polskiego przebywającego za granicą przez urząd konsularny Rzeczypospolitej Polskiej naczelnik wydziału Biura do Spraw Przystępczości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej lub prokurator okręgowy przesyła bezpośrednio do właściwego urzędu konsularnego.

§ 225. Wyjazd prokuratora w celu wzięcia udziału w czynnościach przeprowadzanych za granicą wymaga zgody Prokuratury Krajowej.

§ 226. Czynności w ramach pomocy prawnej powinny być dokonane przez prokuratora właściwego wydziału Biura do Spraw Przystępczości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej, prokuratora prokuratury okręgowej albo prokuratora prokuratury rejonowej pod nadzorem służbowym prokuratury okręgowej. Protokoły i inne dokumenty opatruje się pieczęcią urzędową, a ich odpisy pozostawia się w aktach podręcznych.

§ 227. 1. Obywateli państw obcych, występujących w postępowaniu karnym w charakterze stron, poucza się o obowiązku wynikającym z art. 138 kpk.

2. Poza przypadkami określonymi w art. 586 § 1 i art. 613 § 1 kpk oraz gdy nie nastąpiło pouczenie

o treści art. 138 kpk, doręczenie pisma stronie i osobie składającej poręczenie majątkowe, a przebywającej w kraju, z którym Rzeczpospolita Polska zawarła umowę o obrocie prawnym, odbywa się w trybie przewidzianym w tej umowie; osobie przebywającej w innym kraju doręcza się pismo wraz z tłumaczeniem drogą pocztową za zwrotnym pokwitowaniem odbioru.

§ 228. 1. Wniosek o powołanie zespołu polskiego, o którym mowa w art. 589c kpk, naczelnik właściwego wydziału Biura do Spraw Przystępczości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej, prokurator apelacyjny albo okręgowy kieruje, drogą służbową, do Prokuratora Generalnego.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, powinien określać przesłanki uzasadniające powołanie zespołu polskiego, przewidziane w art. 589c § 1 kpk, a także okoliczności, które powinno zawierać porozumienie o powołaniu takiego zespołu, zawarte w art. 589b § 3 kpk, wraz z ich uzasadnieniem.

§ 229. 1. Tryb określony w § 228 ust. 1 stosuje się także w przypadku delegowania prokuratora do zespołu, o którym mowa w art. 589d § 1 kpk, chyba że wniosek o delegowanie właściwy organ państwa współpracującego skieruje bezpośrednio do Prokuratora Generalnego.

2. W przypadku wystąpienia okoliczności, o których mowa w art. 589e § 1 kpk, prokurator uczestniczący w pracach zespołu przedstawia niezwłocznie prokuratorowi przełożonemu informację na piśmie.

Rozdział 2

Wydawanie osób ściganych (ekstradycja)

§ 230. Do wniosku o wydanie przez państwo obce osoby ściganej, kierowanego do Prokuratury Krajowej, należy załączyć akta sprawy wraz z odpisami podstawowych materiałów dowodowych oraz w miarę możliwości rysopisy i inne materiały identyfikacyjne.

§ 231. 1. Czynności zastrzeżone dla prokuratora powinny być wykonywane przez prokuratora właściwego wydziału Biura do Spraw Przystępczości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej lub prokuratora właściwej prokuratury okręgowej. W toku tych czynności należy przede wszystkim ustalić, czy zarzucony czyn jest przestępstwem ekstradycyjnym oraz czy sprawca jest osobą podlegającą wydaniu, w myśl ustawy z dnia 15 lutego 1962 r. o obywatelstwie polskim (Dz. U. z 2000 r. Nr 28, poz. 353, z późn. zm.¹³⁾).

2. O wyjaśnienie wątpliwości w przedmiocie obywatelstwa osoby objętej wnioskiem państwa obcego o ekstradycję należy zwracać się do właściwego urzędu, a w przypadku stwierdzenia, że uzyskanie dowodów obywatelstwa polskiego nastąpiło z naruszeniem prawa, należy wystąpić o unieważnienie odnośnych dokumentów.

¹³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 42, poz. 475, z 2003 r. Nr 128, poz. 1175, z 2005 r. Nr 94, poz. 788, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 144, poz. 1043 oraz z 2007 r. Nr 120, poz. 818.

3. Jeżeli w toku czynności zajdzie potrzeba uzyskania dodatkowych danych od organu występującego o ekstradycję, należy zebrane materiały wraz z odpowiednim wnioskiem przedstawić Prokuraturze Krajowej.

§ 232. Po ustaleniu, że osoba wskazana we wniosku państwa obcego podlega ekstradycji, prokurator przesłuchuje tę osobę w charakterze podejrzanego, przesłuchuje świadków i w miarę potrzeby dokonuje innych czynności, po czym wnosi sprawę do właściwego miejscowo sądu okręgowego.

§ 233. Prokurator bierze udział w posiedzeniu sądu, dotyczącym wydania opinii w przedmiocie ekstradycji.

§ 234. 1. Przy występowaniu do sądu z wnioskiem o zastosowanie tymczasowego aresztowania na wniosek organu państwa obcego obowiązują ogólne przepisy o dopuszczalności stosowania środków zapobiegawczych.

2. Zawiadamiając bezpośrednio organ ścigający państwa obcego i Prokuraturę Krajową o zastosowaniu przez sąd tymczasowego aresztowania cudzoziemca, należy podać datę zatrzymania.

Rozdział 3

Przekazywanie osób ściganych na podstawie europejskiego nakazu aresztowania

§ 235. 1. Wniosek o wydanie europejskiego nakazu aresztowania, zwanego dalej „nakazem”, kieruje do sądu okręgowego naczelnik właściwego wydziału Biura do Spraw Przystępczości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej lub właściwy miejscowo prokurator okręgowy.

2. Na podstawie informacji otrzymanej z właściwego sądu naczelnik właściwego wydziału Biura do Spraw Przystępczości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej lub prokurator okręgowy występuje do sądu okręgowego z wnioskiem o wydanie nakazu także w sprawach zawisłych w postępowaniu jurysdykcyjnym i wykonawczym.

3. Jeżeli miejsce pobytu osoby ściganej jest znane, prokurator jednocześnie wnosi do sądu okręgowego o przekazanie nakazu właściwemu organowi sądowemu państwa wykonania nakazu. Jeżeli miejsce pobytu osoby ściganej nie jest znane, odpis nakazu przekazuje się Prokuraturze Krajowej z wnioskiem o wdrożenie poszukiwań międzynarodowych.

4. Przejęcia osoby ściganej, przekazywanej do Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie nakazu, dokonuje właściwy wydział Biura do Spraw Przystępczości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej lub prokuratura okręgową po bezpośrednich uzgodnieniach z organem sądowym państwa wykonania nakazu albo za pośrednictwem punktów kontaktowych Europejskiej Sieci Sądowniczej lub Prokuratury Krajowej. W celu wydania tymczasowo aresztowanego z aresztu śledczego, należy przestać administracji aresztu śledczego nakaz wydania wraz z odpisem postanowienia sądu okręgowego o przekazaniu osoby ściganej.

§ 236. 1. Organami uprawnionymi do przyjmowania europejskich nakazów aresztowania, zwanych dalej „nakazami europejskimi”, wydanych przez organy innych państw członkowskich Unii Europejskiej (bezpośrednio od tych organów, Interpolu lub Prokuratury Krajowej) są właściwe miejscowo prokuratury okręgowe.

2. Po dokonaniu czynności, o których mowa w art. 607k § 2—4 kpk, prokurator okręgowy kieruje sprawę do właściwego miejscowo sądu okręgowego z wnioskiem o wydanie postanowienia o przekazaniu osoby ściganej lub wydanie postanowienia o odmowie przekazania osoby ściganej. Kierując wniosek o wydanie postanowienia o przekazaniu osoby ściganej, prokurator wnosi jednocześnie o zastosowanie wobec tej osoby tymczasowego aresztowania lub, jeżeli szczególne względy przemawiają za odstąpieniem od stosowania tego środka, innego środka zapobiegawczego.

§ 237. Udział prokuratora w czynnościach sądu okręgowego związanych z wydaniem i wykonaniem europejskiego nakazu aresztowania jest obowiązkowy.

§ 238. O każdym przypadku wystąpienia do sądu okręgowego o wydanie nakazu oraz o przyjęciu nakazu europejskiego od organu państwa członkowskiego Unii Europejskiej, a także o decyzji sądu w tym zakresie prokurator okręgowy niezwłocznie informuje Prokuraturę Krajową. Prokuraturę Krajową należy również informować o niedotrzymaniu terminów wydania postanowienia w przedmiocie przekazania osoby ściganej, określonych w art. 607m § 1 i 2 kpk, oraz o wystąpieniu przeszkód w jej przekazaniu, o których mowa w art. 607n § 2 kpk.

Rozdział 4

Przejęcie i przekazanie ścigania karnego

§ 239. 1. W sprawie, w której przejęte postępowanie karne zawiera wniosek pokrzywdzonego o naprawienie szkody, należy, kierując do sądu akt oskarżenia, wnieść i popierać powództwo cywilne.

2. Do akt sprawy przekazywanego postępowania karnego należy dołączyć udokumentowany wniosek pokrzywdzonego o naprawienie szkody wyrządzonej przestępstwem.

§ 240. 1. Do bezpośredniego porozumiewania się w sprawach karnych z urzędami konsularnymi państw obcych w Rzeczypospolitej Polskiej uprawnieni są naczelnicy wydziałów Biura do Spraw Przystępczości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej i prokuratorzy okręgowi lub upoważnieni przez nich prokuratorzy.

2. Do urzędów, o których mowa w ust. 1, należą:

- 1) konsulaty generalne, konsulaty, wicekonsulaty i agencje konsularne działające w ramach swej właściwości terytorialnej;
- 2) wydziały konsularne przedstawicielstw dyplomatycznych obejmujące zakresem swej działalności całe terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli dane państwo nie ma w Rzeczypospolitej Polskiej konsulatów, lub obejmujące terytorium niewchodzące w zakres właściwości konsulatów.

§ 241. W przypadku wątpliwości, czy pracownik przedstawicielstwa dyplomatycznego albo urzędu konsularnego korzysta z immunitetu jurysdykcyjnego przewidzianego w art. 578 i 579 kpk lub na mocy postanowień Konwencji wiedeńskiej o stosunkach dyplomatycznych, sporządzonej w Wiedniu dnia 18 kwietnia 1961 r. (Dz. U. z 1965 r. Nr 37, poz. 232) bądź poszczególnych umów konsularnych — należy się zwracać z odpowiednim zapytaniem do Protokołu Dyplomatycznego Ministerstwa Spraw Zagranicznych za pośrednictwem Prokuratury Krajowej.

§ 242. 1. Doręczenie odpisu decyzji merytorycznej w sprawie przeciwko pracownikowi przedstawicielstwa dyplomatycznego lub urzędu konsularnego dokonuje Protokół Dyplomatyczny Ministerstwa Spraw Zagranicznych na wniosek Prokuratury Krajowej.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w sprawie, w której pokrzywdzonym jest pracownik lub jednostka organizacyjna przedstawicielstwa dyplomatycznego lub urzędu konsularnego.

3. O wszczęciu i zakończeniu postępowania w sprawach dotyczących osób wymienionych w ust. 1 i 2 zawiadamia się Prokuraturę Krajową.

Rozdział 5

Stosowanie środków zapobiegawczych wobec cudzoziemców

§ 243. 1. O zastosowaniu przez sąd i uchyleniu tymczasowego aresztowania wobec obywatela państwa obcego nacelnik właściwego wydziału Biura do Spraw Przystępczości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej lub prokurator okręgowy bezzwłocznie powiadamia Prokuratora Krajowego oraz wysyła pisemne zawiadomienie bezpośrednio do właściwego terytorialnie urzędu konsularnego lub do właściwego przedstawicielstwa dyplomatycznego. W odniesieniu do obywateli państw obcych, z którymi Rzeczpospolita Polska nie utrzymuje stosunków dyplomatycznych, oraz osób korzystających z prawa azylu zawiadomienie kieruje się do Departamentu Konsularnego i Polonii Ministerstwa Spraw Zagranicznych, a jego kopię przesyła się do Prokuratury Krajowej.

2. Zawiadomienie o zastosowaniu tymczasowego aresztowania, o którym mowa w ust. 1, powinno zawierać, poza danymi osobowymi, określenie obywatelstwa i miejsca zamieszkania, oznaczenie dokumentu tożsamości, treść przedstawionego zarzutu wraz z kwalifikacją prawną czynu i podstawą prawną tymczasowego aresztowania, datę tymczasowego aresztowania i miejsca osadzenia.

3. Dokument tożsamości cudzoziemca, wobec którego zastosowano tymczasowe aresztowanie, depozuje się w areszcie śledczym.

4. O udzieleniu zezwolenia właściwemu przedstawicielowi dyplomatycznemu lub konsularnemu na widzenie z tymczasowo aresztowanym cudzoziemcem decyduje nacelnik właściwego wydziału Biura do Spraw Przystępczości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej, prokurator okręgowy lub wyznaczony przez niego prokurator, mając na uwadze zasady i terminy

określone w konwencji konsularnej, jeżeli zawarta została z państwem, którego obywatelem jest tymczasowo aresztowany.

§ 244. Dokumenty przeznaczone do wysłania za granicę powinny być sporządzone pismem maszynowym na odpowiednim papierze (nie na formularzach używanych w postępowaniu, z wyjątkiem protokołów przesłuchania) oraz opatrzone pieczęcią urzędową prokuratury; w treści nie używa się skrótów.

DZIAŁ V

Udział prokuratora w postępowaniu sądowym w sprawach karnych

Rozdział 1

Przepisy wstępne

§ 245. W postępowaniu przed sądem prokurator podejmuje czynności zmierzające do prawidłowego i jednolitego stosowania prawa. W tym celu:

- 1) bierze udział w rozprawach i posiedzeniach;
- 2) składa wnioski co do wymiaru kary i innych rozstrzygnięć;
- 3) zaskarża orzeczenia, które uznaje za niesłuszne.

§ 246. Prokurator w toku postępowania sądowego dąży do wyjaśnienia okoliczności sprawy mogących mieć wpływ na treść orzeczenia. Działania podejmowane przez prokuratora powinny uwzględniać wychowawczą rolę procesu karnego oraz przyczyniać się do umacniania autorytetu sądu i powagi jego orzeczeń.

Rozdział 2

Udział prokuratora w postępowaniu przed sądem I instancji

§ 247. 1. Prokurator uczestniczy w posiedzeniach sądu, gdy ustawa tak stanowi, oraz gdy sąd rozpoznaje wniosek prokuratora albo rozstrzyga zażalenie na jego decyzję.

2. W posiedzeniu sądu rozpoznającego zażalenie na zatrzymanie udział prokuratora jest obowiązkowy, gdy zatrzymanie nastąpiło na jego zarządzenie lub gdy w trybie nadzoru prokurator stwierdził uchybienia.

3. Prokurator powinien uczestniczyć także w innych posiedzeniach, gdy wymaga tego interes postępowania.

§ 248. 1. Do udziału w rozprawie (posiedzeniu) powinien być wyznaczony prokurator, który w danej sprawie prowadził lub nadzorował postępowanie przygotowawcze albo sporządził akt oskarżenia.

2. Odstępstwa od zasady, określonej w ust. 1, są dopuszczalne w uzasadnionych przypadkach, a w postępowaniu przed sądem okręgowym tylko w przypadkach szczególnie uzasadnionych.

§ 249. Na rozprawie (posiedzeniu) prokurator składa wnioski we wszystkich kwestiach wymagających

rozstrzygnięcia przez sąd i wypowiada się co do wniosków zgłaszanych przez uczestników postępowania. Wypowiedzi prokuratora powinny zawierać należycie sprezyzowane stanowisko.

§ 250. Prokurator w przemówieniu końcowym, po przedstawieniu istotnych okoliczności sprawy, omówieniu i ocenie dowodów, wskazuje na prawne i społeczne aspekty sprawy, uzasadniając kwalifikację prawną czynu, rodzaj i wymiar wnioskowanej kary i środków karnych oraz innych rozstrzygnięć.

§ 251. W sprawach, w których funkcje oskarżycielskie przed sądami rejonowymi wykonują przedstawiciele innych organów, prokurator zapoznaje się z treścią orzeczeń i w miarę potrzeby zaskarża je. Organom tym prokurator udziela wskazówek i zaleceń w wypełnianiu funkcji oskarżycielskiej.

§ 252. 1. Z przebiegu i wyników rozprawy (posiedzenia) prokurator składa niezwłocznie sprawozdanie wraz z własną oceną orzeczenia (zarządzenia) przełożonemu, który swoim podpisem pod adnotacją w aktach podręcznych stwierdza przyjęcie sprawozdania. W szczególności prokurator informuje przełożonego o zastosowaniu przez sąd przepisu art. 387 i 397 kpk, czyniąc o tym adnotację w aktach podręcznych. W sprawach rozpoznawanych bez udziału prokuratora zasadność orzeczenia bada i składa sprawozdanie wyznaczony prokurator.

2. Przełożony, niezależnie od oceny prokuratora, może polecić złożenie wniosku o sporządzenie na piśmie uzasadnienia orzeczenia. Wniosek o sporządzenie na piśmie uzasadnienia orzeczenia, które wydano w sprawie obejmującej więcej niż jednego oskarżonego, powinien wskazywać, którego z oskarżonych dotyczy.

Rozdział 3

Środki odwoławcze

§ 253. 1. Środek odwoławczy od orzeczenia sądu I instancji przesyła do sądu prokurator, który skierował akt oskarżenia.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia środka odwoławczego.

§ 254. 1. Przy powoływaniu się na dowód należy w uzasadnieniu środka odwoławczego wskazać numer karty akt sprawy, a także postanowienia o ujawnieniu dowodu.

2. Jeżeli w środku odwoławczym powołuje się dowody objęte wnioskiem o sprostowanie protokołu rozprawy, a w kwestii tej nie nastąpiło jeszcze rozstrzygnięcie, treść dowodów można także podać w brzmieniu określonym we wniosku o sprostowanie protokołu rozprawy.

§ 255. 1. Równocześnie z przestaniem do sądu środka odwoławczego należy przekazać prokuratorowi, który będzie występował przed sądem II instancji, akta podręczne wraz z odpisem zaskarżonego orzeczenia i dodatkowym odpisem środka odwoławczego.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio po otrzymaniu z sądu zawiadomienia o przyjęciu środka odwoławczego wniesionego przez oskarżonego, z tym że z aktami podręcznymi przesyła się w miarę możliwości odpis wyroku i tego środka.

Rozdział 4

Udział prokuratora w postępowaniu przed sądem odwoławczym

§ 256. Do udziału w rozprawach i posiedzeniach sądu odwoławczego wyznacza prokuratora naczelnik właściwego wydziału, który decyduje także o potrzebie złożenia pisemnego wniosku. Przepis § 248 stosuje się odpowiednio.

§ 257. O cofnięciu środka odwoławczego należy zawiadomić prokuratora, który zaskarżył orzeczenie, podając mu motywy tej decyzji.

§ 258. 1. W postępowaniu przed sądem odwoławczym przepis § 249 stosuje się odpowiednio.

2. W razie potrzeby, wynikającej z charakteru sprawy lub wagi rozstrzyganych problemów, sporządza się wnioski na piśmie.

3. We wniosku należy omówić uchybienia postępowania sądowego wymagające zwrócenia na nie uwagi sądowi niższej instancji.

§ 259. Akta podręczne zwraca się właściwej prokuraturze, podając w miarę potrzeby główne motywy stanowiska sądu odwoławczego oraz ocenę tego stanowiska.

§ 260. Zwracając akta podręczne prokuratorowi okręgowemu (rejonowemu), powiadamia się go o dostarczonych w postępowaniu odwoławczym uchybieniach postępowania przygotowawczego lub sądowego, a w miarę potrzeby podejmuje się odpowiednie środki oddziaływania służbowego.

Rozdział 5

Zaskarżanie prawomocnych orzeczeń

§ 261. 1. W razie stwierdzenia w orzeczeniu sądu odwoławczego uchybień wymienionych w art. 439 kpk lub innego rażącego naruszenia prawa, o którym mowa w art. 523 kpk, wniosek o doręczenie orzeczenia kieruje do sądu odwoławczego odpowiednio naczelnik właściwego wydziału Biura do Spraw Przemocności Zorganizowanej Prokuratury Krajowej albo właściwego wydziału prokuratury apelacyjnej lub okręgowej. W przypadku, o którym mowa w art. 457 § 2 kpk, przy kierowaniu wniosku o doręczenie orzeczenia z uzasadnieniem, stosuje się odpowiednio § 252 ust. 2 zdanie drugie.

2. Kasację od orzeczenia, o którym mowa w ust. 1, wnosi do Sądu Najwyższego za pośrednictwem sądu odwoławczego odpowiednio Dyrektor Biura do Spraw Przemocności Zorganizowanej Prokuratury Krajowej, prokurator apelacyjny lub prokurator okręgowy.

3. W posiedzeniu sądu odwoławczego w przedmiocie dopuszczalności kasacji uczestniczy odpowiednio prokurator wydziału Biura do Spraw Przeszłości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej, prokuratury apelacyjnej lub okręgowej; w razie potrzeby prokurator ten zaskarża orzeczenie o niedopuszczalności kasacji.

4. Pisemną odpowiedź na kasację składa odpowiednio prokurator wydziału Biura do Spraw Przeszłości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej, prokuratury apelacyjnej lub okręgowej w terminie 14 dni od dnia otrzymania kasacji innej strony. Uznając kasację za oczywiście bezzasadną, prokurator zarządza przesłanie odpowiedzi podmiotom wymienionym w art. 530 § 5 kpk, o czym informuje sąd, a po nadejściu zwrotnych poświadczeń jej odbioru przesyła je do sądu w ślad za odpowiedzią na kasację.

5. W przypadku niesporządzenia przez sąd odwoławczy uzasadnienia orzeczenia w czasie powodującym zagrożenie upływu terminu, o którym mowa w art. 524 § 3 kpk, naczelnik właściwego wydziału Biura do Spraw Przeszłości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej, prokurator apelacyjny lub okręgowy, na miesiąc przed upływem tego terminu, powinien zawiadomić o tym prezesa sądu odwoławczego.

§ 262. 1. Uznając potrzebę wznowienia postępowania sądowego z urzędu lub na skutek podania uprawnionej osoby, prokurator rejonowy przedstawia prokuratorowi okręgowemu stosowny wniosek wraz z aktami sprawy.

2. W razie uznania podania za niezasadne, pozostawia się je bez biegu i powiadamia o tym zainteresowanego, podając motywy odmowy.

3. W sprawie, w której akt oskarżenia wniósł prokurator okręgowy, wniosek o skierowanie do sądu wniosku o wznowienie postępowania z urzędu lub zasługujące na uwzględnienie podanie uprawnionej osoby o wznowienie postępowania przesyła się prokuratorowi apelacyjnemu.

4. W sprawie, w której akt oskarżenia wniósł naczelnik wydziału Biura do Spraw Przeszłości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej, zasługujące na uwzględnienie podanie osoby uprawnionej o wznowienie postępowania przesyła się dyrektorowi tego Biura.

5. Wniosek o wznowienie postępowania przesyła do właściwego sądu odpowiednio Dyrektor Biura do Spraw Przeszłości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej, prokurator apelacyjny lub okręgowy.

DZIAŁ VI

Udział prokuratora w postępowaniu wykonawczym

§ 263. 1. W przypadku ujawnienia okoliczności dających podstawę do odwołania odroczenia, przerwy w wykonaniu kary pozbawienia wolności lub warunkowego przedterminowego zwolnienia albo do podjęcia zawieszono postępowania wykonawczego, prokurator bezwzględnie występuje do sądu ze stosownym wnioskiem.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności i warunkowego umorzenia postępowania.

§ 264. Prokurator powinien brać udział w posiedzeniach sądu, gdy sąd I lub II instancji rozstrzyga:

- 1) prośbę o ułaskawienie;
- 2) wątpliwości co do wykonania orzeczenia lub zarzuty co do obliczenia kary;
- 3) o zamianie kary pozbawienia wolności na grzywnę wobec cudzoziemca;
- 4) w przedmiocie umorzenia lub zawieszenia postępowania;
- 5) o zamianie kary grzywny lub kary ograniczenia wolności na zastępczą karę pozbawienia wolności;
- 6) w przedmiocie wykonania kary pozbawienia wolności po zwolnieniu skazanego ze szpitala psychiatrycznego lub z zakładu leczenia odwykowego;
- 7) w przedmiocie zarządzenia wykonania kary pozbawienia wolności warunkowo zawieszonoj oraz odwołania warunkowego przedterminowego zwolnienia.

§ 265. Prokurator powinien rozważyć potrzebę wzięcia udziału w posiedzeniu sądu również w innych sprawach, zwłaszcza zawitych lub poruszających opinię społeczną, a także w sprawach, o których mowa w art. 92 § 3 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich.

§ 266. Biorąc udział w posiedzeniu sądu, prokurator powinien ustosunkować się do rozpatrywanych wniosków i kwestii z nimi związanych, a następnie do oceny zasadności orzeczenia sądu oraz, w razie potrzeby, do jego zaskarżenia, jeżeli uzna je za wadliwe lub niestuszne.

DZIAŁ VII

Postępowanie o ułaskawienie

§ 267. 1. Jeżeli z treści otrzymanego pisma wynika, że zawiera ono prośbę o ułaskawienie, prokurator przesyła je do właściwego sądu pierwszej instancji.

2. Biorąc udział w posiedzeniu sądu rozpoznającego prośbę o ułaskawienie, prokurator powinien zwracać uwagę na to, czy okoliczności, o których mowa w art. 563 kpk, są należycie wyjaśnione i poparte dowodami. Prokurator zwraca w szczególności uwagę, czy:

- 1) wskazane w prośbie, a powstałe po wydaniu wyroku, zdarzenia są należycie udokumentowane;
- 2) zebrano dokumenty dotyczące zachowania się skazanego po wydaniu wyroku, a zwłaszcza:
  - a) aktualny wywiad środowiskowy,
  - b) opinie z miejsca pracy,
  - c) aktualne dane o karalności,
  - d) opinie o zachowaniu się w zakładzie karnym w okresie odbywania kary pozbawienia wolności,
  - e) dowody dotyczące zapłaty orzeczonej grzywny, nawiązki, opłat i kosztów sądowych,
  - f) dane o naprawieniu szkody lub zadośćuczynieniu.

3. Przychylając się do prośby na posiedzeniu sądu, prokurator zajmuje równocześnie stanowisko co do udzielenia przerwy w wykonaniu kary lub wstrzymaniu jej wykonania.

4. Niedopuszczalne jest składanie przez prokuratora na posiedzeniu wniosku o pozostawienie sprawy bez dalszego biegu, jeżeli o wydanie opinii zwrócić się Prokurator Generalny na podstawie art. 567 § 1 i 2 kpk.

§ 268. 1. Uznając potrzebę wszczęcia postępowania o ułaskawienie z urzędu, prokurator przedstawia prokuratorowi nadrzędnemu umotywowany wniosek wraz z aktami sprawy i odpowiednimi dokumentami.

2. W przypadku przewidzianym w art. 568 kpk prokurator występuje równocześnie z wnioskiem o wstrzymanie przez Prokuratora Generalnego wykonania kary lub zarządzenia przerwy w jej wykonaniu.

DZIAŁ VIII

Sposób realizacji zadań związanych z udziałem prokuratora w sprawach cywilnych, rodzinnych, opiekuńczych oraz ze stosunku pracy

§ 269. 1. Prokurator, podejmując czynności w granicach zakreślonych przepisami ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. — Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.¹⁴⁾), zwanego dalej „kpc” i innych ustaw, nie może naruszać zasady swobody kształtowania stosunku cywilnoprawnego, jeżeli treść lub cel tego stosunku nie sprzeciwia się jego istocie, ustawie ani zasadom współżycia społecznego.

2. Prokurator ocenia samodzielnie przesłanki określone w art. 7 kpc uzasadniające inicjowanie przez niego postępowania cywilnego lub zgłoszenie w nim udziału. Jeżeli w postępowaniu przed sądem strony mają za-

pewnioną ochronę prawną, udział prokuratora w postępowaniu mogą uzasadniać wyjątkowe okoliczności.

§ 270. 1. Sprawy cywilne należą do zakresu działania prokuratury, która jest miejscowo właściwa ze względu na siedzibę sądu właściwego do rozpoznania sprawy cywilnej.

2. Prokurator rejonowy jest uprawniony do podjęcia czynności przed sądem okręgowym jako sądem I instancji, jeżeli wyniki postępowania prowadzonego w podległej mu prokuraturze uzasadniają podjęcie takich czynności, chyba że udział przed sądem okręgowym prokuratora prokuratury okręgowej przyczyni się do usprawnienia postępowania. W takim przypadku przekazuje się akta sprawy lub inne materiały prokuratorowi okręgowemu, z wnioskiem o podjęcie czynności.

3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio, gdy zachodzi potrzeba udziału prokuratora w postępowaniu odwoławczym w sprawie, w której prokurator rejonowy lub okręgowy uczestniczył przed sądem I instancji.

§ 271. Przed wytoczeniem powództwa na rzecz oznaczonej osoby, złożeniem żądania zabezpieczenia powództwa lub wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego prokurator porozumiewa się z osobą zainteresowaną, pouczając ją o przysługujących jej prawach. Jeżeli osoba ta nie zamierza dochodzić przysługujących jej roszczeń, podjęcie przez prokuratora czynności mogą uzasadniać tylko szczególne okoliczności.

§ 272. Powództwo na rzecz Skarbu Państwa o orzeczenie na podstawie art. 412 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. — Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.¹⁵⁾), zwanego dalej „kc”, przedmiotu świadczenia lub jego wartości prokurator

¹⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1965 r. Nr 15, poz. 113, z 1974 r. Nr 27, poz. 157 i Nr 39, poz. 231, z 1975 r. Nr 45, poz. 234, z 1982 r. Nr 11, poz. 82 i Nr 30, poz. 210, z 1983 r. Nr 5, poz. 33, z 1984 r. Nr 45, poz. 241 i 242, z 1985 r. Nr 20, poz. 86, z 1987 r. Nr 21, poz. 123, z 1988 r. Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 4, poz. 21 i Nr 33, poz. 175, z 1990 r. Nr 14, poz. 88, Nr 34, poz. 198, Nr 53, poz. 306, Nr 55, poz. 318 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 7, poz. 24, Nr 22, poz. 92 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 12, poz. 53, z 1994 r. Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 24, poz. 110, Nr 43, poz. 189, Nr 73, poz. 350 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 270, Nr 54, poz. 348, Nr 75, poz. 471, Nr 102, poz. 643, Nr 117, poz. 752, Nr 121, poz. 769 i 770, Nr 133, poz. 882, Nr 139, poz. 934, Nr 140, poz. 940 i Nr 141, poz. 944, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 757, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 269 i 271, Nr 48, poz. 552 i 554, Nr 55, poz. 665, Nr 73, poz. 852, Nr 94, poz. 1037, Nr 114, poz. 1191 i 1193 i Nr 122, poz. 1314, 1319 i 1322, z 2001 r. Nr 4, poz. 27, Nr 49, poz. 508, Nr 63, poz. 635, Nr 98, poz. 1069, 1070 i 1071, Nr 123, poz. 1353, Nr 125, poz. 1368 i Nr 138, poz. 1546, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 26, poz. 265, Nr 74, poz. 676, Nr 84, poz. 764, Nr 126, poz. 1069 i 1070, Nr 129, poz. 1102, Nr 153, poz. 1271, Nr 219, poz. 1849 i Nr 240, poz. 2058, z 2003 r. Nr 41, poz. 360, Nr 42, poz. 363, Nr 60, poz. 535, Nr 109, poz. 1035, Nr 119, poz. 1121, Nr 130, poz. 1188, Nr 139, poz. 1323, Nr 199, poz. 1939 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 9, poz. 75, Nr 11, poz. 101, Nr 68, poz. 623, Nr 91, poz. 871, Nr 93, poz. 891, Nr 121, poz. 1264, Nr 162, poz. 1691, Nr 169, poz. 1783, Nr 172, poz. 1804, Nr 204, poz. 2091, Nr 210, poz. 2135, Nr 236, poz. 2356 i Nr 237, poz. 2384, z 2005 r. Nr 13, poz. 98, Nr 22, poz. 185, Nr 86, poz. 732, Nr 122, poz. 1024, Nr 143, poz. 1199, Nr 150, poz. 1239, Nr 167, poz. 1398, Nr 169, poz. 1413 i 1417, Nr 172, poz. 1438, Nr 178, poz. 1478, Nr 183, poz. 1538, Nr 264, poz. 2205 i Nr 267, poz. 2258, z 2006 r. Nr 12, poz. 66, Nr 66, poz. 466, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 186, poz. 1379, Nr 208, poz. 1537 i 1540, Nr 226, poz. 1656 i Nr 235, poz. 1699 oraz z 2007 r. Nr 7, poz. 58, Nr 47, poz. 319, Nr 50, poz. 331, Nr 99, poz. 662, Nr 106, poz. 731, Nr 112, poz. 766 i 769, Nr 115, poz. 794, Nr 121, poz. 831 i Nr 123, poz. 849.

¹⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1971 r. Nr 27, poz. 252, z 1976 r. Nr 19, poz. 122, z 1982 r. Nr 11, poz. 81, Nr 19, poz. 147 i Nr 30, poz. 210, z 1984 r. Nr 45, poz. 242, z 1985 r. Nr 22, poz. 99, z 1989 r. Nr 3, poz. 11, z 1990 r. Nr 34, poz. 198, Nr 55, poz. 321 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 107, poz. 464 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 17, poz. 78, z 1994 r. Nr 27, poz. 96, Nr 85, poz. 388 i Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 114, poz. 542, Nr 139, poz. 646 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 272, Nr 115, poz. 741, Nr 117, poz. 751 i Nr 157, poz. 1040, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 758, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 271, Nr 74, poz. 855 i 857, Nr 88, poz. 983 i Nr 114, poz. 1191, z 2001 r. Nr 11, poz. 91, Nr 71, poz. 733, Nr 130, poz. 1450 i Nr 145, poz. 1638, z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 141, poz. 1176, z 2003 r. Nr 49, poz. 408, Nr 60, poz. 535, Nr 64, poz. 592 i Nr 124, poz. 1151, z 2004 r. Nr 91, poz. 870, Nr 96, poz. 959, Nr 162, poz. 1692, Nr 172, poz. 1804 i Nr 281, poz. 2783, z 2005 r. Nr 48, poz. 462, Nr 157, poz. 1316 i Nr 172, poz. 1438, z 2006 r. Nr 133, poz. 935 i Nr 164, poz. 1166 oraz z 2007 r. Nr 80, poz. 538 i Nr 82, poz. 557.

wytacza w każdej sprawie, w której zebrany w postępowaniu karnym materiał dowodowy to uzasadnia. Wytoczenie takiego powództwa przez reprezentanta Skarbu Państwa prokurator może inicjować tylko w wyjątkowych przypadkach.

§ 273. W sprawach o roszczenia majątkowe prokurator przed wytoczeniem powództwa powinien zwrócić się na piśmie do osoby obowiązanej o dobrowolne spełnienie świadczenia w określonym terminie.

§ 274. Powództwo określone w art. 57 kpc powinno być wytoczone zwłaszcza wtedy, gdy zachodzi potrzeba ustalenia na podstawie art. 58 kc nieważności umów sprzecznych z prawem albo zawartych w celu obejścia prawa.

§ 275. Składając wniosek o wszczęcie postępowania nieprocesowego, prokurator wskazuje osoby zainteresowane w sprawie w rozumieniu art. 510 § 1 kpc w celu umożliwienia im uczestnictwa w postępowaniu.

§ 276. Złożenie przez prokuratora wniosku o ubezwłasnowolnienie może nastąpić po stwierdzeniu, że brak jest innych osób uprawnionych do jego zgłoszenia z mocy art. 545 § 1 kpc albo że osoby uprawnione od tego się uchylają, są nieporadne, upośledzone umysłowo lub z innych przyczyn nie można uzyskać ich stanowiska w sprawie złożenia wniosku.

§ 277. 1. Zgłoszenie udziału prokuratora w toczącym się postępowaniu jest wskazane w szczególności w sprawach:

- 1) jeżeli okoliczności sprawy wskazują na to, że przedmiot postępowania sądowego ma charakter fikcyjny lub strony dążą do obejścia prawa;
- 2) przeciwko Skarbowi Państwa o naprawienie szkody wyrządzonej przez funkcjonariusza państwowego przy wykonywaniu powierzonych mu czynności;
- 3) o stwierdzenie nieważności czynności prawnej zbycia nieruchomości (art. 58 kc w związku z art. 189 kpc);
- 4) związanych z ochroną dóbr kultury i ochroną praw autorskich;
- 5) o zwolnienie od egzekucji przedmiotów majątkowych zajętych w postępowaniu karnym, o ile prokurator nie jest jednym z pozwanych;
- 6) związanych z ochroną rodziny;
- 7) przeciwko sprawcom szkód na osobie lub mieniu, wywołanych szczególnie drastycznym działaniem sprawców;
- 8) o roszczenia związane z ochroną środowiska naturalnego.

2. Prokurator zgłasza także udział w sprawie, w której sąd zawiadomił go, w trybie art. 59 kpc, o uznaniu jego udziału za potrzebny; niezgłoszenie udziału w takiej sprawie może nastąpić tylko w wyjątkowych przypadkach.

3. W sprawach, w których postępowanie sądowe toczy się z inicjatywy prokuratora oraz w których wstąpił on do toczącego się już postępowania jego udział w rozprawach sądowych jest obowiązkowy.

§ 278. O niewstąpieniu do sprawy, w której prokurator otrzymał zawiadomienie z sądu, należy sąd zawiadomić. Prokurator niezwłocznie zawiadamia sąd również o odstąpieniu od udziału w sprawie.

§ 279. 1. Prokurator może w każdym stadium postępowania zmienić uprzednie stanowisko, cofnąć lub zmienić zgłoszone wnioski procesowe, jeżeli jest to uzasadnione okolicznościami sprawy.

2. Prokurator może cofnąć pozew bez zgody osoby, na której rzecz wytoczył powództwo, chyba że osoba ta wstąpiła do sprawy w charakterze powoda.

3. Prokurator nie jest uprawniony do samodzielnego rozporządzenia przedmiotem sporu, a w szczególności nie może zrzec się roszczenia, jak również zawrzeć ugody sądowej zawierającej rozporządzenie przedmiotem sporu.

§ 280. W sprawach z zakresu prawa rodzinnego prokurator wytacza powództwo zwłaszcza wtedy, gdy osoba uprawniona na skutek nieporadności lub z innych ważnych względów nie jest w stanie dochodzić swoich roszczeń bądź też uchyla się od ich dochodzenia ze szkodą dla interesu społecznego.

§ 281. Udział prokuratora w postępowaniu z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego jest wskazany w szczególności w sprawach:

- 1) o unieważnienie albo o ustalenie istnienia lub nieistnienia małżeństwa;
- 2) o zaprzeczenie ojcostwa i macierzyństwa, o unieważnienie uznania dziecka i ustalenie nieważności uznania dziecka;
- 3) o orzeczenie przysposobienia przez cudzoziemców lub obywateli polskich zamieszkałych za granicą;
- 4) o rozwiązanie przysposobienia;
- 5) o odebranie osoby podlegającej władzy rodzicielskiej lub pozostającej pod opieką.

§ 282. W sprawach o roszczenia pracownika ze stosunku pracy lub z zakresu ubezpieczenia społecznego wystąpienie prokuratora z wnioskiem do sądu pracy lub przystąpienie do toczącego się postępowania jest wskazane w szczególności, gdy:

- 1) wskutek rażącego naruszenia prawa został narażony interes pracownika lub grupy pracowników albo sprawa wywołała poruszenie opinii publicznej lub ma charakter precedensowy;
- 2) pracownik na skutek bezradności lub wyjątkowej sytuacji życiowej nie jest w stanie dochodzić swoich praw;
- 3) rozwiązanie stosunku pracy nastąpiło w związku z ujawnieniem przez pracownika przestępstwa w zakładzie pracy albo z powodu wyrażonej przez niego społecznie uzasadnionej krytyki zakładu pracy lub osób pełniących w zakładzie funkcje kierownicze lub związkowe;

4) wskutek rażących zaniedbań zakładu pracy pracownik poniósł szkodę z powodu nieotrzymania świadczenia należnego z ubezpieczenia społecznego lub nie otrzymał świadczeń pieniężnych przysługujących mu z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej.

§ 283. W postępowaniu odwoławczym prokurator bierze udział w sprawach, które toczyły się przed sądem I instancji z jego udziałem, chyba że udział ten jest niecelowy.

§ 284. Kasację od orzeczenia sądu drugiej instancji sporządza i wnosi właściwy prokurator okręgowy lub apelacyjny, przedstawiając bezzwłocznie akta sprawy Prokuraturze Krajowej.

DZIAŁ IX

Udział prokuratora w postępowaniu administracyjnym i w postępowaniu przed sądami administracyjnymi

§ 285. 1. Prokurator bierze udział w postępowaniu administracyjnym lub w innych postępowaniach, w których ustawa przewiduje jego udział, jeżeli wymaga tego ochrona praworządności, w szczególności gdy naruszenie prawa lub beczynność organu narusza interes Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Prokurator może odmówić stronie postępowania administracyjnego podjęcia czynności, jeżeli służy jej środki odwoławcze lub skarga do sądu administracyjnego albo wnioski o wznowienie postępowania bądź o stwierdzenie nieważności decyzji.

3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio, gdy właściwy organ nadzoru podjął z urzędu czynności w celu przywrócenia stanu zgodnego z prawem.

4. W przypadku gdy w sprawie można skierować zarówno skargę do wojewódzkiego sądu administracyjnego, jak i sprzeciw, prokurator dokonuje wyboru środka prawnego na podstawie oceny całokształtu sprawy, mając zwłaszcza na uwadze szybkość i skuteczność jej załatwienia.

§ 286. Sprawy, o których mowa w § 285 ust. 1, należą do właściwości prokuratora rejonowego lub okręgowego, w którego okręgu działania wszczęto lub powinno być wszczęte postępowanie, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

§ 287. 1. Prokurator kieruje drogą służbową do Prokuratora Generalnego wnioski z uzasadnieniem wraz z aktami sprawy, gdy zachodzi potrzeba:

- 1) wniesienia przez Prokuratora Generalnego sprzeciwu od decyzji naczelnego organu administracji publicznej;
- 2) wystąpienia Prokuratora Generalnego do Prezesa Rady Ministrów o uchylenie rozporządzenia wojewody;
- 3) wystąpienia Prokuratora Generalnego do Naczelnego Sądu Administracyjnego z wnioskiem o podjęcie uchwały mającej na celu wyjaśnienie przepisów prawnych, których stosowanie wywołało rozbieżności w orzecznictwie sądów administracyjnych.

2. Prokurator kieruje drogą służbową, za pośrednictwem Prokuratury Krajowej, sprzeciw do ministra jako organu wyższego stopnia w stosunku do organu, który wydał zaskarżoną sprzeciwem decyzję, oraz skargę do wojewódzkiego sądu administracyjnego na decyzję ministra, a ponadto przedstawia tą drogą Prokuraturze Krajowej kopię skargi kasacyjnej do Naczelnego Sądu Administracyjnego od orzeczenia wojewódzkiego sądu administracyjnego w sprawie ze skargi na decyzję naczelnego organu administracji publicznej.

§ 288. 1. Prokurator apelacyjny lub okręgowy w mieście stanowiącym siedzibę wojewódzkiego sądu administracyjnego zapewnia udział prokuratora w posiedzeniach tego sądu w sprawach, w których prokurator brał udział w postępowaniu administracyjnym, wniósł skargę albo zgłosił udział w postępowaniu przed tym sądem.

2. Prokurator, który wniósł skargę do wojewódzkiego sądu administracyjnego lub zgłosił udział w postępowaniu przed tym sądem, przekazuje niezwłocznie drogą służbową akta podręczne prokuratorowi apelacyjnemu lub okręgowemu właściwemu do zapewnienia udziału prokuratora w posiedzeniu sądu, chyba że zamierza sam wziąć udział w tym posiedzeniu.

§ 289. 1. Udział prokuratora w posiedzeniu Naczelnego Sądu Administracyjnego, z zastrzeżeniem ust. 3 i art. 265 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. — Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270, z późn. zm.¹⁶⁾), zapewnia prokurator apelacyjny właściwy ze względu na siedzibę wojewódzkiego sądu administracyjnego, który wydał zaskarżone orzeczenie, jeżeli prokurator brał udział w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji lub wniósł skargę kasacyjną albo uznał swój udział za potrzebny. W uzasadnionych przypadkach prokurator apelacyjny może zwrócić się do Prokuratora Apelacyjnego w Warszawie o zapewnienie udziału prokuratora w posiedzeniu Naczelnego Sądu Administracyjnego w konkretnej sprawie.

2. Biuro Postępowania Sądowego Prokuratury Krajowej zapewnia udział prokuratora w posiedzeniu Naczelnego Sądu Administracyjnego w składzie siedmiu sędziów, a także w sprawie, w której skargę kasacyjną wniósł prokurator wykonujący czynności służbowe w Prokuraturze Krajowej.

3. Prokurator apelacyjny może wystąpić do Prokuratury Krajowej z wnioskiem o zapewnienie udziału prokuratora w posiedzeniu Naczelnego Sądu Administracyjnego w konkretnej sprawie, ze względu na jej szczególną zawziętość.

§ 290. Czynności dowodowe, o których mowa w art. 43 ust. 1 ustawy, prokurator przeprowadza tylko wtedy, gdy dowody zebrane w toku postępowania administracyjnego lub zawarte w aktach postępowania

¹⁶⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 162, poz. 1692, z 2005 r. Nr 94, poz. 788, Nr 169, poz. 1417, Nr 250, poz. 2118 i Nr 264, poz. 2205, z 2006 r. Nr 38, poz. 268, Nr 208, poz. 1536 i Nr 217, poz. 1590 oraz z 2007 r. Nr 120, poz. 818 i Nr 121, poz. 831.

karnego są niewystarczające do oceny naruszenia prawa przez organ administracji.

§ 291. Przewidzianą w ustawach szczególnych zgodę na dokonanie czynności kontrolnych prokurator wydaje w formie postanowienia. Przepis § 130 stosuje się odpowiednio.

DZIAŁ X

Tryb działań podejmowanych przez prokuratora w celu zapobieżenia naruszeniom prawa

§ 292. Środki zapobiegające popełnianiu przestępstw prokurator podejmuje bezpośrednio po ustaleniu okoliczności uzasadniających ich stosowanie, niezależnie od stopnia zaawansowania postępowania przygotowawczego.

§ 293. 1. Przekazanie na podstawie art. 18 § 2 kpk właściwemu organowi sprawy, w której odmówiono wszczęcia śledztwa lub dochodzenia albo postępowanie umorzono, powinno nastąpić w szczególności, gdy zachodzi potrzeba podjęcia przez obowiązane organy przewidzianych prawem środków zmierzających między innymi do:

- 1) ochrony środowiska naturalnego;
- 2) wyciągnięcia konsekwencji w stosunku do pracownika naruszającego obowiązki służbowe;
- 3) pociągnięcia pracownika winnego powstania szkody do odpowiedzialności materialnej;
- 4) przeciwdziałania demoralizacji nieletniego;
- 5) zobowiązania osoby uzależnionej do poddania się leczeniu odwykowemu.

2. Jeżeli ustawa uzależnia wszczęcie przez właściwy organ postępowania, o którym mowa w ust. 1, od złożenia wniosku, prokurator przekazując sprawę składa wniosek lub zwraca się do uprawnionego organu o jego złożenie, wnosząc jednocześnie o poinformowanie go o sposobie załatwienia sprawy.

§ 294. W ramach współdziałania w zapobieganiu przestępczości i innym naruszeniom prawa z organami państwowymi, państwowymi jednostkami organizacyjnymi, organami samorządu terytorialnego i organizacjami społecznymi, prokurator:

- 1) z własnej inicjatywy składa organom samorządowym informację o stanie przestępczości i stanie przestrzegania prawa, a w razie potrzeby przedstawia wnioski o wydanie przepisów porządkowych: na podstawie art. 40 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.¹⁷⁾);

¹⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717 i Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203 i Nr 167, poz. 1759, z 2005 r. Nr 172, poz. 1441 i Nr 175, poz. 1457, z 2006 r. Nr 17, poz. 128 i Nr 181, poz. 1337 oraz z 2007 r. Nr 48, poz. 327 i Nr 138, poz. 974.

2) uczestniczy w pracach komisji bezpieczeństwa i porządku na podstawie art. 38a ust. 6 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592, z późn. zm.¹⁸⁾);

3) kieruje z własnej inicjatywy do innych organów państwowych i organizacji społecznych informacje o stanie zagrożenia przestępczością i innymi naruszeniami prawa wraz z odpowiednimi wnioskami;

4) podejmuje inne działania zmierzające do tworzenia prawnych i organizacyjnych warunków przeciwdziałania naruszeniom prawa.

DZIAŁ XI

Skargi i wnioski

§ 295. Wpływające do prokuratury skargi i wnioski, o których mowa w art. 227 i 241 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. — Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.¹⁹⁾) podlegają załatwieniu zgodnie z przepisami działu VIII tego kodeksu oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków (Dz. U. Nr 5, poz. 46).

§ 296. Skargę na czynności lub zachowanie prokuratora lub innego pracownika prokuratury rozpatruje jego przełożony.

§ 297. Pisma o charakterze procesowym dotyczące zakresu działania prokuratora w postępowaniu karnym w konkretnej sprawie załatwia się w trybie przewidzianym w odpowiednich przepisach tego postępowania; pism tych nie należy traktować jako skarg.

§ 298. Jeżeli pismo lub zgłoszenie ustne, podlegające rozpoznaniu w trybie określonego postępowania, zawiera także zarzuty dotyczące niedopełnienia obowiązków, przekroczenia uprawnień lub uchybienia godności urzędu przez prokuratora lub innego pracownika prokuratury, w tej części należy traktować je jako skargę, do której załatwienia jest właściwy prokurator przełożony.

§ 299. Skargę na działalność prokuratury, zawierającą także zarzuty odnoszące się do działalności innych organów, prokurator rozpoznaje w zakresie swojej właściwości i niezwłocznie przekazuje odpis skargi właściwemu organowi.

¹⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 200, poz. 1688 i Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 162, poz. 1568 oraz z 2004 r. Nr 102, poz. 1055 i Nr 167, poz. 1759.

¹⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 49, poz. 509, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 169, poz. 1387, z 2003 r. Nr 130, poz. 1188 i Nr 170, poz. 1660, z 2004 r. Nr 162, poz. 1692 oraz z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 78, poz. 682 i Nr 181, poz. 1524.

§ 300. Złożoną ustnie skargę na działalność prokuratury przyjmuje się do protokołu. Skargę na inne organy przyjmuje się do protokołu tylko wtedy, gdy okoliczności sprawy uzasadniają podjęcie przez prokuratora czynności w określonym trybie. W pozostałych przypadkach informuje się skarżącego, jaki organ jest właściwy do rozpatrzenia skargi lub o przysługujących mu środkach prawnych.

§ 301. Wielokrotnie ponawiane skargi w sprawach już wyjaśnionych w całości, niezawierające nowych okoliczności, mogą być pozostawione bez biegu; należy o tym powiadomić skarżącego informując, że podtrzymuje się zajęte uprzednio stanowisko i że niewykazanie w kolejnych skargach nowych okoliczności spowoduje pozostawienie ich bez biegu.

DZIAŁ XII

Przepisy końcowe

§ 302. Traci moc rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 11 kwietnia 1992 r. — Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury (Dz. U. Nr 38, poz. 163, z późn. zm.²⁰⁾).

§ 303. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z wyjątkiem § 12—39, które wchodzi w życie z dniem 1 października 2007 r.

Minister Sprawiedliwości: *Z. Ziobro*

²⁰⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 1993 r. Nr 79, poz. 372, z 1996 r. Nr 131, poz. 619, z 1998 r. Nr 111, poz. 698 i Nr 124, poz. 822, z 2001 r. Nr 1, poz. 11, z 2003 r. Nr 170, poz. 1658, z 2005 r. Nr 43, poz. 421 oraz z 2007 r. Nr 38, poz. 250.